• Începând cu numărul viitor "Cuvântul Românesc" va publica un serial cuprinzând fapte şi documente (declaraţii, rapoarte, stenograme) referitoare la evenimentele din Decembrie 1989. Ele vă vor face să înţelegeţi mai bine ce s'a întâmplat în România, cine au fost cei care au luat şi păstrează puterea, forţele implicate şi motivele actualei stări politice a ţării.

Vom începe cu declaraţiile unui modest şef de tren care a trăit la locul său de muncă o parte din evenimentele premergătoare, cât şi din timpul loviturii de stat din Decembrie 1989.

CDR 2000

Ana BADEA

În Noembrie 1996, forţele democratice din România, ne referim la partidele istorice, au reuşit să revină la Putere. Entuziasmul a fost la acea vreme enorm faţă de schimbarea Puterii, dar foarte puţini au fost cei care s'au gândit la faptul că scorul obţinut în alegeri de CDR nu va face posibil ca această alianţă să poată guverna. De aceea a fost absolută nevoie atragerea la guvernare a Partidului Democrat al lui Petre Roman, formaţiune desprinsă din FSN-ul lui Ilici Iliescu, şi a Uniunii Democrate a Maghiarilor din România. Această coabitare impotriva firescului s'a concretizat în eşecul acestei guvernări, dar vina credem că trebue împărţită obiectiv nu din considerente electorale. Trebue să pornim în primul rând în această analiză dela poziţia întotdeauna negativistă şi cârcotaşă a Partidului Democrat, care mai curând a fost un balast pentru o guvernare unitară. Jucându-şi cartea de *jolly jocker* a guvernării, feseniştii lui Petre Roman au sabotat activitatea Guvernului şi a Parlamentului făcând practic imposibilă orice acţiune coerentă în sprijinul necesarei reforme. Nu în ultimuul rând, nucleul anticomunist al CDR a fost vizibil zdruncinat de jocul la două capete al grupării Stoica din PNL şi de predarea la cheie a Partidului Social Democrat în mâinile comunistului Ion Ilici Iliescu.

CDR a greşit enorm prin faptul că nu a reuşit să gestioneze o guvernare contrară principiilor ei. În plus i-au fost trecute în *"cont"* toate greşelile partenerilor. PD, de exemplu, are ca slogan electoral, acum, faptul că nu a fost făcută reforma economică, uitând că ministerele economice şi regiile au fost şi sunt în mâna locotenenţilor lui Pedro Neulander, botezat Roman. În seama CDR este pusă abuziv şi netransformarea Justiţiei într'una democratică, uitându-se că ministrul este Valeriu Stoica, lider marcant al PNL. Mergând pe firul unei analize corecte, una din marile vini ale CDR este că nu a reuşit să-şi construiască o imagine conform realităţii şi că a acceptat să fie mereu pusă la zidul infamiei pentru fapte care nu îi aparţin.

Fără îndoială, CDR sau CDR 2000, cum se numeşte în prezent, trebue să-şi recunoască propriile greşeli, cum ar fi susţinerea unor personaje care s'au dovedit a nu fi la înălţimea aşteptărilor. Nu în ultimul rând, a greşit când nu şi-a respectat principiile morale care o caracterizau. Dar, totuşi, măcar după o analiză trebue spus că CDR 2000 este singura formaţiune candidată la alegerile din acest an care ar merita să fie votată. În ciuda nemulţumirilor existente ar trebui să i se dea un vot de încredere. Este singura variantă în calea pedeserizării liberal-pedisto-aperiste a României. Râul cel mai mic din câte există. Dela acest principiu va trebui să plecăm când ne vom pune votul în urne la sfârşitul lui Noembrie.

Preţul unui abonament anual
35 $ / 55 DM

ISSN
0705-8365

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 26 Nr. 285 - OCTOMBRIE 2000 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUŞTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

BATE CEASUL ALEGERILOR

Eugen BÂRSAN

Dacă votul 1996 dat CDR-ului a fost votul speranţei, votul ruperii faţă de un trecut roşu şi al deschiderii spre o altă mentalitate, ceasul care bate alegerile din 2000 este ceasul care bate îngrijorările. În fapt al unor mari îngrijorări. Fiindcă, acrindu-se de stat în opoziţie şi ajuns să fie pronosticat numărul unu în sondaje, Iliescu ia alură de sigur câştigător. Dar întrebarea este: sunt oare Iliescu şi oamenii lui în stare de altceva decât au făcut ei în anii în care au deţinut puterea? În această întrebare stă marea îngrijorare pe care o vizăm. Căci alegerile parlamentare şi prezidenţiale din Noembrie 2000 vor decide structura viitoarei puteri.

Cât privesc alegerile prezidenţiale, Mugur Isărescu şi Theodor Stolojan sunt doi contra-candidaţi populari care au şansa să-l învingă (în al doilea tur) pe Iliescu, adică pe omul care niciodată nu s'a dezis dela idealurile marxisto-leniniste. Că s'a ajuns la Isărescu şi Stolojan este simplu: la 10 ani dela Revoluţie, partidele istorice n'au ajuns încă la punctul la care să-şi poată desemna candidaţi proprii la prezidenţiale. Şi aşa, într'un asemenea gol, n'au încotro decât să-şi găsească nişte candidaţi de împrumut, a căror origine politică este fosta rezervă de cadre a fostului FSN.

Dar trecând peste acest lucru, candidaturile lui Isărescu şi Stolojan la prezidenţiale au o însemnătate foarte mare. În chip primordial ele mai scot din capetele oamenilor numele întepenit al lui Iliescu. Iar dacă fie unul, fie altul va avea şansa să fie ales, înseamnă că acest lucru va fi primul pas de scoatere a ţării din fundătura politică în care se află, deschizându-i un drum spre normalitate. Fundătura înseamnă timpul Satanei care este în vârful perimetrului bolnav al României. Şi pentru a pune capat Satanei sau perimetrului ei, e pur şi simplu lipsă de o gimnastică cerebrală, aplicată la faptul că prea mulţi Români n'au altceva în cap decât pe Iliescu. De aceea e bine ca în mintea colectivă a electoratului să-şi mai facă loc de frunte şi alte nume.

Cât privesc alegerile parlamentare, după cum toate sondajele pronosticheză, ele vor arăta un PDSR cu circa 25% faţă de celelalte câteva partide cu procentaje între 15% şi 5%. Dacă (veşnicul dacă) acestea ar fi luat dimpreună drumul întăririi coaliţiei de centru-dreapta

Continuare în pagina 3

PSIHIATRIE ŞI POLITICĂ

Viorel PALTIN

Nu ştiu dacă în câmpul vast al medicinei - în speţă al psihiatriei - s'a luat vreodată în calcul constituirea unei discipline teoretice şi aplicative, praxiologice privind diversele maladii psihice care pot apărea la indivizii de frunte din sfera politicii. Dacă am considera practicarea politicii ca o muncă s'ar putea include o atare disciplină în categoria celor care se axează pe bolile profesionale. Este vădit că mai mulţi oameni potentaţi din câmpul afacerilor se declară bolnavi de maladii incurabile deîndată ce sunt acuzaţi de fraude şi băgaţi la răcoare... În paranteză fie spus, psihiatria de atâtea ori utilizată ca mijloc de rezolvare a unor obiective politice - un soi de *"ancilla politicae"* - a sărit nu de mult în ajutorul unuia care avea de ispăşit o vreme după gratii, eliberând un petec de hârtie semnat şi parafat, prin care s'a certificat că respectivul nu era apt să facă puşcărie, fiind suferind de claustrofobie. Nu am habar câţi deţinuţi se află în penitenciarele din România, dar sunt convins că absolut toţi hoţii suferă de aceeaşi boală, numai că nu au fost căutaţi. Concluzia: la o analiză mai atentă, toţi ar trebui să fie puşi în libertate, spre a curma suferinţa bieţilor de a sta închişi. La urma-urmei sunt şi ei oameni...

În SUA şi în alte ţări unde se mai menţine pe ici şi colo pedeapsa cu moartea, societatea ar face bine să ia în considerare eliminarea acestui procedeu barbar, întrucât ne putem imagina că a provoca cuiva moartea este un lucru dacă nu dureros pentru condamnat, cât se poate de nesuferit...

Revenind la subiectul nostru este indubitabil că, din când în când, de-a lungul timpului, lumea a fost condusă politic, uneori în mod decisiv, de lideri bolnavi psihic, despre care mai târziu s'a vorbit ca de nişte monştri, cum au fost Nero, Hitler, Stalin sau chiar Ceauşescu, fără a-i mai număra pe cei de calibre mai mici, care au dus la îndeplinire cu orbire, sadism şi incomensurabilă cruzime ordinele celor dintâi.

S'a afirmat că puterea corupe, dar nicicând nu s'a spus că puterea îmbolnăveşte, sau că ar exista un sindrom psihic al celor atinşi de *"virusul"* acesteia. Ce este oare de făcut când mai toată lumea îşi dă seama, chiar fără a fi de specialitate, că X sau Y a fost atins în aşa hal de acest virus încât a devenit un adevărat pericol public? Aparent, în democraţie, chestiunea este rezolvată prin alegeri, deşi în sistemul reprezentativ, cu liste de partid, e destul de greu. În primul rând, unde e comisia medicală *"abilitată"* să pună diagnosticul şi să ia decizia de a-l trage pe linie moartă pe ambiţiosul atins de filoxera puterii?

Dacă s'ar institui o atare instanţă medicală, s'ar ajunge la un soi de dictatură a medicinii, la o cenzură psihiatrică în treburile unei naţiuni. Neexistând acest mecanism, societatea continuă să riste a avea în fruntea sa, la cârmă, în caliciul puterii, oameni bolnavi care pot pricinui o mulţime de grave şi vaste vătămări economice, sociale şi politice. În democraţie, cum ziceam mai sus, diagnosticul şi terapia le stabilesc alegerile, dar a lăsa pe seama bietului alegător decizia de a *"examina"* pacientul este ca şi cum ai crede că un semianalfabet ar putea scrie o teză despre... polimeri.

Continuare în pagina 4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

Ana BADEA	pagina 1
Viorel PALTIN	pagina 1
Mihai CREANGĂ	pagina 1
Roxana IORDACHE	pagina 2
Roland Cătălin PENA	pagina 3
Gabriela VODĂ	pagina 3
Flori GEORGESCU	pagina 4
Andrei BĂDIN	pagina 5
Dan BITU	pagina 5
Aurel BĂDĂIAN	pagina 6
Alexe COSTA	pagina 7
Prof. Valeriu ARBORE	pagina 8
Luiza ASAVETEI	pagina 9
Prof. Nicolae RĂGAN	pagina 10
Traian B. ŞUŢEANU	pagina 10
Prof. Eleodor POPESCU	pagina 12
Xenia POPTELECAN	pagina 14
Prof. Nicolae CIACHIR	pagina 18
Cornelia SCĂEŞTEANU	pagina 24

editorial

TOCMELI ŞI CONSPIRAŢII

Asta este situaţia din ţară, în preajma alegerilor generale din Noembrie. Toate partidele sunt angajate în tot felul de consfătuiri privitoare la alegerile ce vin, întocmirea listelor de vot, părăsirea partidelor, acuzaţii din trecut, ciufuleli de toate genurile, care nu excelează prin cavalerism, sau preocupări de interese naţionale, în beneficiul societăţii şi poporului român. Toate aceste trăsături negative sunt o moştenire cumplită a mentalităţii din fostul regim dictatorial comunist, fără nici o nuanţă de decenţă în maniera de a face politică.

Această atmosferă oribilă şi intoxicată de venin, nu poate genera dezvoltarea unor idei, principii, şi expuneri a unor discuţii de lămurire a problemelor fundamentale ale ţării, în conjunctura de azi. Starea haotică actuală nu poate duce la o înţelegere a ceea ce se întâmplă cu ţara noastră şi cu lumea. În special ţărănimea nu poate descifra nici un fel de înţeles al dramei pe care o trăieşte poporul şi societatea românească şi lumea contemporană.

În mod deosebit, comportamentul partidelor de stânga este complet distructiv. Dar, în realitate acesta este rolul lor, de destrămare a ţesuturilor de înţelegere a problemelor, a direcţiei de urmat în viitor, şi încălcirea minţilor Românilor de bună credinţă şi omenie.

Spectacoul cel mai dezolant îl prezintă PDSR-ul lui Ilici Iliescu, care a fost educat în cea mai autentică şcoală de marxism la Moscova, şi încadrat imediat în UTC, încât nu a mai fost în stare să realizeze şi să înţeleagă şi alte percepte de educaţie, cu alte valori morale şi politice. Lumea în care trăieşte el împreună cu toţi aceia care continuă să-l urmeze, nu pricep nimic din lumea schimbată de azi, fără comunism şi marxism. Ei se încăpăţânează să menţină o stare de lucruri ca pe vremea tiraniei comuniste.

Partidul Democrat al lui Petre Roman s'a decis să participe singur la viitoarele alegeri, fără nici o coaliţie cu alte partide, pentru a-şi încerca propriile forţe, dar, şansa lui Roman de cucerire a puterii este minimă.

Acelaşi lucru putem spune şi despre Meleşcanu, liderul partidului ApR, un fost comunist sadea, care s'a desprins din PDSR-ul lui Iliescu, reuşind să-şi creeze o imagine în societatea naţională.

Cât priveşte pe Stolojan, candidatul PNL, acesta este numai spectator la comedia situaţiei politice.

Pe toţi, dar absolut pe toţi, afară de apartenenţa lor la devastarea ţării, în cadrul partidului comunist, nimic nu-i poate lega de interesul naţional, de salvarea poporului român. Ei sunt în afara realului românesc.

Poporul român, după tragedia unui regim comunist de o jumătate de secol, a pierdut simţul realităţii, în complexul unei culturi proletare. Această aşa-zisă cultură, nu avea decât o singură funcţie istorică, să ajute forţele ideologice şi pedagogice, în procesul de alienare şi de lichidare a tradiţionalei culturi şi spiritualităţi naţionale. Dacă mai era să continue iobăgia marxistă încă o bucată de vreme, adevărata cultură, spiritualitate şi civilizaţie, ar fi dispărut în întunecimile istoriei, fără şanse de recuperare în structurile ei şi în bogăţia valorilor ei, dintr'o ierarhie bine conturată.

Din vechea coaliţie închegată pe formaţiunea istorică a partidului naţional-ţărănesc, creştin democrat, s'a încercat să se reconstitue o dreaptă românească, cu reîncadrarea grupului Ciorbea, care se desprinsese din ea într'o perioadă anterioară. Împreună cu Uniunea Forţelor de Dreapta (UFD), formaţiunea lui Vosganian, care a inspirat o oarecare înviorare, prin însăşi rezonanţa de dreapta, se aduce un concept sănătos în circulaţia şi polemica politică din ţară.

Bătălia electorală pentru creştinii democraţi ar putea să fie plină de succes, dacă plini de încredere şi chiar mândri de bilanţul guvernării de până acum, vor şti să scoată în evidenţă rezultatele pozitive.

Prin alegerea actualului premier, Mugur Isărescu, candidat desemnat la Preşedinţie, CDR 2000 s'a impus ca o viitoare formaţiune puternică. Nu i se poate contesta lupta acestei Coaliţii, care pare că revine cu cu multă forţă în arena politică şi, suntem siguri, că va avea să joace un rol însemnat în formarea unui guvern de centru-dreapta. Coaliţia CDR 2000 este o forţă puternică, ce il susţine pe Isărescu, pentru poziţia de preşedinte.

Este firesc, ca lumea românească să se întoarcă la o dreaptă politică. Numai o minte strâmbă poate gândi altfel.

George BĂLAŞU

PDSR, ÎNTRE COSMETICĂ ŞI IRESPONSABILITATE

—Roxana IORDACHE—

Aflat în compania conducerii PDSR, deputatul Dan Ioan Popescu a lansat cele mai iresponsabile calomnii la adresa Preşedintelui Emil Constantinescu şi a guvernanţilor, acuzându-i de crimă în cazul liderului sindical Virgil Săhleanu. Totodată, liderul PDSR a jignit grosolan profesioniştii instituţiilor de ordine publică şi siguranţa naţională, făcându-i de doi bani. Această atitudine incalificabilă reflectă ciuda PDSR că profesioniştii şi-au făcut datoria cu o rapiditate remarcabilă în cazul criminal dela Iaşi.

După graba cu care senatorul Şolcanu lansase, imediat după omor, ipoteza asasinatului politic şi după dezamăgirea lor faţă de promptitudinea instituţiilor abilitate în prinderea făptaşilor şi anunţarea mobilului probabil, se vede treaba că liderii PDSR ar fi fost mulţumiţi ca demersurile cercetării să treneze, în aşa fel încât să poată lansa nestingheriţi acuzaţii la adresa guvernanţilor, de natură să incite populaţia la zaveră.

PDSR şi cine ştie ce forţe care nu doresc continuitatea guvernamentală mizau, probabil, pe starea de spirit repede inflamabilă a sindicaliştilor dela *"Tepro"*, probată în situaţiile în care, din păcate, au recurs la manifestaţii violente (cum ar fi ameninţarea cu incendierea fabricii). De această dată, însă, muncitorii ieşeni au dovedit o responsabilitate dela care PDSR şi alţi incitatori asemenea ar avea de învăţat, purtându-şi cu demnitate creştină doliul şi refuzând să se lase antrenaţi în acte de revoltă cu consecinţe imprevizibile.

PDSR, însă, are indecenţa să încerce să speculeze electoral durerea morţii unui lider sindical, transformând-o în afacere politică. Ca de obicei, PDSR mizează pe reacţii emoţionale şi sfidează logica elementară. Orice om de bun simţ ar sta puţin şi s'ar gândi, şi-ar da sema că, dacă ar fi să facem o prezumţie de implicare politică în acea oribilă crimă, logica n'ar valida decât amestecul celor care n'au interesul ca în prag de alegeri să fie linişte în ţară. Dacă ar fi să i se răspundă deputatului Dan Ioan Popescu (deşi acesta ar trebui să răspundă în Justiţie), i s'ar putea replica foarte simplu că mai degrabă PDSR, atât de doritor să ajungă la putere, ar avea interesul să instrumenteze asemenea acte criminale, ca să le pună pe seama guvernanţilor şi să provoace ostilitatea electorală la adresa lor. Nimeni, însă, n'a îndrăznit să facă o asemenea prezumţie. PDSR, în schimb, nu se dă în lături dela acuzaţii iresponsabile. Ca să mascheze propriile acte criminale de tipul mineriadelor, liderii PDSR îi acuză pe guvernanţii actuali de crime imaginare. Şi, în tentativa de a face uitată corupţia ca sistem de stat din timpul regimului Iliescu, PDSR acuză guvernul Isărescu de acte de corupţie. Partidul Domnului Iliescu încearcă, totodată, sub pretextul *"corupţiei"*, să blocheze procesul de reformă, incriminând mai ales privatizarea, care privează *"căpuşele"* instalate în timpul guvernării PDSR, de sursele îmbogăţirilor fabuloase. Şi frauduloase. PDSR mai vrea, de asemenea, oprirea privatizării IAS-urilor, care au constituit altă sursă de corupţie şi de imense pierderi ale bugetului naţional, ca şi întreprinderile industriale nerentabile. Procesul Costea bate la uşă şi singura şansă a contrabandiştilor şi evazioniştilor fiscali e să contraatace, pozând în justiţiari. Populaţia trebue să plătească din greu pentru îmbogăţirea clientelei PDSR prin devalizarea BANCOREX şi exploatarea în scopuri private a economiei de stat, iar exponenţii regimului Iliescu au tupeul să căineze populaţia pentru sărăcia la care ei au adus-o, dând vina pe guvernanţii care au suportat consecinţele (vina acestora e că n'au prezentat populaţiei dela început starea de fapt şi au amânat la infinit să-i defere Justiţiei pe infractorii penali, din teama stupidă şi sinucigaşă că ar fi acuzaţi de *"revanşă politică"*).

Profitând de neînţelegerile din coaliţia guvernamentală, PDSR mai încearcă să determine promovarea unei caricaturi de legi - o nouă legiferare a hoţiei, după Legea 112 - în loc de legea restituirii imobilelor naţionalizate. PDSR vrea să favorizeze, din nou, profitorii jafului comunist şi, prin discriminările propuse, nedrepte atât pentru proprietari - persoane fizice şi moştenitori, cât şi Biserica Greco-Catolică şi Biserica Ortodoxă, atenţând, în acelaşi timp, la drepturile de cetăţeni români ale minoritarilor maghiari (cu toate că, de ochii Vestului, se declară pentru o alianţă guvernamentală cu UDMR). Toată cosmetica asiduă pe care PDSR o face pentru legitimarea în faţa Occidentului este inutilă, în condiţiile atitudinii din politica internă. Liderii PDSR fac vizite peste vizite în Vest, jurând pentru continuitate, în timp ce, în ţară, fac demersuri peste demersuri pentru fracturarea procesului de reforme, în vederea deturnării lui după alegerile în care se văd deja învingători. Mineriadele, afacerea Costea, afacerea Jimbolia sunt cazuri penale, instigarea la război civil, apologia infracţiunii, contrabandă de partid şi de stat sau încălcarea embargolului impus Iugoslaviei nefiind de natură să recomande PDSR şi pe Ion Iliescu în faţa comunităţii internaţionale. Semnificativ, ca să-şi apere colegii, prim-vicepreşedintele Adrian Năstase invoca.... iresponsabilitatea ministerială din timpul regimului Iliescu care, probabil, în această perspectivă nici n'a promovat legea răspunderii ministeriale. Şi ţine cu dinţii de imunitatea parlamentară.

FAMENII-S ACEIAŞI

—Mihai CREANGĂ—

Deşi campania electorală nu s'a declanşat încă, se poate spune că tema principală ce va fi *"atacată"* de toţi candidaţii la Preşedinţie, ca şi de toate programele partidelor politice, s'a şi conturat: sărăcia în care trăieşte majoritatea populaţiei. Evident, nu trebuia să fii mare politician sau şef de campanie electorală ca să observi care este prioritatea momentului. Ea este impusă de realitatea tristă, disperantă, în care se desfăşoară viaţa de zi cu zi a marii majorităţi a Românilor. Datele evidenţiate de Comisia Naţională de Statistică arată că P.I.B. a scăzut constant din 1989 (100%) încoace, reprezentând 88% în 1996 şi abia 73,5% în 1999. In acest an s'ar putea înregistra o oarecare revenire, dar trebue să ţinem cont că nici ceea ce realiza România în acel an de referinţă, al căderii comunismului, nu reprezenta mare lucru în comparaţie cu nivelurile atinse de ţările vest-europene, ba nici măcar cu cele înregistrate de Cehoslovacia, Ungaria Polonia...

În aceeaşi perioadă, numărul de salariaţi în industrie s'a înjumătăţit (49,7%), în schimb a crescut nepermis de mult numărul celor care lucrează în administraţia publică (136%), fără ca cetăţenii să remarce vreo îmbunătăţire a acestor servicii. În Ianuarie 2000 salariul real prezenta 62,4% din cel al anului 1989 (care era, oricum, un salariu de strictă supravieţuire), iar pensia reală - abia 42,4%! În vremea asta, preţurile o iau razna dela an la an: în Ianuarie 2000, faţă de Ianuarie 1999, rata inflaţiei a fost de 60% la mărfuri nealimentare, de 89,9% la servicii şi de... 142,4% la produse alimentare...

Consecinţele sunt lesne de dedus: peste o treime din populaţia ţării trăieşte sub preagul sărăciei, iar la limita subzistenţei supravieţuiesc, cu chiu, cu vai, aproape 70% dintre Români. Media de viaţă în România este cea mai scăzută din Europa (circa 67 de ani). Am putea să continuăm această radiografie a mizeriei... Ne oprim pentru a afirma că, de fapt, este vorba despre un fabulos eşec politic, incapacitatea guvernărilor de până acum de a redresa situaţia şi a oferi soluţii reale de ieşire din criză fiind un fapt cert.

Problema gravă a actualului moment electoral este că protagoniştii sunt aceiaşi, chiar dacă unii şi-au schimbat salopeta cu fracul, alţii - jobenul cu şapca... Însă nici o forţă politică nouă nu a apărut, nici unul dintre partidele cu şanse de a intra în Parlament nu şi-a schimbat conducerea. De unde, atunci, să apară revirimentul?

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 15 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui zlar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

GÂNDIND LA ALEGERILE GENERALE

Mihaela MOISIN

Dacă la scurt timp după alegerile din 1996, atunci când atât Emil Constantinescu cât şi Victor Ciorbea se bucurau de susţinerea populaţiei României, cu peste 50%, atunci când Petre Roman nu începuse cu ifosele de domnişoară, cu pretenţiile şi şantajele sale, CDR ar fi cerut alegeri anticipate, probabil că azi nu am fi aşteptat cu sufletul la gură rezultatul alegerilor generale din Noembrie 2000. Sau, dacă ţara ar fi fost într'o situaţie economică similară cu cea a ţărilor occidentale, probabil că nici nu ar fi contat prea mult cine câştigă alegerile. în cazul nostru însă, este foarte important cine conduce ţara şi spre ce ţărm o îndreaptă.

Coaliţia guvernamentală făcută cu Partidul Democrat al lui Roman s'ar fi terminat ca orice divorţ rapid, pe cale amiabilă, iar CDR şi preşedintele ţării ar fi dus România spre calea normalizării. Nu înseamnă că Românii ar fi trăit mult mai bine, ci doar că reforma mult dorită ar fi fost într'un stadiu net avansat, locul României la coada integrării euro-atlantice ar fi fost ceva mai în faţă, iar cetăţenii ţării ar fi văzut un strop de lumină la capătul tunelului.

Din nefericire, astăzi suntem într'o situaţie similară celei din 1996.

Aşa cum în 1996 speram să fie ales preşedinte Emil Constantinescu, ca să nu iasă PDSR, astăzi sperăm să fie ales Mugur Isărescu ca să nu iasă Ion Iliescu. Şi acum, ca şi atunci, gândurile ne duc mereu spre preşedinte. Asta să ne fie oare preocuparea de bază? Ce folos a avut ţara că Iliescu a pierdut în alegerile din 1996 iar Emil Constantinescu, speranţa de mai bine a Românilor a fost ales preşedinte? Ce a putut face Convenţia Democrată, când ea a fost forţată să facă o coaliţie monstruoasă pentru a putea guverna? Nimic.

Gândurile noastre ar fi normal să se îndrepte cu prioritate spre Convenţia Democrată şi mai apoi spre candidatul susţinut de ea pentru postul de preşedinte - Mugur Isărescu. Ce va putea face Mugur Isărescu, ca viitor preşedinte al României, cu toate bunele sale intenţii şi cu toată calificarea pe care o are, dacă maşina de vot a PDSR şi a aliaţilor acestuia nu va trece nici o lege propusă, ca şi în ultimii patru ani?

Convenţia Democrată nu trebue să câştige mai multe voturi decât PDSR; ea trebue să aibă singură o majoritate pentru a putea guverna şi pentru a scoate ţara din situaţia de dezastru în care se află.

Sondajele de opinie arată PDSR în fruntea partidelor participante la alegeri, fără o majoritate absolută. Presupunând, deci, că nici unul din partide nu va termina cu o majoritate, PDSR, printr'o alianţă cu partidele surori provenite din acelaşi FSN (PD, ApR etc.), cu aceeaşi ideologie, plus PNL (azi devenit şi el partid de stânga) poate guverna foarte uşor şi poate impune orice hotărîri, decizii sau trece prin maşina sa de vot orice lege propusă de el. Situaţia Convenţiei Democrate însă este la fel de rea sau chiar mai rea decât în ultimii 4 ani. Ea nu poate avea aliaţi de dreapta sau de centru dreapta, ci ea va fi forţată iarăşi la o alianţă cu PD, ApR sau... chiar PDSR, poate mai monstruoasă decât cea veche. Cât despre fostul aliat UDMR, acest partid nu are nici o ideologie, nici un interes altul decât acela de a primi avantaje cât mai mari pentru populaţia de origine maghiară. UDMR va intra în alianţă cu cei ce-i vor face o ofertă mai bună.

Aşa cum se prezintă situaţia azi, alianţa electorală CDR 2000, dacă nu se va transforma într'o alianţă politică, nu va putea face nici măcar o opoziţie suficient de puternică.

Amintindu-ne de alegerile locale din luna Iunie, grija noastră este şi mai mare, gândindu-ne la absenteismul de care a dat dovadă acea parte a populaţiei care în 1996 a votat pentru CDR, dar care în Iunie a aşteptat turul al doilea de scrutin, şi nu s'a mai prezentat la vot, pentrucă deja candidatul CDR ieşise din cursă. Situaţia spectrului politic ar fi fost alta, dacă susţinătorii Convenţiei Democrate s'ar fi prezentat la vot.

Singura şansă a României azi, de a nu se mai repeta situaţia din 1996, este ca populaţia ţării să meargă la vot, să voteze CDR 2000, şi implicit pe candidatul susţinut de ea, Mugur Isărescu.

BATE CEASUL ALEGERILOR

Urmare din pagina 1

CDR-2000, cele 25% ale PDSR-ului ar putea fi depăşite. Dar, din păcate, nu se întâmplă aşa, din cauza vanităţilor care sunt mai mari decât rezonul. în o asemenea privinţă excelează în primul rând vanitatea partidului liberal care derutează cel mai mult şansele polului centru-dreapta reprezentat de CDR-2000.

CDR-2000 este alianţa împotriva partidelor de sorginte comunistă, pornind dela demnitatea de a spune NU! Ea are, deci, ca prim scop bararea partidului condus de Ion Iliescu care, în timp ce este îngrijorat, se preface că este indiferent faţă de candidatura lui Isărescu. Pe Stolojan îl place să-l vadă ca pe un al doilea candidat al PDSR-ului camuflat în partidul liberal, care a cam luat-o pe valea stângii. Oricum, Stolojan poate miza şi pe plusul unui sprijin din partea forţelor de stânga. Către PDSR a luat-o şi Roman. Numai că Meleşcanu vrea să-i închidă lui Roman culoarul către Iliescu, acuzându-l de multe lucruri. îl atacă pe Roman, dorind pentru propriul partid rolul de aliat la masa unei eventuale viitoare guvernări cu PDSR.

Acum, când electoratul din 1996 al CDR este derutat şi divizat, trebue ajuns la votul care să depăşească această situaţie. Căci numai aşa se poate obţine un rezultat cât mai bun pentru politica de centru-dreapta CDR-2000 în vederea continuării reformelor şi integrării europene şi euro-atlantice.

Este vorba de un spectacol care nu are decât soluţia unei ultime drepte judecăţi. Nu pe bază de dezamăgiri, ci pe cea dată de cruzimea adevărurilor şi nu mai puţin de lumânarea conştiinţei. Unde nu-i ultimă dreaptă judecată, nu-i adevăr şi conştiinţă, îi infern. Şi, când bate ceasul alegerilor, oamenii infernului vor să voteze cu căpetenia lor, Ion Iliescu, care mai este şi preferinţa ţiganilor şi a celor care fac parte din *"Jumea stupidă"*. Unde îşi fac casă comună uritul şi colectivismul de mahala, partea cea mai hâdă, mai oribilă şi mai dramatică se pare că nu se mai poate vedea fără ochelari.

Numai punându-şi ochelari, electoratul îşi poate da seama că a nu vota deloc înseamnă indirect un sprijin lui Iliescu. Iar pentrucă infernul nu poate fi doborît decât printr'o participare la vot, la întrebarea cu cine să votezi nu există decât un singur răspuns, o singură alternativă. Cu Isărescu şi CDR-2000. Dacă nu cu entuziasmul şi vrerea din 1996, de această dată cu impulsul dat de forţa majoră a strictei necesităţi. Căci cu toate cramponările, nerealizările şi decepţiile cu care şi-a tratat electoratul, CDR-2000 este totuşi cel mai aproape de năzuinţele şi aşteptările româneşti. Faţă de realitatea: în ce măsură Ion Iliescu al anului 2000 ar putea să fie diferit de cel care a fost până în 1996? O întrebare care ne duce la o altă întrebare care frizează paradoxul: cum e posibil ca acelaşi electorat care l-a respins pe Iliescu şi PDSR-ul în 1996 să accepte în 2000 ce-a refuzat înainte?

Bătaia ceasului alegerilor, care ne stau în faţă, este avertizarea că ţara e pe masa de operaţie şi că atunci când unirea întru Dumnezeu e mai slabă decât cea întru diavol, răul e acasă la el. De aceea, Române, contrapune-te! Ieşi la vot şi votează cu dreptatea şi cu ieşirea din comunism. Căci a ieşi din comunism înseamnă a intra în istorie.

Eugen BÂRSAN

LUPA POLITICĂ

DELA O BERE

Roland Cătălin PENA

Multe se fac şi se desfac la o halbă, de când e berea pe Pământ, dar să dai jos un prim-ministru între două sorbituri, mai rar, bibicule. După ce Mircea Dinescu a povestit, în direct, cum stând cu Andrei Pleşu şi Petre Roman la o bere au pus la cale înlocuirea lui Radu Vasile cu Mugur Isărescu, era de aşteptat ca liderul PD să sară ca ars şi să dezmintă vehement.

Ei aş! Roman, dimpotrivă, a confirmat chiar cu plăcere că exact aşa i-a lucrat pe partenerii penetecedişti. A refuzat Radu Vasile să-şi dea demisia? Ştia el ce ştia. Era Vasile secretarul general al PNŢCD? Era. îl acuzau de zor colegii săi ţărănişti, că e omul PD? îl acuzau. Trăiau fruntaşii PNŢCD cu impresia că sunt buricul Coaliţiei? Remus Opriş încă mai trăieşte.

Aveau Roman, Pleşu şi Dinescu vreun contract de management cu partidul condus, vorba vine, de Diaconescu? Haida-de! Sigur a fost muncă voluntară şi, dintr'un anumit punct de vedere, chiar patriotică. Să ne mai întrebăm, aşa, de sanchi, de ce a ajuns PNŢCD în halul în care a ajuns? Sanchi. Să-i ferească Dumnezeu pe ţărănişti să se mai întâlnească cei trei la un pahar înainte de Congresul din iarnă, că altfel se pot pomeni cu Emil Iota Ghizari, guvernatorul BNR, în fruntea partidului.

Ca să vezi cine bea şi cine era ameţit, că prostit poţi fi şi la trezie.

STOLOJAN NU L-A TRĂDAT PE ILICI ILIESCU

Gabriela VODĂ

Candidatul Partidului Naţional Liberal la alegerile prezidenţiale, Teodor Stolojan, a declarat recent că o alianţă post-electorală între PNL şi PDSR este posibilă dacă partidul lui Ilici Iliescu va susţine *"privatizarea"*. Declaraţia lui Stolojan, impus ca unul din liderii de opinie ai PNL de trădătorul Valeriu Stoica, trebue luată ca atare, adică în continuarea contactelor mai mult sau mai puţin discrete între PNL şi PDSR, pentru o colaborare la guvernare după alegeri.

Declaraţia lui Stolojan este ambiguă şi neclară din multe considerente, sugerând că PNL ar fi diferit de PDSR numai în privinţa poziţiei faţă de privatizare. *"Condiţia"* este pusă, în fapt, numai pentru a netezi calea colaborării mult visate între cele două partide. Stolojan ar fi putut măcar de ochii lumii să declare că PNL cere PDSR să se distanţeze de centralismul criptocomunist pe care îl susţine în economie şi în agricultură, de curăţirea partidului lui Ilici Iliescu de elemente compromise şi de transformarea PDSR într'un partid democrat.

Nefăcând acest lucru, Stolojan nu face decât să pună PNL pe tava PDSR încă înainte de sfârşirea bătăliei electorale. În spiritul, de fapt, al traiectoriei politice a fostului premier iliescist şi susţinător al acestuia în campania electorală din 1996. O confirmare a faptului că Stolojan nu l-a trădat pe Ilici Iliescu şi îi rămâne credincios celui ce l-a susţinut în atâtea rânduri pe cel ce neconstituţional vrea al treilea mandat de preşedinte.

Calul troian al ştefan-gheorghiştilor din Grupul *"UN viitor pentru România"*, Stolojan este calul troian al stângii în PNL, în încercarea securistă la origine de a distruge liberalismul ca soluţie pentru România şi transformarea acesteia într'o doctrină socializantă. Acest lucru, cu spijinul declarat al lui Valeriu Stoica şi al epigramistului-colaboraţionist, Mircea Ionescu Quintus şi cu sprijinul *play-boy*-ului Crin Antonescu şi al afaceristului de tristă notorietate - Paul Păcuraru.

Ghiţă Tătărescu şi Radu Câmpeanu au astfel urmaşi de vază în ale trădării.

Biserica Bărăţia şi strada. Secolul al XIX-lea

ALEGERILE SE APROPIE. SĂ NE ADUCEM AMINTE!

Flori GEORGESCU

Cu preţul a peste o mie de vieţi, pagube materiale imense, idealuri furate, speranţe batjocorite, diversiune diabolică, un grup ocult, care se pregătea de 20 de ani să ia puterea în România prin doborîrea lui Ceauşescu şi rămânerea ţării în acelaşi sistem comunist, la cheremuul efectiv al Moscovei, îşi vedea visul cu ochii pe 22 Decembrie 1989.

Înţelegerile dela Malta dintre marile puteri, privind transformările geopolitice ale Europei de Sud-Est, au facilitat finalizarea scopului lor. Armata, o adevărată Coloana a V-a a Serviciului de Informaţii militar rus (G.R.U.) a preluat controlul şi sub devizele *"armata e cu noi"*, *"armata a trecut alături de popor"* a înlesnit grupului de activişti comunişti în frunte cu agentul Moscovei - Ion Iliescu să ia puterea şi să stopeze şansele României de a accede către valorile democratice autentice.

Mâna întinsă României de către Occident a fost sistematic respinsă de noua putere politică instalată. Partidele istorice şi celelalte nu chiar democratice româneşti erau controlate prin întreaga panoplie a mijloacelor securist-comuniste folosite timp de 45 de ani, culminând cu brutalizarea acestora şi a populaţiei paşnice bucureştene de către bandele ortacilor folosiţi ca grup paramilitar în 14 şi 15 Iunie 1990.

România era condusă de o juntă militară acoperită la vârf de elemente civile kaghebiste, structuri care, în timp, s'au transformat în mafia politico-militară ce controlează şi astăzi viaţa politică şi economică a României.

Cum Rusia nu trebuia să aibă un vecin puternic, bogat, cu un alt sistem politic şi de alianţe decât ale ei, liderii neo-comunişti dela Bucureşti, au practicat un adevărat jaf asupra rezervelor valutare ale ţării, au distrus întreaga bază economică din industrie şi agricultură, au înstrăinat în interes propriu întreaga flotă comercială şi de pescuit oceanic a României, iar puţinele vase care mai există, sunt arestate în diferite porturi ale lumii pentru neplata obligaţiilor.

Propaganda anti-occidentală practicată de regimul Iliescu prin presa aservită şi printr'o serie de alte mijloace, a făcut ca organismele Vest-europene şi cele militare Nord-atlantice să ne privească cu rezerve.

Menţinerea sau crearea unor stări de tensiune pe plan politic, economic, religios, etnic ori atragerea României în conflicte militare regionale, pentru a motiva o eventuală intervenţie a Rusiei, s'au aflat de asemenea pe agenda roşie a responsabililor militari şi politici ai regimului Iliescu. Iată câteva exemple:

- Conflictul militar dela începutul anilor '90 dintre Republica Moldova şi Transnistria, ambele aflate de altfel sub controlul politic şi militar al Rusiei, a sensibilizat opinia publică românească. Milioane de Români s'au aflat în acele momente alături de fraţii lor moldoveni. Acesta era şi fondul psihologic şi afectiv care se dorise.

Responsabilii armatei române, şi ei instruiţi şi instalaţi de Moscova, *"profund afectaţi"*, au întocmit un plan secret de *"ajutor frăţesc"*, coordonat de generalul Pancea Marin - secretarul Consiliului Superior de Apărare al Ţării la acea dată şi consilierul prezidenţial generalul Vasile Ionel. Au fost angrenaţi câţiva ofiţeri pentru punerea lui în aplicare (astăzi generali, iar unii dintre ei milionari în dolari, cu conturi *"numerice"* în bănci din străinătate).

Garnituri întregi de echipament militar şi tehnică de luptă (inclusiv piese grele) au fost trimise în Republica Moldova în tranşe repetate, în mod secret. Miniştrii Apărării şi Securităţii moldovene erau trecuţi clandestin în România în protbagajul automobilelor pentru consultări asupra planului de acţiune şi a necesarului de armament. Conflictul atinsese un moment critic.

Armata a XIV-a, staţionată în Transnistria, era pe punctul de a interveni în favoarea trupelor dela Tiraspol. Generalul Lebed, militar cu experienţă, nu s'a grăbit să intre în joc. În România preşedintele Iliescu, avid după putere, a simţit că finalul combinaţiei poate fi imprevizibil, până acolo încât chiar funcţia sa să se afle în pericol, putând fi preluată de militari.

I-a spus generalului Vasile Ionel să stopeze acţiunea şi să sancţioneze pe cei implicaţi?! Gl. Vasile Ionel *"s'a conformat"*. I-a chemat pe impricinaţi şi i-a sancţionat cu câte o avansare la gradul de general şi cu promovări în funcţie. Cu siguranţă şi o serie de alţi factori au contribuit la dezamorsarea tentativei de atragere a României într'un război regional cu Rusia. Cum nici un strateg în ofensivă nu se opreşte la graniţele inamicului său, este lesne de înţeles ce ar fi urmat.

- În Martie 1990 a fost provocat conflictul interetnic dela Tg. Mureş dintre Români şi Maghiari, cu urmările pe care le ştim: zeci de răniţi de-o parte şi de alta, inflamarea relaţiilor dintre oameni care convieţuiseră în pace de-a lungul vremurilor, iritarea autorităţilor dela Budapesta, mediatizarea situaţiei în presa internaţională şi oprobriul cercurilor politice occidentale faţă de asemenea diversiuni create de serviciile secrete dela Bucureşti. A fost din nou un pas spre izolarea României.

- În repetate rânduri, parohii din Ardeal au fost obiectul disputelor dintre Ortodocşi şi Greco-Catolici, cei din urmă neavând nici măcar unde să-şi ţină liturghia, ca urmare a confiscării ori dărâmării lăcaşurilor lor de către comunişti.

Disputele au degenerat în adevărate încăierări, provocate cu măiestrie de oamenii regimului Iliescu. Reprezentanţii Sfântului Scaun, care, să nu uităm, au un cuvânt greu de spus în politica mondială, s'au arătat profund îngrijoraţi de asemenea stări de lucruri.

În ochii celor care nu aprofundau spectrul politic românesc, situaţia se prezenta încurajatoare; un paşaport, un butic, şi câteva privatizări (prin licitaţii trucate însă) fiind semne încurajatoare că România merge pe drumul cel bun.

După toamna anului 1996, când forţele democratice au câştigat alegerile şi profesorul Constantinescu a devenit Preşedintele României, aceleaşi forţe oculte din perioada Iliescu au obstrucţionat orice încercare de readucere a României pe un făgaş normal.

Banii acumulaţi, experienţa în diversiuni, strecurarea unor cârtiţe în partidele democratice şi la preşedinţie, controlul asupra serviciilor secrete şi armatei, au făcut ca România să regreseze pe toate planurile politicii interne, în special cel economic.

O parte a populaţiei, nemulţumită de o asemenea situaţie, a constituit un mijloc eficient de manevră în mâna celor interesaţi, de a o incita la mitinguri, demonstraţii, noi mineriade, soldate cu ciocniri violente şi cu numeroase victime.

Mineriada dela începutul anului 1999 a fost un avertisment serios dat Preşedintelui Constantinescu şi Convenţiei Democrate, aflaţi la guvernare.

Pregătiţi cu grijă, după reguli militare, minerii au fost la un pas de a sosi în Capitală şi de a da o lovitură de forţă instituţiilor democratice. Generali dela Ministerul de Interne au pactizat cu minerii, iar Armata stătea de o parte, sub motivul că nu intră în atribuţiile ei asemenea stări de lucruri. Pe ultima sută de metri a intervenit însă cu câteva piese mecanizate şi cu un detaşament din faimosul Batalion 404-Buzău, implicat în acţiunile teroriste din Decembrie 1989, care împreună cu o acţiune fermă a jandarmilor, au oprit grupurile de mineri să înainteze spre Bucureşti.

Armata l-a atenţionat astfel pe Dl. Constantinescu că, oricând, atât preşedintele cât şi celelalte instituţii democratice pot fi puse în pericol iminent, fără intervenţia lor sau cu sprijinul lor. Altfel spus, să fie tratată ca stat în stat. În interesul cui? Ştim bine.

Aspectele arătate mai sus, cât şi altele nu mai puţin importante, l-au determinat pe Preşedintele Constantinescu să se declare învins şi să nu mai participe la alegerile prezidenţiale care se apropie.

Electoratul român nu trebue să se resemneze, să-şi piardă încrederea în forţa sa. Orice forme de apatie, dezgust politic, neîncredere în viitor ori absenteism, înseamnă puncte în plus pentru comunişti. Aşadar, să mergem cu toţii la urne şi să votăm cu *"CDR 2000"*.

PSIHIATRIE ŞI POLITICĂ

Urmare din pagina 1

Este cât se poate de limpede că societatea se află aproape total descoperită la acest important capitol.

Că în România avem destui oameni politici şi din sfere conexe grav atinşi de morbul puterii, este un fapt cert. E suficient să urmăreşti pe Tele 7 abc o emisiune de Adrian Păunescu, megaloman culturnic, de o impertinenţă care insultă cu impunitate tot ce ţine de cea mai adâncă falie a sufletului. E tipul clasic al mitocanului oarecum cultivat, mai degrabă spoit, megaloman ce nu ezită să-şi muştruluiască invitaţii, să-i molesteze verbal pe tehnicienii din studio, pe un ton bădăran, imposibil de suportat. Omul este bolnav psihic, dar nimeni nu se găseşte să-i taie microfonul şi imaginea, trimiţându-l în anonimatul din care a ieşit şi căruia, de fapt, îi aparţine. Păunescu face bună companie cu celălalt bolnav psihic, Vadim Tudor, cu care se află adeseori în tandem televizat. Ambii sunt produsele cele mai reprezentative ale culturii pentru tembeli a fostei dictaturi. Ei se bucură din nefericire de o anumită audienţă (nu sunt ei singurii mitocani...) într'o ţară în care cine strigă mai tare poate trece drept elocvent şi popular.

Alţii, care s'au cocoţat sus, au stiluri diferite şi este normal întrucât cei ce suferă de aceeaşi poftă de mărire se manifestă diferit. Să-i luăm de pildă pe Ion Diaconescu, preşedintele PNŢCD sau pe fostul premier Radu Vasile.

Diaconescu afişează o anumită simplitate şi modestie, care îi sunt de fapt organice, dar nu renunţă la puterea politică, deşi i-a condus pe ţărăniştii din eşec în eşec. El pretinde că ar fi în căutarea unui succesor, dar nu pare a avea prea mult noroc, întrucât nicicând n'a ştiut să-şi aleagă oamenii. Din direcţia politică pe care a condus-o, a fost promovat un preşedinte pe ţară abulic, care s'a declarat în mai multe rânduri, un învins, doi prim-miniştri pe care tot ţărăniştii i-au silit să demisioneze: pe eminentul Victor Ciorbea, căruia i-au fost legate mâinile cu cătuşe patentate în coaliţie, pentru ca apoi să i se pună călăuşul în gură... şi pe instabilul şi prea puţin competentul Radu Vasile, care a încercat să se cramponeze de putere ca înnecatul care se agaţă de un pai.

Un alt individ, adevărat şamsar de cai politici, prezicător înţelept prezumţios, care ghiceşte că după August vine Septembrie, persoană care a făcut atâta rău poporului acestuia pe timpul lui Dej, cât nu pot distruge mai multe calamităţi naturale la un loc - este vorba de Silviu Brucan - nu se poate dezbăra în ruptul capului de politică. Întotdeauna m'am întrebat de ce nu lasă astfel de personaje în pace poporul, de ce ţin cu tot dinadinsul să facă Românilor *"stupizi"* atâta bine. Dacă acest soi de poiticieni nu sunt bolnavi de sindromul puterii, ceea ce pentru ei ar fi oricum de preferat (având circumstanţele atenuante ale omului care nu e întotdeauna răspunzător de boala sa), ei intră în categoria celor care acţionează dintr'un interes meschin, al lor sau al altora...

În sfârşit, arhipoliticianul Ion Iliescu, care a promis cândva că FSN nu va deveni un partid politic, pare a fi atins în cel mai mare grad de mania puterii... Înconjurat de mulţimea nostalgicilor şi adulatorilor de stânga până la extremă, deşi a fost preşedinte în trei etape, dintre care două *"constituţionale"*, el nu poate să treacă peste propria sa umbră şi peste cultul personalităţii sale, potrivit căruia România nu poate fără el... De aceea candidează şi, dacă va ieşi, va schimba peste patru ani chiar Constituţia.

Singurul om de stat care contrazice la ora actuală această tendinţă de a se crampona de putere s'a dovedit a fi, spre lauda lui, Emil Constantinescu care, înţelegând că nu a reuşit să se ridice la înălţimea cerinţelor, a promis să tragă pe dreapta, deşi confuz cum s'a arătat, ar putea foarte bine să tragă şi pe stânga.

Oricum, nu se poate afirma că a renunţat la putere. El nu a avut-o niciodată...

Un alt motiv pentru care nu se va putea aplica psihiatria la trierea bolnavilor de sindromul sau mania puterii politice ţine de faptul că boala în sine nu e dureroasă pentru cei infestaţi; durerea e suportată de popor. Dar cui îi pasă?

Viorel PALTIN

More Choices. More Options.

CANADA PREMIUM BOND Series 15

5.50% Year 1 | 5.70% Year 2 | 5.90% Year 3

Annual compound rate of 5.69% for C-bond if held for 3 years.

CANADA SAVINGS BOND Series 66

4.85%* Year 1

Series 15 & 66 available only until Nov. 1, 2000

With New Canada Savings Bonds there are more choices and options than ever before. And there's never been a better time to buy them than right now. As always they're perfect for the secure part of your savings. With New Canada Savings Bonds, you always know where you stand.

- Original Canada Savings Bond
- New higher interest Canada Premium Bond
- No fee RRSP and RRIF options
- New bond series on sale each month for 6 months
- Start investing with as little as $100
- No fees, ever

The new Canada Premium Bond is cashable once a year on the anniversary date of issue and during the 30 days thereafter. The original Canada Savings Bond is as flexible as ever and cashable at any time. With our no fee RRSP option, you'll receive all the security of New Canada Savings Bonds combined with all the benefits of an RRSP.

Both bonds are 100% guaranteed by the Government of Canada, have absolutely no fees of any kind, and are easy to buy wherever you bank or invest.

For more information, visit our web site at www.csb.gc.ca or call 1-800-575-5151.

NEW CANADA SAVINGS BONDS
YOU'RE ON SOLID GROUND.

Canada

* This rate also applies to Canada Savings Bonds Series 50, 54 & 60 issued Nov. 1, 1995, Nov. 1, 1998 & Nov. 1, 1999 respectively, for the year beginning Nov. 1, 2000.

Documente senzaţionale

BANI NEGRI PE FILIERA SIE - PDSR

Andrei BĂDIN

Înregistrarea operativă, a cărei stenogramă o redăm în continuare, a fost efectuată pe 1 Februarie 1997 de către specialiştii fostului comandant al Unităţii de Contraspionaj Extern din cadrul SIE, generalul Dumitru Ciobanu. Casetele cu convorbirea dintre mafiotul Zaher Iskandarani şi generalul (r) de Poliţie, Ion Suceava, purtată la locuinţa celui din urmă, a fost predată, în primăvara lui 1997, Preşedinţiei României. Înregistrarea audio surprinde o serie de confidenţe făcute de Zaher, privitoare la fostul director SIE, Ion Talpeş, la fostul Ministru de Interne, actualul senator PDSR, Doru Ioan Tărăcilă, precum şi la Virgil Măgureanu şi Ion Iliescu. Primul (Ion Talpeş) ar fi primit 6 milioane de dolari pentru a-l face scăpat pe infractor. Al doilea (Ioan Tărăcilă), precizează acelaşi Zaher, a petrecut la Timişoara cu vestitul contrabandist, care i-a dat un ceas de 12.000 dolari, o brichetă şi un ac de cravată, toate de aur. Profesorul Măgureanu este zugrăvit drept *"Naşul României"*, iar Iliescu deschidea porţile Cotrocenilor pentru a-l întâmpina pe Iskandarani. Ioan Talpeş, fostul şef al SIE, este cel care a organizat vizita recentă a lui Ion Ilici Iliescu la Washington. El speră probabil la o reintoarcere *"triumfală"* în fruntea SIE, după alegeri.

Înregistrare efectuată la data de 01.02.1997, la locuinţa generalului Ion Suceava:

Generalul Ion Suceava: (A-124) - *Păţeşti iar ca cu... Talpeş.* **Zaher Iskandarani:** *...Dar ce vrei... să fac mobilă?* **Gen. I.S.**: *Păţeşti iară... găseşti vreunul cum au fost borfaşii ăştia şi iar păţeşti... Şi dai la bani...* **Gen. I.S.** (A-154): *Ce vroiam să-ţi spun. Eu am aflat o chestie... foarte a dracu'... Deci când au fost alea 13 luni de zile... când nu-ţi dădea voie să ieşi... adică nu te punea în libertate. A avut loc o discuţie... ca să-ţi dai seama... tu poţi s'o verifici... A avut loc o discuţie între Talpeş şi Iliescu în legătură cu tine... şi de-asta-ţi zic - apropo de ce mi-ai spus tu mie. Talpeş n'a recunoscut că tu l-ai ajutat cu ceva pe el. Am probe cu discuţia asta.* **Zaher:** *N'a recunoscut Talpeş, dar cum aşa...* **Gen I.S.**: *Atunci dacă-i spunea, poate că marşa şi ăla şi dădea dezlegarea la ăia dela instanţă... că m'am întâlnit cu oameni care au plecat de acolo. Deci l-a întrebat expres - mai era şi a treia persoană de faţă acolo... Deci îţi dai seama cât de porc a fost... că putea să te ajute foarte mult... după 3 luni putea să te rezolve... Îi e frică şi lui Pânzariu, e mort Pânzariu. Are dosar la Curtea de Conturi... Pentrucă eu am vorbit atunci cu Vasile Ionel şi el săracu' era speriat că s'a băgat... Şi m'am întâlnit acum într'o dimineaţă... (cu Vasile Ionel)... i-am spus că ai avut ceva cu Talpeş... (Dar V.I. a zis). Domnule, dar el (Ioan Talpeş) nu a spus la nimeni... că el nu are nici o treabă... şi tu-mi spuneai mie, că toţi banii ăia pe care-i dădea (lui I.T.) se duceau acolo... că dacă se duceau acolo, avea curajul să-i spună... Ce părere ai?... Cum au făcut ăştia... Hrebenciuc şi alţii... ce părere ai? Nu-ţi vine să crezi ce-ţi spun... nu-i aşa?* **Zaher:** *Nu... Da.* **Gen. I.S.**: *Păi dacă-i spunea "domnu' Preşedinte nu ştii că am adus ăia şi am plătit atât acolo şi pe unul... Da dom'le avea curajul...* **Zaher** (A-227): *Acolo sunt 1 milion de dolari blocaţi... la vamă...* **Gen. I.S**: *Domnule, numai la bani te gândeşti, numai la bani te gândeşti...* **Zaher:** *Am 1 milion de dolari la vamă, cine mi-i dă?...* **Gen. I.S.**: *Şi câte milioane ai dat aşa... aiurea?* **Zaher:** *Uite, mă băgaţi în puşcărie financiară...* **Gen. I.S.**: *Câte milioane ai dat, pe bune aşa... spune-mi şi mie ca să nu mor prost... să văd şi eu cam ce poate să facă un demnitar în România... aşa, în general... cam cât a fost... 7-8 milioane?* **Zaher:** *Da, aproape 6 milioane... lui Talpeş.* **Gen. I.S.**: *Dolari sau lei?* **Zaher:** *Dolari, că dacă erau lei...* **Gen. I.S.**: *Că dacă erau lei nu era nici o problemă...* **Gen. I.S.** (A-249) *...asta, de Talpeş.* **Zaher:** *Au fost şi alţii...* **Gen. I.S.**: *Şi eşti convins că a dat banii, acolo, la Preşedinte?* **Zaher:** *A dat ceva-ceva.* **Gen. I.S.**: *N'a dat nimic, domnule, n'a dat nimic...* **Gen. I.S.** (A-306): *Ce să iau, domnule, că atunci când am plecat dela Ministerul de Interne la ăia, ăştia mi-au desfiinţat postul... Asta, Talpeş al tău!* **Gen. I.S.** (A-319): *Şi să judecăm altfel... Păi, dacă tu i-ai dat lui Talpeş 6 milioane de dolari, cât face în lei?* **Zaher:** *20 de miliarde.* **Gen. I.S.**: *20 de miliarde. Tu eşti tras la răspundere pentru cât? Pentru 43 de miliarde... Dacă se face expertiza, nu ies trei miliarde. De ce să faci tu pârnaie un an şi trei luni, când banii, practic, nu i-ai luat tu?* **Zaher:** *Dar ei nu m'au arestat pentru bani, m'au arestat ca să-mi scoată viaţa... Să-mi ia afacerile... M'au arestat pentru bani?* **Gen. I.S.**: *Dar ţi-au pus în cârcă asta...* **Zaher:** *Nu asta mi-au pus în cârcă.* **Gen. I.S.**: *Bun. Şi atunci? Ei dacă ştiau că le-ai dat ăştia bani, de ce nu a intervenit Talpeş să te scoată? Că putea, că era mare, că era şeful statului acolo, că e...* **Zaher:** *Este...* **Gen. I.S.**: *Dar eu îţi fac întrebarea următoare... Că din banii ăia, 6 milioane care i-ai dat, să fiu al dracului dacă a pus vreun ban la stat. Fii atent ce-ţi spun eu. Şi dacă-l ierţi, eşti un prost, să ştii! Nu pentru bani..» Că ai mai pierdut, mai mulţi bani, dar pentru faptul că ai stat acolo 16 luni de zile...* **Zaher:** *Da, 14 luni de zile.* **Gen. I.S.**: *Cu banii daţi acolo, că dacă erau numai furaţi de tine, hai ba, gata, a făcut ăsta şmecheria... Da', când ai dat undeva, ai mers la cel mai mare vârf, i-ai dat unui general şi ştia... Nu vii tu să pui umărul, domnule? Mă lasi 14 luni de zile...* **Zaher** (A-363): *Eu m'am dus la toţi şi am discutat. Mă lăsaţi să dau drumul la fabrici sau nu mă lăsaţi?* **Gen. I.S.**: *Du-te la Talpeş şi cere-i banii!* **Zaher:** *Poftim?* **Gen. I.S.**: *Du-te la Talpeş şi cere-i banii. Am stat la pârnaie un an şi patru luni, dă 6 milioane înapoi.* **Zaher:** *Iarăşi mă bagi în... Are oameni peste tot. Are oameni la Finanţe, are oameni la Poliţie, la SRI, la DIM, la SIE, are oameni la Doi ş'un sfert, peste tot...* **Gen. I.S.**: *Şi-ţi face necazuri?* **Zaher:** *Da, îţi face necazuri. Îţi face bine? Nu-ţi face. Îţi face necazuri.* **Gen. I.S.**: *De ce nu a intervenit să te pună în libertate? Te-ai întâlnit cu el după ce ai ieşit?* **Zaher:** *Nu.* **Gen. I.S.**: *Te refuză, nu?* **Zaher:** *nu.... M'am dus la Măgureanu. Dom' Profesor, aş vrea să discut cu Talpeş. Mi-a zis: Serviciul meu nu are nimic cu Talpeş.* **Gen. I.S.**: *Şi tu crezi asta?* **Zaher:** *Ce zice Măgureanu? Da. Mi-a zis: Tu ai greşit! Este unul singur care conduce România. Inclusiv dela c...ve şi dela măturători de stradă...* **Gen. I.S.**: *Cine?* **Zaher:** *Măgureanu!* **Gen. I.S.**: *Hai... Atunci tu ai mers pe mână moartă.* **Zaher:** *Nu m'am băgat cu nimeni.* **Gen. I.S.**: *Când te-ai legat cu Talpeş, ai mers pe mână moartă. Ăla era mai tare.* **Gen I.S.**: (A-404): *Talpeş d-aia te-a dat. Domnule, dar Talpeş nu putea să-i dea un telefon lui Pitulescu?* **Zaher:** *I-a dat.* **Gen I.S.**: *I-a dat?* **Zaher:** *Da, şi l-a chemat.* **Gen. I.S.**: *Şi ce-a zis?* **Zaher:** *L-a chemat înainte şi i-a zis: Domnule general, în problema Zaher, Serviciul meu are nişte interese cu Domnul Zaher, vă rog frumos să-l ajutaţi. Serviciul meu are interese.* **Gen. I.S.**: *Îi spunea Talpeş lui Pitulescu?* **Zaher:** *Da, Şi i-a zis Pitulescu că nu se aştepta şi a plecat.* **Gen. I.S.**: (A - 440): *De ce n'ai intervenit la Tribunal? Îl avea pe Roşu, de ce n'a intervenit Talpeş la Tribunal, de ce n'a intervenit el, Talpeş, la Roşu, preşedintele Tribunalului?* **Zaher:** *Nu, n'a intervenit.* **Zaher** (A-478): *Măgureanu nu face aşa, Măgureanu ajută oamenii!* **Gen. I.S.** (A-607): *Pentrucă Tărăcilă începuse să fie nebun şi vrea să strângă materiale despre toţi, şi despre Năstase, şi despre ăla, şi despre ăla...* **Zaher** (A-711): *Şi a zis Talpeş, domnule, serviciul meu are interes ca Zaher... Domnule, nu l-a ascultat nici pe Talpeş, atunci nu-l ascultă nici pe Iliescu. I-a venit atunci nebunia lui Pitulescu. Dacă soţia lui zice că în fiecare dimineaţă, la ora şapte, se aşează în faţa oglinzii şi vorbeşte o oră... Şi o jumătate de oră vorbeşte de Zaher...* **Zaher** (B-60): *Da, am vorbit cu Tărăcilă şi i-am zis: Măi, tu ai venit la Timişoara, ne cunoşteam, am serbat împreună, te rog frumos scoate bricheta pe care ţi-am dat-o... De ce?... Te rog scoate bricheta, că'n interior este numele meu, e bricheta mea de aur.* **Gen. I.S.**: *Am auzit că i-ai dat ceas de aur.* **Zaher:** *Sigur. 12.000 de dolari şi ac de cravată de aur.* **Gen. I.S.**: *Câţi bani ai dat?* **Zaher:** *Ceas - 12.000 de dolari, în jur de 60 de dolari a fost bricheta şi acul...* **Gen I.S.**: *De aur, nu?* **Zaher:** *Adică cum, tu, Tărăcilă, îmi spui mie de corupţie? În aceeaşi zi, Tărăcilă a scos decizie dela Tribunal şi Curtea Supremă pentru o firmă a lui, de restituire de bani, zeci de miliarde.* **Gen. I.S.** (B-217): *Tu eşti evazionist şi un specialist în corupere, în cazul în care ai mai corupt nişte funcţionari de stat. Unul avem probat că l-ai corupt - Talpeş... L-ai corupt pe Pânzariu, vorbesc de ăştia cărora le-ai dat bani. Deci, Talpeş, Pânzariu, căţiva dela Vamă... înseamnă că eşti coruptor, mare coruptor!* **Zaher:** *He, he,, he...Da!"*

Generalul Pitulescu confirmă legăturile lui Zaher cu Iliescu şi Măgureanu. Contactat telefonic generalul Pitulescu, fostul şef al IGP, ne-a declarat referitor la episodul în care se discuta despre el şi fostul şef al SIE: *"Mie Talpeş niciodată nu mi-a vorbit despre Zaher, de fapt habar n'aveam că Zaher avea vreo legătură cu şeful SIE. Probabil că Talpeş i-o fi spus lui Zaher povestea asta ca o motivaţie, ca să iasă din cine ştie ce încurcătură. Eu ştiam clar că Zaher intrase la Cotroceni, avea interese pe la SRI, dar de Talpeş n'am ştiut. Mai ştiu că Zaher a lucrat pentru Securitate înainte de '89 şi a fost arestat la Timişoara pentru operaţiunile ilegale de aur. Pe urmă s'a evaporat, am înţeles că a stat prin Italia şi abia după '90 s'a întors în România. Recunosc că în ce priveşte conflicte cu şefi ai sevicilor secrete pe anumite cazuri în care erau implicaţi ofiţeri am avut numai cu Măgureanu".*

MUZICĂ - VIDEO
CĂRŢI - ZIARE

CEREŢI CATALOAGELE GRATIS:

*DE CARŢI - PESTE 1,000 DE TITLURI
AVENTURI, ISTORIE, CARTI DE BUCATE, DICTIONARE, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICA, BEST SELLER, INDREPTARE, MEMORII

*CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI
CANTARETI CELEBRI DE MUZICA POPULARA ,USOARA, DE PETRECERI SI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICEASCA, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)

* VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacii etc.) MUZICA SI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89

ABONAMENTE LA ZIARE ŞI REVISTE

CERETI FORMULARUL DE COMANDA:
Ziua, Evenimentul zilei, Romania libera, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femeia, Expres Magazin, Catavencu si multe altele - La dvs. acasa prin:

ARTIMMEX INTERNATIONAL
Import-export & distribution of publications and media
3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7266
PENTRU CATALOAGE: TELEFONATI SAU TRIMITETI ADRESA!

LUPTELE INTERNE DIN PDSR

Dan BITU

Chiar dacă Partidul Democraţiei Sociale din România (PDSR) este anunţat de diferite sondaje de opinie ca partidul care va obţine în toamnă, la alegerile parlamentare, primul loc, poate tocmai de aceea luptele interne din acest partid iau amploare acum în campania electorală. Senatorul Gheorghe Dumitraşcu şi-a anunţat demisia din partid, declarând într'o conferinţă de presă că în PDSR există grupuri de interese care ar fi subordonate unor interese economice. Luptele interne din interiorul PDSR au atins însă punctul culminant prin implicarea cotidianului oficial al PDSR, *"Dimineaţa"*. Oficiosul partidului lui Iliescu & Năstase a publicat un articol în pagina a doua, în care, aparent nevinovat se făcea o trecere în revistă a influenţelor în Primăria Capitalei, unde ar exista un director care ar vrea să intre în PDSR şi să obţină un post eligibil pentru Parlament. Surpriza a venit când *"Dimineaţa"* precizează că respectivul ar fi ginerele fostului general SIE, Silinescu, nimeni altul decât un bun prieten al prim-vice-preşedintelui PDSR, Adrian Năstase. Silinescu, notează acelaşi ziar *"Dimineaţa"*, este patronul unei firme de pază numite *"Valahia"*, care ar presta paza reşedinţei lui Adrian Năstase...

Atacul din *"Dimineaţa"* o oficializat lupta pentru Putere din interiorul PDSR, care de multă vreme era anunţată de diferiţi analişti politici. Imediat însă, conducerea PDSR a replicat că totul nu a fost decât o *"greşeală"* şi semnatarul articolului a fost dat pur şi simplu afară. O decizie care spune multe despre *"democraţia"* în PDSR. Cine nu este pe *"linia partidului"*, este poftit afară!...

Disputele interne au luat amploare la Consiliul Naţional al PDSR, unde deputatul Dan Marţian, fost lider marcant al partidului în perioada FSN, a criticat programul politic al partidului, apreciind că acest document este prea general şi nu reprezintă cea mai bună soluţie pentru România. Dan Marţian a continuat spunând că programul politic trebue să arate clar populaţiei ce intenţii are PDSR şi nu generalităţi. El a mai arătat că în programul politic nu s'au regăsit referiri la Biserica Catolică, ci numai la Biserica Ortodoxă. Dar unul dintre cele mai dure atacuri la adresa politicii PDSR a venit din partea vicepreşedintelui Sorin Oprescu, care a declarat la amintita şedinţă a Consiliului Naţional, că în partid există *"tot felul de <Gigi mici> care fac şi refac listele viitoarei guvernări"*, fără ştiinţa conducerii PDSR. *"Dumneavoastră nu ştiţi nimic, prim-vicepreşedintele Adrian Năstase nu cunoaşte nimic, dar <Gigi mici> şi nemulţumiţii fac şi desfac Guvernul"*, a spus Oprescu, adresându-se lui Ion Iliescu şi Adrian Năstase. Lucrurile nu par deloc simple în interiorul PDSR. Partidul clientelar, unde se interferează interesele mai multor mafii economice, PDSR este un hibrid politic. Alcătuirea listelor electorale, ca şi împărţirea eventualelor portofolii ministeriale şi în administraţie după alegeri va provoca un război pe viaţă şi pe moarte în interiorul partidului. Nu în ultimă instanţă înfruntarea care se anunţă între grupurile Iliescu şi Năstase nu va face decât ca acest partid artificial şi profund imoral să dispară de pe scena politică românească.

ILICI ILIESCU ÎNTR'O NOUĂ PREZENTARE LA WASHINGTON

Aurel BĂDĂIAN

Capitalist sadea, fan Roosevelt şi mare democrat liderul PDSR, Ion Ilici Iliescu, s'a aflat în perioada 10-18 Septembrie a.c. la Washington în încercarea declarată de a convinge Administraţia Americană de faptul că la alegerile din toamnă este cel mai bun pentru postul de preşedinte al României. Vizita lui Ilici Iliescu în America a fost precedată de cea a delfinului pedeserist, Adrian Năstase, în luna August. Aşa cum a recunoscut la întoarcerea din America Adrian Năstase, PDSR are *"un handicap de imagine"* în Statele Unite, în general, dar în întreg Occidentul în special. Prim-vicepreşedintele PDSR nu a detaliat deloc cauzele acestei situaţii, lăsând mai curând să se înţeleagă că ar fi vorba de o situaţie nereală şi nu reale îngrijorări în cancelariile occidentale privind neapetenţa tovarăşului Ion Ilici Iliescu şi a celorlalţi lideri pedeserişti de a instaura cu adevărat democraţia în România. Dacă Domnul Năstase a uitat, îi putem aduce aminte de mineriadele puse la cale de tovarăşul Ilici Iliescu, de jaful generalizat din economia românească în perioada 1990-1996 la care, cei drept, au participat şi celelalte petale ale trandafirului, Petre Roman şi Teodor Meleşcanu. Să nu mai vorbim de afacerea *"firul roşu"*, ca şi de Tratatul trădător cu Uniunea Sovietică, dorit de Ilici Iliescu în 1991 şi care nu a mai fost semnat deoarece Gorbaciov a fost înlăturat dela Putere şi URSS a devenit un stat caduc. Dar dorinţa lui Ilici Iliescu de a trece România în sfera de influenţă sovietică este arhicunoscută, încât orice încercare de a schimba această realitate este sortită eşecului. Chiar dacă zilele trecute la Washington am putut vedea un Ion Ilici Iliescu într'o nouă prezentare. Ultra capitalist, pro-occidental sadea, apărător al economiei de piaţă şi al democraţiei. Un Ion Ilici Iliescu schimbat? Nici vorbă. Iliescu ştie foarte bine că în actualul context internaţional, are nevoie de acordul, cel puţin tacit al Washingtonului, pentru a merge înainte spre un al treilea mandat prezidenţial. De aceea l-a desemnat pe fostul şef al SIE, generalul Ioan Talpeş, ca şi pe fostul ambasador american la Bucureşti, Alfred Moses, consiliaţi de actualul ambasador român la Washington, Mircea Geoană, să încerce să deschidă uşi cât mai multe în capitala americană. Lucru şi reuşit într'o oarecare măsură şi culminând cu un interviu de 30 minute acordat postului de televiziune CNN. Chiar dacă strategii lui Ilici Iliescu s'au gândit că acest interviu îi va aduce *"puncte importante"* lui Iliescu, s'au înşelat amarnic deoarece în cazul unui lucru vechi chiar dacă îl reciclezi, cumpărătorul interesat îşi dă seama imediat de acest lucru. Iar Ion Ilici Iliescu la CNN a fost marea gafă a turneului american al fostului preşedinte al României, propulsat în această funcţie de Kremlin la 22 Decembrie 1989. Ion Ilici Iliescu a dovedit, dacă mai era cazul, că este un personaj prăfuit al trecutului. Minţind cu neruşinare, Ilici Iliescu a dovedit că stăpâneşte perfect o'engleză de baltă, cu accente ruseşti. Enervat de întrebările privind instalarea unui *"fir roşu"* cu Kremlinul, Ilici Iliescu a răbufnit calificând informaţia ca *"fabuloziti"*, încercare parţial reuşită de a-i face pe vorbitorii de limbă engleză telespectatori ai CNN să priceapă că totul nu ar fi decât o fabulaţie. Dar adevărul este că tot ce a încercat Ilici Iliescu să le spună Americanilor nu este decât o fabulaţie, de data aceasta în adevăratul sens al cuvântului. Dela statul de drept pe care nu l-a respectat niciodată, instigând

minerii împotriva adversarilor politici, până la jaful generalizat din economia românească pusă la cheremul *"eminenţei cenuşii"* a regimului Iliescu, Viorel Hrebengiuc, până la afacerile deja celebre ca Megapower sau Caritas, Ilici Iliescu nu a dovedit decât contrariul celor declarate la CNN. Ion Iliescu a conferenţiat, printre altele, la Clubul Naţional al Presei din Washington, iar apoi a fost invitat la un *briefing* la studioul din Washington al *"Europei Libere"*. De asemenea, liderul PDSR s'a întâlnit cu reprezentanţii institutelor republican şi democrat din Washington şi al Agenţiei americane pentru dezvoltare internaţională (USAID). De asemenea, fostul preşedinte al României a ţinut o conferinţă la Centrul de Studii Strategice şi Internaţionale din Washington. În cadrul acestei conferinţe, Iliescu a declarat că PDSR propune *"o nouă abordare"* în relaţiile cu UDMR, cu care ar putea crea o *"platformă comună"* pentru viitor. Totodată, liderul PDSR s'a întâlnit la Pentagon cu Frank Kramer, secretar asistent al apărării şi cu senatorul Mary Landrieu. În cursul acestei ultime întâlniri, Ion Iliescu a spus că una din priorităţile României este *"introducerea unor măsuri pentru dezvoltarea întreprinderilor mici şi mijlocii"*, afirmaţie repetată de Ilici Iliescu şi în alte întâlniri la Washington, cu toate că în toată perioada cât a fost preşedinte al României nu a deschis decât drumul falimentării micilor întreprinzători. În cadrul conferinţei dela Institutul de Studii Strategice, Iliescu a spus că România are nevoie să pună în practică un aşa-numit *"New Deal"*, după modelul administraţiei Preşedintelui Roosevelt şi a promis că dacă va câştiga alegerile va accelera reformele, cu toate că în repetate rânduri în România a spus că *"reformele trebuesc făcute treptat"*, aceasta fiind una din tezele programatice ale PDSR. În acest fel, Ilici Iliescu a renunţat oficial la modelul pe care l-a tot vânturat Românilor în ultimii 10 ani şi anume cel suedez, greu de pus în practică de neocomuniştii lui Iliescu deoarece, în primul rând, Suedia este monarhie constituţională. Totodată, liderul PDSR s'a declarat la Washington *"avocatul investitorilor străini"* prezentând nemulţumirile acestora în privinţa legislaţiei ceare *"este complicată şi instabilă"* şi a adiministraţiei *"extrem de birocratică"*, uitând că acest sistem a fost creat tocmai de domnia-sa pentru a ţine sub control economia românească. El a deplâns *"fărâmiţarea excesivă a proprietăţii"* şi a adăugat că privatizarea întreprinderilor agricole *"trebue să aibă loc, dar cu grija de a stimula eficienţa în agricultură şi nu dimpotrivă"*, afirmaţie care arată cu claritate că mult dorita privatizare în agricultură va mai aştepta.

Comentând vizita lui Ion Iliescu la Washington, Ianus Bugaisky, director pentru Europa Centrală şi de Est în cadrul Centrului pentru Studii Strategice şi Internaţionale, a declarat pentru secţia română a *"Vocii Americii"* că există *"un sentiment de îngrijorare"* faţă de revenirea la putere a lui Ion Iliescu, însă Administraţia dela Washington sugerează după alegerile din toamnă *"o anumită formulă de coaliţie, care să nu includă grupări ultra-naţionaliste, dar care să acopere un spectru democratic larg, inclusiv reprezentanţii minorităţii maghiare, dar şi alte partide româneşti de centru"*. Analistul american a subliniat că *"dăinuie o teamă persistentă că în România s'ar putea reveni la practici vechi şi nocive"*. Iar adevărul este că Ion Iliescu nu reprezintă în nici un caz viitorul României. Chiar dacă s'a prezentat Americanilor ca un capitalist sadea şi la Bucureşti îşi face afişe cu Uniunea Europeană, toate aceste acţiuni propagandistice nu sunt decât minciuni. Iar cine le crede nu face decât să compromită şansele României de integrare euro-atlantică. Şi se pare că în acest sens sunt mulţi amatori.

OPTIMISMUL CASSANDREI

Radu DUNĂREANU

Fiica regelui Priam al Troiei a prezis soarta cetăţii dar nimeni nu a crezut-o. A rămas în istoria culturii ca simbol al celei ce a vrut să arate adevărul şi cu blestemul de a nu fi crezută.

Este la fel ca şi expresia legată de Biblie de a vorbi ca profetul în pustiu.

Nu cred că cineva dintre noi, cei din Exil, îşi arogă în mod irefutabil calitatea de a fi prezis dezastrul politic şi economic în care se bălăceşte România de azi, dar cred că a sosit timpul să subliniem că Exilul a avut această calitate de a trage un semnal de alarmă, de mulţi ani, asupra consecinţelor de a nu extirpa comunismul dela rădăcină.

Cei din Exil, mă refer la *dreapta exilului* şi nu la cei care au cochetat şi aici cu *socialismul*, au luptat din răsputeri să arate lumii libere crimele comunismului. Au fost crezuţi? Nu, au avut soarta Cassandrei. Dar ei, cei cu convingeri în dreptatea lor au fost optimişti şi până la urmă optimismul lor a arătat lumii întregi adevărul.

Am folosit expresia *dreapta exilului* pentrucă în politică, la fel ca şi în toate domeniile vieţii este dovedit ştiinţific că nu există cale de mijloc.

În morala creştină există bine şi rău, corpul omenesc este divizat în dreapta şi stânga, în matematică avem plus şi minus, în fizică avem pozitiv şi negativ şi exemplele se pot înşira *ad nauseam*.

La fel şi în viaţa politico/socială: avem ideologii de dreapta şi de stânga, ultimele dovedindu-se nu numai falimentare, dar chiar inumane. Asta nu are nimic în comun cu aberaţia că fiind de dreapta înseamnă că nu eşti democrat, promotorii aşa-zisului socialism încercând să sperie lumea cu ecuaţia dreapta = nondemocraţia.

Se uită cu intenţie perversă că aşa-zisul nazism al lui Hitler s'a numit şi a fost în fapt un naţional *socialism* încăput pe mâna unui personaj care şi-a supraestimat calităţile intelectuale.

Pentru mine cea mai majoră inepţie ideologică este expresia, se pare inventată de Cehul Dubcek, acel *socialism cu faţă umană*, adică să te aşezi în acelaşi timp în două luntri.

Cel mai dureros exemplu de confuzie intenţionată este situaţia creată de către cei care au uzurpat libertatea Ţării în Decembrie 1989, iar şi mai tragică este ineptitudinea electoratului român care a fost dus de nas cu aceleaşi principii lălăie de egalitate socială, de socialism cu faţă umană, toţi foştii comunişti, profitorii de azi ai dictaturii de ieri mascându-se în partide cu denumiri socialisto/democratico/populiste şi, punctate pe ici şi colo cu iz naţional.

La puţin timp înainte de alegerile din Ţară asistăm la o - parafrazând un scriitor german - teribilă, eroică porcărie politică, o mascaradă pe care nici Cassandra antică nu ar fi putut s'o prevadă.

De ce suntem în acest marasm politic?

Un simplu răspuns: pentrucă Românii, manipulaţi de neocomunişti, în loc să aleagă binele în locul răului, politica dreaptă în locul celei strâmbe, au preferat un fel de cale de mijloc, acel principiu balcanic cu *ne descurcăm noi*.

Începutul l-a făcut goana după glorie politică, fiecare înghesuindu-se să întemeieze un partid, fără să se gândească pentru ce militează: scaun în parlament să fie şi sinecura de rigoare. Apoi a urmat ezitarea economică. Nu ne-am hotărît ce suntem, piaţă liberă sau economie controlată de un grup de profitori, ca pe vremea socialismului fără faţă umană. Şi în domeniul economic, cale de mijloc nu există. A încercat Suedia şi acum e în pragul falimentului. Dar nu vrem să învăţăm.

Ocupantul comunist a făcut o treabă excelentă eradicând, exterminând fizic pe cei ce puteau fi conducătorii României de azi, aşa că la hăţurile puterii au rămas tot cei care au distrus România.

Soluţia găsită a fost tot una ineptă, acea a căii de mijloc, aşezând în fruntea ţării un caracter care nu avea nici calităţi intelectuale, nici stofă şi nici morală de conducător, un oarecare aşezat la partea mai de jos a structurii comuniste de ieri.

Ce a urmat se ştie: gafe peste gafe, unele cu repercursiuni imprevizibile, cum ar fi exterminarea totală a populaţiei române din teritoriile ocupate de foştii Sovietici.

Inocenţă, inepţie? Chiar şi prostia poate duce la trădare. Ceauşescu şi cei dinaintea lui au fost realmente cretini, dar asta nu i-a împiedicat să trădeze interesele Ţării şi să servească interesele ocupantului comunist.

Ce vor aduce alegerile ce sunt atât de aproape, încât mă sperie.

Dar oricât m'aş strădui, nu pot să văd o rază de lumină la capătul tunelului în care comunismul a aruncat Ţara.

În primul rând văd partide care şi-au lipit din nou eticheta de *istorice* şi care se subdivizează între de parcă ar vrea să se înmulţească prin partenogeneză, ca rămele. Aceste moştenitoare ale vechilor *istorici* uită că ar trebui să-şi schimbe numele, ca să nu mai fie legate, istoric vorbind, de aducerea în ţară a lui Carol şi de actul de trădare naţională dela 23 August.

Apoi văd alte pseudopartide, de fapt domenii private ale celor ce au moştenit dosarele, finanţele şi structura organizatorică a fostului pecere şi îşi pot permite să acapareze mass-media şi să facă o propagandă deşănţată celor care, măcar timid, declară că sunt de dreapta.

În ultimă instanţă văd şansa total ilogică de a aduce pe tronul preşedinţiei un fost activist pecere, nu are importanţă numele sau originea naţională, odată cu el acaparând puţina avere naţională care a mai rămas nejefuită, o cohortă de profitori legaţi de stânga şi de inepţia numită socialism cu faţă umană.

Ceea ce nu văd - şi asta mă sperie - este o personalitate dreaptă şi de dreapta, un gladiator politic, apt să adune în jurul său o armată de centurioni care să cureţe Ţara transformată în grajdurile lui Augias.

România a avut şansa ei cu generaţia naţionalistă dela '22 şi - după obiceiul balcanic - şi-a ucis, cu complicitatea istoricilor de ieri, gladiatorul ei, care o putea salva.

Dumnezeu i-a mai dat României o a doua şansă, în Decembrie 1989, când putea să-şi cureţe casa de şobolanii comunismului. Dar noi nu am făcut-o.

Mă gândesc la şansa providenţială, că poate Cel de Sus ne va trimite un alt gladiator care să ne cureţe de blestemul politic în care trăim.

Dar să nu uităm ce a zis Gheorghe Şincai acum 191 de ani... *Românii... numai pe cei mişei îi înalţă, pre aceia îi ridică din gunoi, iară pe cei vrednici îi urgisesc, îi strică unde pot...*

Deşi vorbesc ca şi Cassandra, vreau să fiu optimist. Aştept alegerile încă mai sperând în minuni.

SFATUL NOSTRU

U.E. - EXTINDERE CU ORICE PREŢ?

George BĂLTEAN

O anume exprimare a unui comisar UE a creat derută în rândul politicienilor din Vest şi a speriat întreaga lume din Est: extinderea Uniunii Europene să se facă doar după un referendum al popoarelor din Vest. Tocmai cei care doreau urgent o asemenea extindere, cer referendum. Cunoaşterea realităţii a speriat? Este nevoie de acoperire, de scăpare de răspundere, sau poate chiar o încercare de amânare a extinderii? Dacă s'ar cere referendum, extinderea nu ar mai avea loc în secolul 21, căci majoritatea populaţiei din Vest este împotrivă.

Extinderea UE nu este doar o extindere geografică, nu este doar o alianţă de state, sau crearea unei sume. Ea este o unificare, o unire a popoarelor europene, este crearea unui întreg, a unui *"tot"*. Ori, este extrem de greu să creezi un *"tot"* dintr'o mulţime de părţi separate, care au mari deosebiri de dezvoltare din toate punctele de vedere, deosebiri determinate de întreaga lor istorie etc. Şi totuşi, cu toate deosebirile şi greutăţile, această unitate, acest întreg, se crează, dar mai încet decât s'a crezut.

Un instrument fundamental în această unire trebue să-l joace moneda unică - Euro. Ori, după un început bun, Euro dovedeşte mari slăbiciuni şi scade aproape continuu în valoare, în comparaţie cu dolarul. Se fac sforţări de sprijinire a Euro-ului, dar se pare că încercările nu vor duce la un mare succes. Se justifică în fel şi chip, de ce Euro scade în valoare, dar nu există o clară explicaţie. Ba este dolarul prea tare, ba Banca europeană este prea slabă, ba nu este bună politica guvernelor, ba este fiecare pentru el etc. Realitatea: deosebirile dintre popoare, dintre starea lor economică, socială şi psihologică conduc la neîncredere în moneda unică, Euro. Încrederea, în acest caz neîncrederea, starea psihologică, stă la baza schimbului de valori la bursă. După unii experţi, cursul la Bursă depinde până la 90 la sută de psihologie şi doar 10 la sută de valoarea economică a firmei. Suntem convinşi că atunci când va exista o totală încredere în Euro, aşa cum există de exemplu, în DM - Marca germană -, Euro va fi stabil şi puternic.

Iată că UE are propria sa mare problemă, pe care trebue să o rezolve în cadrul existent. În aceste condiţii, extinderea cu noi state din Est, slab dezvoltate, cu mentalitate vasală comunismului, care ar trebui să aibă şi ele această monedă unică, Euro, este inacceptabilă. Deci, este nevoie întâi de o solidă şi stabilă monedă Euro, în actuala UE apoi, se poate vorbi de extindere spre Est. Mai mult, UE are probleme şi cu petrolul. Se consumă mai mult decât se produce şi s'a ajuns la o criză a petrolului, mai ales a benzinei-auto. Se lucrează acum intens la dezvoltarea a noi surse de energie. Până atunci, preţul petrolului creşte. Există pericolul inflaţiei şi înrăutăţirea conjuncturii economice. Vedem deci că UE are nevoie să-şi rezolve mai întâi propriile probleme, apoi să se gândească la extinderea spre Est, unde va trebui să rezolve problemele noilor state membre, care se găsesc într'o stare de sărăcie generală mult sub nivelul crezut de Vest, acum câţiva ani. Exemplul cel mai concret îl reprezintă fostul RDG, în care timp de zece ani s'au investit 2.000 (două mii) de miliarde de mărci şi totuşi nu a ajuns la nivelul Vestului, şi este nevoie de încă multă vreme, până ce diferenţele vor dispare. Iar acesta este cazul în cadrul aceluiaşi popor. Se constată că aspectele economice pot fi reduse mai rapid, rămân însă cele psihologice, create de comunism timp de jumătate de secol. Acestea nu se pot modifica uşor.

Până nu de mult se vorbea că Ungaria, Cehia şi Polonia, cele mai dezvoltate state din Est, vor intra în UE între 2002 şi 2004, apoi s'a amânat până în 2005, iar acum este clar că abia prin 2006 se va încheia primirea lor. Şi nu vor fi primite în bloc, ci, una câte una. Şi ce se întâmplă dacă prima primită va crea greutăţi UE? Desigur că se va amâna primirea celorlalte două. Să ne gândim: ce se întâmplă dacă cele trei primite, Ungaria, Cehia şi Polonia, crează mari greutăţi UE, când UE va mai primi restul de state printre care şi România? Recent, o serie de oameni de ştiinţă din Est au făcut apel către UE să urgenteze primirea statelor din Est, mai ales a primelor trei. Pericolul amânării primirii Estului este tot mai clar, iar acest pericol, este şi mai clar pentru România.

Sărăcia crează grele probleme popoarelor din Est. Circa jumătate din populaţia României, inclusiv, a celei din teritoriile răpite, Basarabia, Nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţei, trăieşte sub nivelul existenţei, îndură foame, nu are asistenţă medicală, este slab îmbrăcată, trăieşte în frig, se degenerează. Peste tot încă domnesc comuniştii şi agenţii ruşi. În plus, politica României nu este clară. Ar vrea să intre în UE pentru a primi bani şi tot felul de ajutoare, dar face politică filo-rusă, ar vrea democraţie, dar introduce măsuri dictatoriale ca în comunism. Cât despre unificarea ţării nu se mai vorbeşte. Aşa-zisa conducere democrată este o ruşine, ca şi cum ar fi fost comandată şi numită de agenţii ruşi. Această conducere a compromis libertatea, democraţia, economia liberă, şi a deschis calea revenirii comuniştilor la putere.

În asemenea condiţii, poate exista o perspectivă de acceptare a României în UE? Poate că tocmai conducerea României face totul ca România să nu fie primită în UE. Sau, poate că aşteaptă să fie rugată, să i se ofere bani cu grămada, care să fie păpaţi de şmecheri. Este o greşeală să se creadă că Uniunea Europeană vrea neapărat să se extindă. România trebue să facă eforturi proprii pentru dezvoltarea sa. Abia această dezvoltare va decide intrarea în UE. Succesul propriu este dovada clară că România merită să fie luată în seamă, iar acest succes poate plasa România în rândul primelor ţări primite. Este posibil, mai posibil decât s'ar crede. Totu-i chestiune de pricepere, încredere şi seriozitate.

PENTRU VIITORUL ROMÂNIEI VOTAŢI CDR 2000!

ACTIVITĂŢILE DE BINEFACERE PE PLAN ROMÂNESC, ALE BĂNCII NAŢIONALE, DELA 1990 ÎNCOACE

Începând din anul 1990, sub conducerea D-lui Mugur Isărescu, Banca Naţională a acordat sprijin financiar mai multor instituţii culturale. S'au bucurat de acest tratament: **Academia Română** (pentru construcţia noului sediu al Bibliotecii Academiei), **Fundaţia de Reconstrucţie a Capitalei** (ale cărei programe de restaurare a centrului istoric al Bucureştiului sunt finanţate de către Banca Naţională), **Fundaţia Culturală *"Magazin Istoric"***, **Societatea Numismatică Română** - al cărei membru fondator este şi Banca Română, **Ateneul Român** şi **Sala Mică a Palatului** (pentru lucrări de restaurare), **Biblioteca Centrală Universitară** (pentru reconstrucţia clădirii avariate în Decembrie 1989), **Muzeul Naţional de Artă al României** (pentru restaurarea clădirii), **Muzeul Naţional de Istorie, Muzeul Naţional Peleş, Teatrul Naţional** din Bucureşti, **Academia de Studii Economice** din Bucureşti (pentru restaurarea aulei şi dotarea bibliotecii cu servicii moderne), **Corul *"Madrigal"***, **Fundaţia Culturală *"Barbu Delavrancea"***, **Institutul Bancar Român** (construcţia sediului, organizarea şi dotarea bibliotecii), **Universitatea Mării Negre** din Constanţa, **Academia de Studii Economice** din Republica Moldova, **Societatea Română de Economie, Uniunea Arhitecţilor** şi **Uniunea Cineaştilor** din România, **Centrul European de Cultură, Fundaţia Europeană *"Nicolae Titulescu"***, **Uniunea Românilor Bucovineni, Societatea *"Glasul Naţiunii"*** din Chişinău, **Fundaţia Culturală Română** (în vederea publicării de carte), **Liceul Economic *"Virgil Madgearu"***, **Liceul de Artă din Ploieşti**, **Institutul de Sociologie, Institutul de Finanţe-Preţuri şi Probleme Valutare, Asociaţia Română pentru Clubul dela Roma, Academia de Teatru şi Film** din Bucureşti, **Institutul de Economie Mondială** etc.

Dintre instituţiile şi aşezămintele religioase au beneficiat de suportul financiar al Băncii următoarele: **Patriarhia Ortodoxă Română**, **Institutul Teologic** şi **Centrul Ecumenic** din Bucureşti, **Mânăstirea Căldăruşani, Episcopia Râmnicului, Mitropolia Ardealului, Mitropolia Moldovei, Episcopia de Covasna şi Harghita, Arhiepiscopia Bucureştilor, Biserica Stavropoleos, Biserica *"Sf. Spiridon Vechi"*, Mânăstirea Ţigăneşti, Biserica Sf. Treime din Alba Iulia, Biserica Sf. Haralambie din Giurgiu, Schitul Pojorâta - Suceava.**

În baza articolului 7 din Legea nr.34/1991 privind Statutul Băncii Naţionale a României, în perioada 1991 -1994, din profitul său net, Banca Naţională a acordat sume importante sub formă de donaţii. Pentru activităţi cu caracter cultural, ştiinţific, artistic, educativ, religios şi umanitar-filantropic s'au alocat 150 de milioane de lei în 1991, 5.933 de milioane în 1992, 10.636 de milioane în 1993 şi 7.354 de milioane în 1994. Repartiţia pe domenii de activitate a beneficiarilor a sumelor alocate se prezintă astfel:

- ştiinţă şi educaţie: 66,5%
- cultural-artistică: 2,5%
- religioasă: 4,5%
- umanitar-financiară: 22,3%

De menţionat că aproape 95% din fondul de donaţii a fost înfuzat în domenii deficitare, slab acoperite de bugetul de stat, Banca Naţională încercând să suplinească astfel penuria financiară din câteva segmente sensibile ale societăţii.

După apariţia legii privind sponsorizarea, la 19 Mai 1994, Banca Naţională a continuat acordarea de ajutor financiar.

- În anul 1995 peste 13 miliarde de lei.
- În anul 1996 aproape 15 miliarde de lei.

Ajutorul financiar dat de Banca Naţională Română, pentru salvarea patrimoniului naţional, restaurarea naţiunii române prin cultură, precum şi revigorarea credinţei, după 50 de ani de întuneric, are valoare de regenerare spirituală şi morală pentru poporul român.

MELEŞCANU ŞI MOSCOVA

Alexe COSTA

Liderul Alianţei pentru România, Teodor Meleşcanu, a fost la mijlocul lunii Septembrie într'o vizită la Moscova, la invitaţia fostului ministru de externe şi şef al SIB (moştenitorul KGB), Evgheni Primakov şi a Asociaţiei Oamenilor de Afaceri conduse de Arkadi Volski. Vizita aparent prezentată fără nici o semnificaţie importantă în mass-media dela Bucureşti a avut totuşi câteva puncte care ar merita notate.

În primul rând semnificativă a fost declaraţia lui Meleşcanu care s'a pronunţat pentru o relaţie apropiată cu Rusia, în sensul *"normalizării"* relaţiilor bilaterale dar, mai ales, *"cooperarea în instituţiile şi organismele internaţionale"*. Sintagma cu *"colaborarea"* datează din perioada comunistă şi ascunde, în fapt, subordonarea faţă de scopurile diplomaţiei sovietice, acum ruseşti. Teodor Meleşcanu ştie, fără îndoială, înţelesul diplomatic al declaraţiilor sale, deoarece a fost şeful diplomaţiei româneşti mai mulţi ani în regimul lui Ilici Iliescu şi nu în ultimul rând co-autor la negocierile secrete pentru punerea în funcţiune a *"firului roşu"* cu Moscova. Foarte grave sunt, de asemenea, înţelegerile pe care le-a pus la cale Meleşcanu cu Primakov în vederea stabilirii statutului Transnistriei dorită de fostul şef al urmaşului KGB ca o parte integrantă a noilor planuri imperialiste ruseşti.

Fără îndoială că Teodor Meleşcanu are dreptate când spune că România are nevoie de relaţii normale cu Rusia, dar domnia-sa uită esenţialul: relaţiile pot fi normalizate numai dacă există din partea ambelor părţi voinţă politică. Iar din partea Rusiei, Bucureştiul aşteaptă în primul rând o recunoaştere clară a nulităţii Tratatului Ribbentrop-Molotov ca şi rezolvarea chestiunii Tezaurului românesc, trecut în vistieria sovietică de Kremlin. Aceste două probleme sunt esenţiale pentru punerea relaţiilor între Bucureşti şi Moscova pe un plan corect.

Oricum, în calitatea sa de candidat la alegerile prezidenţiale din România, Teodor Meleşcanu trebue să lămurească opinia publică în privinţa adevăratului scop al vizitei sale la Moscova. Evgheni Primakov nu este un politician de mâna a doua la Moscova, iar Arkadi Volski este liderul unui grup de afacerişti ruşi, care nu sunt tocmai străini de maşinaţiunile care se pun la cale la Kremlin. Legăturile ambilor cu reţelele serviciilor secrete sovietice şi ruseşti ca şi invitaţia adresată de aceştia lui Meleşcanu explică, în fapt, multe.

VIAŢA POLITICA LA ROMÂNI
"PUPAT PIAŢA ENDEPENDENŢEI"

Prof. Nicolae RĂGAN

Motto: "Învierea e bună pentru alţii. Noi preferăm simulacrul, care scuteşte de răstignire" Arghezi - ("Lume veche-lume nouă", pag.31, Ed.Tineretului, 1958).

Electoratul, acum, la intrarea în toamnă e *"groghi"*, ca la un meci de box, unde favoritul a primit un puternic upercut şi nu mai sesizează nuanţele. Joacă rolul *"cetăţeanului turmentat"* întrebădu-se placid: *"Da eu, cu cine votez, hâc!"* Ne-am lăsat cu toţii la mâna politicienilor. V. Măgureanu, fostul securist şef (Dom' profesor) a bătut laba cu PUNR-ul şi l-au propus candidat la preşedinţie pe... Marian Munteanu, în hohotele de râs perfid ale lui Iliescu şi PDSR-ului, care-l calificaseră... legionar. Un bastard regal, şmecheraş om de afaceri prinţul Paul, se autopropune candidat la preşedinţie, după următoarea declaraţie (strict autentică) făcută în faţa camerelor de luat vederi: *"Deşi sunt prinţ, eu totuşi am vederi republicane"*. Păi da, neputând lua locul regelui Mihai, sapă. Dar cine sapa groapa altuia... Bătrânul gigolo politic Brucan, personaj perveres, uns cu toate alifiile - uitând subit de propaganda furibundă pe care o făcea în tinereţe ca redactor şef adjunct al *"Scînteii"*, când cu mânie proletară condamna *"burghezia"* şi promova deportările, dă în bobi la emisiunile PRO TV, cu vervă şi talent, cu tupeul celui care s'a prostituat copios şi cu America şi cu Rusia.

Tehnocraţii Stolojan şi Isărescu calcă în gropi profeţind viitorul de aur al ţării, după ce au cochetat contabilicește cu loja masonică şi sfaturile sioniste. Emil Constantinescu, profesorașul cumsecade cu zâmbet voievodal şi nervii slabi, timidul ex-secretar adjunct al PCR din cadrul Universităţii de altădată, se tânguie duios pe umerii prozeliţilor, care pe ascuns îl califică *"fraier cu cioc"*.

Simpaticul (sexi) Petre Roman şeful PD-ului, şcolit la Paris în vreme ce noi mâncam salam de soia, fiul faimosului Walter, inginerul bolşevic care mitralia bisericile în Spania, omul Moscovei şi rectorul Universităţii de partid din Bucureşti, ţine morţiş că el *"îi are în buzunar pe toţi"* (vezi declaraţiile dela TV şi din presă). Evident, speră să devină preşedintele... României.

Valeriu Stoica, cu liberalii săi, îl împinge pe uşa din dos pe preşedintele partidului, îşi doreşte alianţe cu oricine, numai să ajungă la putere după principiul: *"Păi partidul suntem noi - eu, Tipătescu, dumneata Trahanache, coana Zoiţica, Farfuridi"*... exact ca într'o *Scrisoare pierdută*, de Caragiale. În timpul ăsta Remeş, Ministrul de Finanţe, s'a supărat pe ţâţica, a înjurat-o bîrjăreşte şi şi-a făcut un alt partiduleţ care, pe deasupra poartă numele sonor *"Brătianu"*.

La naiba! Ce talentat popor suntem, ce vitalitate de supravieţuire... De fapt sintagma lui Marin Preda *"Viaţa ca o pradă"*, e o găselniţă autohtonă, aşa că... Ţărăniştii, îmbrăţişaţi cu Vosganian şi alţi 0,3, 0.4% întăresc alianţele, pentrucă vorba aia: *"Noi care dela paşopt în coace, dă-i şi luptă, dă-i şi luptă"*...

Toate astea coincid leit poleit cu un celebru eseu scris de Nicu Steihardt despre poporul român, inspirându-se după opera lui I.L. Caragiale, calificându-l blând, generos, tolerant, neranchiunos, în cazul când totul se termină cu bine, adică *"PUPAT PIAŢA ENDEPENDENŢEI"*.

Electoratul este ceva cum ar zice nevasta poliţaiului Pristanda, pe care trebue *"să-l pupi în bot şi să-i papi tot"*.

Senatorul de Bucureşti C.V. Tudor ajuns în această demnitate prin sprijinul dezinteresat al lui Iliescu (pe care mai târziu l-a făcut ţigan), se semnează ALCIBIADE în foiţele sale incendiare cu miros de hârtie igienică. Asa cum îl chema pe marele om politic, orator şi general atenian, celebru pederast şi adept al lui Socrate. Că Alcibiade a fost pe deasupra un foarte frumos homosexual şi un rafinat pedofil, trebue mai întâi să-l fi citit atent pe Platon, dar... asta-i altă poveste. Tribunul poporului îşi doreşte cacialmaua cea mare; să intre triumfal în palatul prezidenţial călare pe un armăsar alb ce scoate flăcări pe nas, ca un Făt Frumos care *"în pristolul dela Roma, să dea calului ovăs"*...

A uitat că la Revoluţie a stat ascuns ca un şobolan, că a scris o carte *"Ideal"* în care lingea onctuos fesele ceauşiste, criticând *"misticismul"* şi *"Occidentul putred"*. Apropos, dacă doreşte cineva, se mai pot dezvălui şi alte *"perle de gândire"* din IDEAL pe care nu le întrece decât o carte de filosofie politică scrisă cândva pe vremea tătucului de către Radu Vasile. Ehei, acolo, *"nea Vasile"* apăra punct cu punct economia politică comunistă şi-l preţuia la maximum pe *"marele conducător"*.

Ei, desigur, după toate aceste argumente care năucesc orice logică, mi-aruncprivirile asupra Noului Testament şi mă consolez cu vorbele pline de sfinţenie ale Psalmului 119/41: *"Să vină Doamne îndurarea Ta peste mine, mântuirea Ta, după făgăduinţa Ta"*.

REVOLUŢIE SAU COMPLOT DE PALAT?

Romeo BRAN

Acum că Miloşevici, fostul ridicol dictator al Serbiei a pierdut puterea, în MOD LEGAL, toate ţările care au fost sub umbrela puterii sovietice, şi ea apusă, sunt pe cale de a deveni ţări normale cu intenţia, cel puţin mărturisită, de a deveni democraţii europene, civilizate.

Din emisfera vestică numai Castro a rămas sprijinit de baionete, dar şi lui îi va veni rândul, sunt convins.

Urmărind cu atenţie evenimentele din Belgrad din primele zile al lunii Octombrie am reflectat cu atenţie la deosebirile şi asemănările dintre Serbia şi România. Şi vreau să le comentez pentrucă suntem parte din aceeaşi zonă geopolitică şi poate că cei ce vor citi aceste rânduri vor fi ajutaţi, în ultimele ceasuri, să se decidă cum să procedeze la apropiatele alegeri din Ţară.

Terminologia oficială română numeşte evenimentul din Decembrie 1989 ca Revoluţie. Nimic mai fals, el a fost doar o lovitură de palat, plănuită şi executată de cei care şi-au dat seama că nu pot continua exploatarea ţării în mod comunist ţinându-l pe Ceauşescu ca faţadă.

Aşa că, în tradiţia evului mediu l-au ucis şi au preluat puterea, căci Ceauşescu, legal vorbind, nu a fost judecat, condamnat şi executat după Lege.

În Iugoslavia, da, a fost o revoluţie populară unde a învins voinţa populaţiei bazată pe Lege. În Serbia, opoziţia a ales ca reprezentant un intelectual profesor doctor în Drept Constituţional cu trei mari calităţi: a) educaţie legală, b) nu a fost membru în oligarhia partidului lor comunist, c) un naţionalist în sensul normal al cuvântului, având ca primă prioritate interesele Serbiei.

În România foştii şefi de după 1989 nu au nici cea mai vagă idee despre statul de drept şi respectarea legii mai presus de orice, au fost cu toţii complici ai fostului pecere şi, mai grav decât orice, legaţi prin trecut, familie, sânge etc. de o anumită putere străină, nu au la inimă interesele României, ci numai goana lor după jaf şi menţinerea puterii.

Cel mai perfect exemplu este Iliescu. Pe restul nu-i mai numesc acum.

Voi încerca să descifrez câteva deosebiri dureroare între România şi Iugoslavia.

După executarea lui Ceauşescu a fost un timp un vacuum de putere care a fost repede ocupat de cei care au dat lovitura de stat, înjghebând un fel de Front naţional, o preşedinţie temporară etc. În Iugoslavia, alegerile câştigate legal au dat posibilitate noului preşedinte să preia puterea continuând structurile legale, fără nici un fel de improvizaţii.

În Belgrad, soldaţii, Securitatea, trupe de ordine, nu are importanţă cum le numim, NU AU TRAS ÎN DEMONSTRANŢI şi s'au retras paşnic înţelegând mersul istoriei.

În România, folosind subterfugiul ieftin cu teroriştii, camarila comunistă a ordonat violenţa armată lăsând în urmă un număr nici până azi ştiut de victime.

Mai mult, nici până azi nu s'a clarificat cine a ordonat şi ce, în acest domeniu aşa-zisa opoziţie democratică parlamentară, comportându-se lamentabil şi dovedindu-se total impotentă politic.

În Serbia, ca şi în România, primii care s'au ridicat au fost tinerii. Dar în Serbia minerii, aceşti reprezentanţi ai unei profesii respectate şi primejdioase, s'au alăturat populaţiei şi au grăbit căderea lui Miloşevici.

În România ştim ce s'a întâmplat, reprezentanţii aceleiaşi profesii s'au lăsat cumpăraţi şi au devenit uneltele trădătorului de Ţară, sub rizibilele lozinci: *jos intelectualii* şi *noi muncim nu gândim*.

Citind aceste rânduri cineva poate zice: eşti cinic şi lipsit de respect faţă de Români.

Nu e adevărat. Nu sunt cinic. Sunt îndurerat, căci îmi amintesc cu stupoare că majoritatea voturilor Iliescu le-a obţinut dela ţărani, cei mai loviţi în timpul ocupaţiei comuniste, acei ţărani care, prostituând folclorul strigau: *Iliescu când apare - soarele răsare*.

Revoluţia din Iugoslavia mai demonstrează ce mare, fundamentală deosebire este între naţionalism şi şovinism. Sârbii sunt un popor mândru, nu uşor de manevrat şi legaţi de istoria lor. Comunismul lui Miloşevici a scos la suprafaţă instinctele cele mai ascunse ale şovinismului, fapt care a dus la genocid de nedescris, la *ethnic clearing* nevăzut încă în secolul nostru. După căderea dictatorului se dovedeşte cu fiecare zi că Sârbii nu sunt şovini ca natiune şi, sunt convins, erorile sângeroase din timpul vechiului regim nu se vor repeta, deoarece se vede clar intenţia lor de a redeveni membri ai comunităţii Europene civilizate.

În România comuniştii revopsiţi în democraţi, adică neocomunişti, probează că nu fac altceva decât să incinte şovinismul şi - să nu uităm - că ţara a fost la un pas de violenţă naţională nejustificată, prin provocările antimaghiare iscate de foştii tovarăşi ocupaţi cu menţinerea opiniei publice spre orientări total sângeroase.

Singurele asemănări dintre Iugoslavia şi Ţara noastra sunt legate de crearea a aceleiaşi pături de profitori, de hoţi legali la bursa neagră, de îmbogăţiţi peste noapte care nu dau doi bani pe soarta României de mâine. În ambele cazuri, cei în culpă sunt membrii fostei oligarhii comuniste.

Peisajul politic al Ţării înainte de alegerile ce se apropie este destul de întunecat.

Faptul se datoreşte unui fel de blestem ce ne apasă de peste şase decenii, când naţiunea noastră a fost decapitată de ce a avut mai bun, mai nobil, mai eroic.

Aşa că nu e de mirare că Iliescu (şi, sunt convins, că şi alţii de aceeaşi teapă) verifică cu mare discreţie statisticile mortuare ale foştilor deţinuţi politici, Iliescu interesându-se lunar câţi din FOŞTII au mai murit.

Dar ceea ce scursorile comunismului nu ştiu este faptul că, indiferent dacă FOŞTII vor dispărea cu toţii, este biologic explicabil acest rezultat, undeva din embrionul social sănătos al naţiunii se va naşte din nou o generaţie curată ca cea dela '22, masacrată de democraţia *istorică* şi de ocupaţia comunistă şi România va trebui să renască şi să intre şi ea în compania civilizată a ţărilor europene.

Dar ca să verificăm dacă acest embrion social sănătos este în curs de apariţie, va trebui să arătăm că la apropiatele alegeri, poporul nostru se va trezi la realitate şi nu va vota pe cei ce i-au distrus istoria, credinţa şi sunt gata să-i distrugă iremediabil şi viitorul.

Aceasta este singura scânteie de speranţă care mă face să mai cred în poporul meu care, din nefericire, în ultimul deceniu, ca şi mulţimea biblică, l-a preferat pe ucigaşul Barabas.

BĂTUTUL ŞI BĂTĂUŞUL S'AU UNIT ŞI NE ATACĂ!

T.B.ŞUŢEANU

Despre controversatul personaj Marian Munteanu am avut îndoieli chiar de atunci când i-am dat textul pe care urma să-l citesc sutelor de mii de Români ce veneau, seară de seară, din capitală şi din ţară să strigăm împreună în mijlocul ţării timp de 52 de zile *"NU COMUNISMULUI!"*

Venind cu un ton prea direct şi prea demascator la adresa celui ce se insinuase la putere - fiind de o vârstă: el născut pe 3 Martie şi eu pe 5 Martie 1930 şi *"cunoscuţi"* încă din munca de utece (el secretar al comitetului municipiului Bucureşti, eu doar membru în comitetul utece pe uzina 23 August) - a făcut în aşa fel că... mi-a pierdut textul... Puţin peltic şi greu de *"apucat"* de caracter, mişcător şi greu de penetrat în cum gândeşte, m'a surprins la el lipsa de coerenţă în zilele de 13-15 Iunie 1990... Sgârieturile lui uşoare... Salvarea lui cu ducerea, tocmai de către poliţişti, la spital (când alţi tineri au fost atât de bătuţi încât mulţi au murit după câteva zile, alţii după săptămâni şi alţii chiar după luni, loviţi în intestine, stomac şi ficat de răngile minerilor), la ieşirea lui de acolo a amuţit.

L-am mai întâlnit după ani, în emisiuni televizate, unde ambiguitatea i se mărea. Se înclina - perfid - spre un naţionalism de tip garda de fier, dar de-o altă factură, mai... social-democrată, că el nu este tentat de nici o grupare politică, fiind *"doar un mic om de afaceri"*; ca să aflăm - cu stupoare - nu de mult, că s'a înscris în Partidul Naţional Român, (furat de îndrăznetul impenetrant Virgil Măgureanu marelui Iuliu Maniu) şi că a acceptat chiar să candideze la preşedinţia ţării din partea acestui partid de naţionalişti de tipul lui Gheorghiu Dej.

Doamne, dacă se mai poate înţelege ceva la cei cărora le ia dracul mintea şi din adversari se unesc pentru a ne ţine ţara pe loc şi a nu ne putea limpezi neamul atât de năucit de propaganda comunistă.

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

JUBILEU INGRAT DUPĂ 10 ANI DELA VICTORIA REVOLUŢIEI DIN DECEMBRIE 1989

O PALMĂ POST-MORTEM PENTRU MARTIRII REVOLUŢIEI

- Interviu cu profesorul Ilie Roşianu, curatorul expoziţiei, realizat de Luiza Asavetei -

Pentru cinstirea memoriei martirilor căzuţi în Decembrie 1989, pe tot parcursul anului 1999 peste 200 de artişti plastici din ţară, dela Chişinău, Cernăuţi şi din diaspora românească, au răspuns iniţiativei criticului de artă Ilie Roşianu, de a participa la expoziţia jubiliară: *"Recviem pentru un Crăciun însângerat"*, ce a fost găzduită de fastuosul palat al C EC-ului din Bucureşti, în perioada 21 Decembrie - 20 Ianuarie 2000 - fiind prima expoziţie românească organizată aici.

Ce este însă cu totul inedit în organizarea acestei expoziţii, este altceva: faptul că regimul Constantinescu (care este totuşi principalul beneficiar al Revoluţiei) nu numai că n'a dat un ban în scopul amintit, dar a ignorat şi cu o insolenţă inimaginabilă, însuşi omagiul pe care participanţii l-au adus tuturor acelora care, prin sacrificiul lor, au făcut posibil acel miraculos Decembrie 1989 şi a căror jertfă - din păcate - este uitată de actualii guvernanţi.

Argumente în susţinerea acestor afirmaţii ne oferă interviul de mai jos.

Luiza Asavetei: Discuţia preliminară cu Dvs., ca şi documentele pro domo pe care mi le-aţi prezentat, sunt argumente de necontestat ce atestă, fără putinţă de tăgadă, temeinicia afirmaţiilor făcute.

Pentru lămurirea cititorilor noştri, vă rog a-mi explica de ce credeţi că Puterea actuală - prin exponenţii ei autorizaţi - după ce şi-a exprimat iniţial acordul faţă de ideea organizării acestei expoziţii, ulterior şi-a schimbat atitudinea cu 180 de grade?

Ilie Roşianu: Răspunsul trebue căutat în concepţia curatorială a expoziţiei şi anume aceea de a reflecta, metaforic, feţele ascunse ale (neocripto)comunismului şi poate de a fi un antidot pentru a ne lecui de amnezia acestor maladii incurabile ce macină încă societatea românească şi nu numai! Şi, poate de a-i îndemna pe privitori măcar la puţină meditaţie.

Iar dacă mă gândesc la faptul că, într'un mod sau altul, fiecare din cele cinci secţiuni ale expoziţiei se circumscriu acestor idei, se cheamă că scopul ce l-am urmărit a fost atins.

L.A.: Îmi puteţi prezenta succint ideile acestor secţiuni?

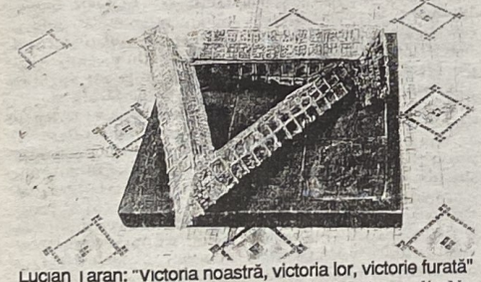

Lucian Jaran: "Victoria noastră, victoria lor, victorie furată"

I.R.: O să încep cu prezentarea secţiunii a II-a şi a IV-a care, se pare, au deranjat cel mai mult, respectiv: *"Arhetipuri, mituri şi simboluri malefice ale (neocripto)comunismului"* şi *"Realităţi şi măşti ale tranziţiei"* care desigur, n'au fost pe placul criptocomuniştilor ce se află acum în structurile de decizie ale actualei puteri. Exprimându-mă pe şleau, prin prima am voit a denunţa utopia comunistă cu variantele ei neo şi criptocomuniste (ce trezeşte şi acum regretele nostalgicilor comunismului!) uitând că, de fapt, consecinţele acestei utopii au însemnat pentru marea majoritate a poporului român, calvarul celor 45 de ani de comunism. Cât priveşte pe a doua, scopul era şi mai evident: demistificarea măştilor tranziţiei, aşa cum acestea se ascund prin simulare ori disimulare începând cu neocomuniştii lui Iliescu şi sfârşind cu criptocomuniştii din garniturile a IV-a şi a V-a ale nomenclaturii comuniste pe care Preşedintele Constantinescu îi ţine în braţe ca pe *"Sfintele moaşte"* ce roiesc în jurul său precum bondarii la stupul de miere.

Când afirm acest lucru, nu-i am în vedere doar pe securiştii şi nomenclaturiştii *"răi"*, din tabara adversă, care - aşa cum chiar Domnia sa a recunoscut de curând că l-au *"învins"* - ci şi pe cei *"buni"* aflaţi în propria ogradă, fapt ce dă de gândit şi obligă chiar la nuanţări, întrucât şi unii şi alţii şi-au schimbat doar părul, dar năravul, ba.

Iată de ce nu pot a nu aminti - în context - că originea acestei stări de lucruri îşi are rădăcinile într'o eroare ce i-a devenit acum fatală: unda verde pe care chiar dânsul a dat-o acestora în primavara lui '97, când, prin Declaraţia dela Timişoara - acelaşi Preşedinte afirma că *"Punctul 8 dela Timişoara nu mai era de actualitate"*. Cât de inactual era acesta, se vede acum, când culege roadele acelei declaraţii pripite ce s'a întors, acum, ca un bumerang, chiar împotriva sa.

L.A.: Totuşi, având în vedere schimbarea din Noembrie 1996, aprecierea Dvs. nu vi se pare cam dură?

I.R.: Deloc! Pentrucă, în realitate, atunci s'a produs în adevăr o schimbare, dar ea s'a făcut în interiorul vechilor structuri, respectiv dela neo la criptocomunism, ce are - după cum se ştie - aceeaşi sorginte roşie! Iar tema acestei secţiuni - aşa cum, de altfel, a ilustrat-o sugestiv şi expoziţia - nu a făcut decât să ilustreze metamorfoza dela roşu la roz bombon. Iar portretele Danielei Făiniş, compoziţia Herminei Csata ori sculptura în lemn: *"Caracatiţa - emblema României contemporane"* - a lui Niculai Enea sunt nu numai o personalizare inspirată a realităţilor tranziţiei, dar şi o acuzare directă a mafiei de această sorginte ce a făcut din corupţie şi sărăcie o armă a luptei politice sub acţiunea sistematică de demolare a bisericilor, ilustrate sugestiv în compoziţiile lui Cătălin Popescu, Nicolae Ovejan sau Ion Olaru.

N'aş putea trece cu vederea nici ultima secţiune: *"Lucrări respinse de cenzura comunistă"* ce demonstrează, fără echivoc, că în chiar nasul actualei puteri, adâncind astfel criza postdecembristă şi prin aceasta pauperizarea populaţiei adusă la exasperare de toate guvernările din 1989 încoace.

L.A.: În aceste condiţii mi se pare explicabilă reacţia puterii. Dar cum aţi reuşit, totuşi, să organizaţi această impresionantă expoziţie ce reuneşte aproape 100 de artişti din toate generaţiile?

I.R.: Răspunsul trebue căutat în multitudinea temelor abordate ce a corespuns, pe de o parte, cu propria lor viziune estetică, fapt ce le-a oferit posibilitatea de a-şi exprima personalitatea artistică într'o mare varietate stilistică, iar pe de altă parte, ea fiind accesibilă şi tuturor tehnicilor de creaţie, fapt ce le-a permis a-şi pune în valoare, pe lângă potenţele creatoare şi şansa afirmării într'un orizont ideatic inedit. Dar, ce mi s'a părut cu totul remarcabil, a fost faptul că în loc de a ne descuraja, obstrucţionările amintite, n'au făcut decât să ne solidarizeze şi mai mult. Astfel, chiar dacă, din motive financiare, nu toţi artiştii care şi-au anunţat participarea au putut fi prezenţi pe simeze, faptul că numărul lor a depăşit aşteptările spune ceva: anume că artiştii români, aşa cum subliniam şi la vernisaj, nu numai că s'au implicat în destinul cetăţii, dar ei sunt cei care reprezintă ***acum şi aici*** conştiinţa trează a acestui popor! Iar operele celor 93 de participanţi reunind peste 200 de lucrări expuse o mărturisesţe. Şi asta vă rog a reţine: fără nici un ajutor material sau logistic din partea statului, ci numai graţie unor sacrificii personale, la care trebue adăugată, desigur, şi generozitatea gazdei ce a pus spaţiul la dispoziţie în mod gratuit.

L.A.: Ceea ce spuneţi pare de domeniul incredibilului.

I.R.: Dacă adăugăm la secţiunile amintite şi secţiunea I: *"Peisagistica şi portretistica Revoluţiei"* ilustrată elocvent în tapiseriile Georgiei Lavric, ori în compoziţia lui Constantin Paul: *"Libertate te iubim, ori învingem, ori murim!"* - o ipostaziere plastică, de mare forţă de sugestie, a unuia din ardentele sloganuri ale Revoluţiei, vom înţelege mai bine ce a însemnat, din perspectivă istorică, tributul de sânge plătit libertăţii. După cum: *"Credinţa - armă a luptei tăcute împotriva comunismului"* - a III-a secţiune, ne relevă atât urgia comunismului, cât şi urmările ei nefaste începând cu prigoana ateistă şi sfârşind cu anii negrii ai comunismului au existat, totuşi, artişti precum Dragoş Morărescu, Ion Murariu, Gheorghe Ciobanu sau Valeriu Şuşnea care, prin opera lor, au prefigurat revolta, degringolada şi chiar colapsul comunismului, lucru care, desigur, nu putea fi pe placul neo şi criptocomuniştilor.

Raluca Dragomir: "Unde eşti tu, Ţepeş Doamne?"

Cât priveşte nedumerirea Dvs. că *"pare incredibilă o asemenea atitudine"*, doar două exemple sunt edificatoare ce confirmă, îndubitabil, adevărul aserţiunilor mele. În speţă, văzând că nu pot fi îndeplecat în hotărârea de a-mi finaliza proiectul, în urma mai multor memorii adresate inclusiv primului ministru şi preşedintelui ţării, Ministerul Culturii mia propus un compromis: să organizez expoziţia în colaborare cu Muzeul Militar Naţional. Aparent, soluţia părea rezonabilă! Dar când veţi afla că mi s'a condiţionat colaborarea sub rezerva ca lucrările prezentate să nu fie angajate politic(?!) veţi înţelege de ce n'am putut accepta acest târg (chiar dacă am fost asigurat că instituţia în speţă dispune de fonduri în acest scop).

Ce mi s'a părut însă şi mai straniu, a fost faptul că atunci când l-am întrebat pe Cristian Alexandrescu, Secretarul de stat al departamentului de resort din Guvern, dacă martorii Revoluţiei nu merită, cu ocazia jubileului, a li se dedica o expoziţie, acesta, într'un briliant limbaj de lemn, mi-a răspuns (îl citez textual): *"că pe el să nu-l iau cu lozinci şi cu partidu', că nu ţine!"*.

Cinicul răspuns m'a siderat. Dar poţi, oare, a nu te indigna şi revolta când afli chiar din gura unui membru al guvernului că victimele Revoluţiei au ajuns în viziunea actualilor guvernanţi o lozincă de ocară?!... Dar, ce mi se pare şi mai scandalos, este faptul că acelaşi guvern a găsit, totuşi, surse de finanţare pentru o instituţie patronată chiar de către Ministerul Apărării, care, precum se ştie, a fost implicat direct în represiunea din Decembrie 1989! E deci la mintea cocoşului că prin acest tertip, nu se urmărea altceva decât efectul unei mişcări strategice, respectiv ca expoziţia *"neangajată politic"* să fie folosită drept detergent pentru a spăla petele de sânge de pe tresele generalilor care s'au făcut vinovaţi de genocidul din Decembrie.

Iată dar din ce perspectivă trebue judecate şi înţelese afirmaţiile mele.

L.A.: Să fie oare acesta motivul pentru care expoziţia s'a constituit într'un vertitabil salon al refuzaţilor?

I.R.: Da. Aş vrea însă a preciza că această sintagmă nu are deloc o conotaţie în sensul acordat în mod obişnuit acestui cuvânt, ci, ea are semnificaţia unui act de protest faţă de politica culturală iresponsabilă a actualilor guvernanţi, întrucât valoarea artistică a operelor expuse exclude orice catalogare peiorativă prin care, măcar vreuna din ele, să fi fost selecţionată fără respectarea unor criterii estetice riguros întemeiate.

L.A.: Şi acum v'aş ruga să-mi răspundeţi la o ultimă întrebare: care a fost impactul expoziţiei asupra publicului?

I.R.: Prin faptul că expoziţia viza în primul rând un scop social şi politic: acela de a fi un memorial a ceea ce a însemnat calvarul comunismului, dar şi a greutăţilor traziţiei! din acest program estetic nu putea fi omis nici scopul ei secund: acela de a fi un document *sui-generis* în forme şi imagini picturale a ceea ce a însemnat acest act major de cultură, menit a mărturisi, peste timp, ideea că artiştii români ai acestui sfârşit de veac şi de mileniu, au fost şi sunt *"seismograful"* sensibil al dilemelor, neliniştilor, dar şi al speranţelor într'un destin mai bun pentru România!

Revenind acum la întrebarea Dvs., pot spune, fără falsă modestie, că expoziţia dela CEC a răspuns, întrutotul, acestor imperative. Argumentul cel mai plauzibil în acest sens este atestat şi de faptul că în loc ca expoziţia să dureze doar două săptămâni, prin bunăvoinţa gazdelor noastre, ea a durat exact o lună de zile, fapt ce spune totul despre acest impact.

Poate că - în acest context - n'ar fi lipsit de importanţă să relev şi un amănunt ce pare picant la o primă vedere (dacă n'ar fi trist prin semnificaţia sa!): ***în tot acest interval nici un picior de parlamentar, guvernant sau emisar al preşedinţiei - care totuşi sunt principalii beneficiari ai Revoluţiei - n'a călcat în expoziţie!*** Ceea ce - să nu fie cu bănat! spune totul despre profilul etic şi spiritual al politicienilor noştri.

Din aceste considerente, nu pot a nu aminti şi un alt fapt revelant: înainte de a pleca în vizită la Tel Aviv, subsemnatul (prin memoriul înregistrat la Preşedinţie sub nr.18791 din 7 Decembrie 1999), i-am adresat Preşedintelui Constantinescu invitaţia de a onora expoziţia cu prezenţa sa. Timpl trecând şi văzând că nu se întrevede nici un semn ca invitaţia să-mi fie onorată, i-am solicitat D-lui depuat Afirăriţei, ca în calitate de vicepreşedinte al Asociaţiei 21 Decembrie, să-i adreseze şi o invitaţie oficială, întrucât asociaţia în speţă făcea parte dintre organizatori.

În prezenţa mea, dânsul a vorbit cu şeful de cabinet al Preşedintelui, spunându-i că după atâta *"Huo !"* şi *"Jos!"*, prezenţa Domniei sale la o *"astfel de manifestare elevată, ar da bine pentru imagine!"*. Acesta, i-a răspuns că ideea este bună şi îl va informa pe Dl. Constantinescu. Cum însă, între timp au venit sărbătorile (şi ulterior vizita dânsului în Israel), n'am mai dat importanţă faptului, pentru simplul motiv că nu sunt eu acela care să mă dau în vânt pentru a-i *"fabrica"* Preşedintelui o altă imagine!

L.A.: Îmi închipui...

I.R.: Mărturisesc chiar, că dacă ulterior, o relatare din timpul vizitei în Israel, nu mi-ar fi atras atenţia asupra unui fapt în aparenţă banal, aş fi fost chiar bucuros că onor Preşedintele nu mi-a onorat invitaţia.

L.A.: Vă cred. Dar mor de curiozitate să-mi spuneţi ce v'a schimbat decizia.

I.R.: Când am aflat că primul lucru pe care l-a făcut *"Preşedintele tuturor*

Continuare în pag. 17

TRISTEŢEA METAMORFOZEI CARAGIALEŞTI

—Camil UDREA—

Spre bătrâneţe, când deja era respectat dar încă neînţeles, Caragiale considera ca insultă personală dacă cineva îl categorisea ca un scriitor comic. *Eu, domnule, sunt un scriitor tragic*, zicea el şi avea dreptate. A tras un semnal de alarmă despre tragedia putreziciunii politicii româneşti şi nu a fost înţeles. De aceea s'a autoexilat. Să fim mândri că el este strămoşul nostru, al celor exilaţi de azi din cauza ocupaţiei comuniste şi care am scris cu consecvenţă tragicul acestei situaţii care încă se perpetuează.

Importanţa lui Caragiale în istoria noastră nu se rezumă la domeniul limitat al limbii pe care el a mânuit-o şi a elevat-o ca nimeni altul din epocă ci este primordială în înţelegerea şi apoi demascarea cu aproape un secol în avans a decăderii politicii româneşti.

Unii au comentat că a scris cu dispreţ faţă de poporul care l-a asimilat şi că a căutat să arate numai răul, hidoşenia morală ce îl înconjura. Nu cred că e adevărat. A scris cu dorinţa de a ne îndrepta, de a ne spăla de păcatele noastre levantino-balcanice.

Uitându-ne la peisajul politic al Ţării, acum, înainte de alegeri, la un deceniu dela schimbarea la faţă a ocupaţiei comuniste, cred că nu există aspect pe care Caragiale să nu-l fi descris *avant la lettre*, fie că e vorba de slujbaşul de rând care fură dela stat, Pristanda, sau demagogul găunos, Caţavencu, sau politicienii senili ce se cramponează de a se numi istorici, Trahanache, dar mai ales a descris ineptitudinea electoratului care, la un pahar de ţuică *vorbeşte vorbe*, acei Lache şi Mache.

Schimbările la faţă politice, atât de la modă azi în România, cu o paletă de partide de câteva ori mai mare decât spectrul de culori al lui Newton, Caragiale le-a intuit, aş zice magistral, în acea schiţă numită *Metamorfoză*. Vă mai amintiţi?

Caragiale foloseşte stilul reportajului zilnic dela ziar, arătând că manifestând împotriva guvernului, liderul studenţilor, Coriolan Drăgănescu, vorbind de pe soclul statuii lui Mihai Viteazu, este maltratat în faţa Universităţii, din ordinul dat de prefectul de atunci.

Trec câţiva ani şi, aceleaşi ziare, relatează o nouă manifestaţie studenţească, în acelaşi loc şi unde un nou lider al tineretului este maltratat de poliţie, din ordinul prefectului *care răspunde la odiosul nume de... Coriolan Drăg...*

Revenind la prezentul dureros de azi, acel fost lider, Munteanu, care acum acceptă concubinajul politic cu foştii şi prezenţii lideri ai Securităţii, e încă tânăr, să-l fi uitat pe Caragiale? Nu e prea târziu să-l recitească pentru ca să-şi cureţe imaginea în care mulţi atunci au crezut şi acum e păngărită.

Comentatorii politici vestici, cu adevărat calificaţi în materie, menţionează cu uimire că, în loc ca Românii să militeze pentru o adevărată democraţie bazată pe respectarea drepturilor de bază, au ales o cale ciudată a unui nou comunism, în timp ce celelalte ţări foste comuniste au încercat să taie răul dela rădăcină, inclusiv Albania, iar rezultatele economice se văd cu prisosinţă.

Sunt forţat să admit că datorită eradicării fizice a unei întregi pături intelectuale capabile să gândească corect politic, eradicare făcută cu complicitatea unora care azi încă mai deţin frânele puterii, cloaca comunistă a reuşit să se organizeze pentru a menţine puterea şi, mai mult decât atât, a reuşit să divizeze şi puţina, anemica opoziţie democratică ce abia a început să se înfiripe. Nu e întâmplător că avem atâtea partide cu miasme socialiste în compoziţia lor, partide care pot disemina electoratul şi pot aranja cu uşurinţă o coaliţie *comunistă cu faţă aşa-zis umană*.

Aşa cum se prezintă situaţia după zece ani dela căderea formală a comunismului, şansa de a conduce Ţara o au cei mai legaţi de fosta ocupaţie străină: Iliescu şi Roman.

Nu ştiu cât de scurtă poate fi memoria la Românii, dar ca un întreg popor să uite că această nulitate intelectuală, vândut şi salariat al unor interese străine, a fost mâna dreaptă a fostului regim, a fost acela sub care studenţii după toamna maghiară au fost trimişi în închisori, a fost acela care, recent a organizat masacrarea tinerilor la lumina zilei de către secuminerimea subordonată intereselor lui, nu reprezintă numai o amnezie, ci un blestem asupra naţiunii.

O şansă majoră o are Petrică *Românul* care, fost şef de guvern, ajungând preşedinte va intra în istorie ca şef de stat care nu are nici un strop din sângele poporului pe care se presupune să-l reprezinte.

Mi se va replica: şi Alberto Fujimori, Preşedintele din Peru e Japonez. Răspunsul e simplu: Fujimori e fiu de imigrant japonez, legat prin cultură şi educaţie de poporul peruvian.

În cazul *Românului, tatăl său a venit în ţară adus de tancurile ocupantului*, a fost salariatul cominternului, adică al unei puteri străine, a participat direct la crima de genocid împotriva poporului român, el fiind acela care a ordonat arestarea semnatărului acestor rânduri şi a altora ca el. Cazul lui Fujimori e complet diferit.

În plus, atât Iliescu cât şi Neulander au la dispoziţie un aparat uriaş de propagandă finanţat din fostele fonduri ale defunctului pecere, fonduri nici până azi găsite.

În cazul în care nici unul din candidaţi nu are majoritate de peste 50% în primul rând de scrutin, deoarece furtul electoral e mai complicat acum decât pe vremea dictaturii faţişe, prevăd a doua parte a farsei electorale, în care va interveni principiul metamorfozei balcanice expus mai sus: cei de stânga se vor aranja în diferite alianţe electorale care să le asigure un osişor de ros, uitând că în trecut au proclamat nişte principii în care oricum nu credeau.

Şi circul va continua deoarece România, la ora actuală, nu are nici o mişcare democrată sau partid, cum vreţi să-i spuneţi, cinstită, ai cărui membri să aibă la inimă interesele poporului şi nu goana după ceva gheşefturi dubioase.

Cei aleşi nu vor să reprezinte, ci să profite.

Sunt cumva cinic? Nici decum. Să nu uităm faptul de bază: comunismul nu cedează puterea de bună voie, iar cei care se luptă pentru putere sunt ori urmaşii fostei dictaturi, ori educaţi în spiritul ei, aşa că nu ştiu nimic mai bun decât puterea cu orice preţ.

Iar preţul poate fi ruina unei naţiuni, dar pe ei aceasta nu-i interesează. De aceea avem politicieni de tarabă şi nu oameni de stat, cu viziunea viitorului. În secolul 20 am avut câţiva, dar aceştia au fost ucişi de dictatura comunistă sau, mai înainte, de alte dictaturi, cu complicitatea partidelor care se credeau şi se mai cred încă, *istorice*.

Cel mai recent exemplu al cramponării de putere l-a oferit Serbia lui Miloşevici, pentru care unii neinformaţi din ţară au avut simpatie, minidictator ce n'a putut falsifica îndeajuns voturile, ca pe vremuri, aşa că a încercat să recurgă la trucul cu al doilea tur de scrutin, pentru a câştiga ceva timp şi a face o nouă şmecherie sângeroasă care să-l ţină la putere.

La ora când scriu, voinţa poporului sârb l-a înfrânt pe Miloşevici, cel care a ruinat Serbia. Demn de subliniat este faptul că în Serbia, Biserica Ortodoxă a luat atitudine deschisă, fermă în spijinul opoziţiei democratice, ceea ce la noi nu se va întâmpla, cunoscând vicierea morală a unor conducători bisericeşti care au colaborat cu fostul regim şi acum se scaldă în ape tulburi în loc de a sprijini deschis pe cei ce sunt pentru o adevărată democraţie, nu una de stânga, procomunistă.

Vor Românii să fie la fel, copiind situaţia explosivă din Serbia? Vor Românii să-i voteze din nou pe cei ce le-au distrus familiile, ţara, viitorul, morala, credinţa? E timpul ca acest popor să se trezească şi să zică: *destul cu nimicnicia politică, la gunoi cu voi, foşti şi prezenţi slujitori ai unor forţe antinaţionale. Vrem să mergem pe un drum adevărat, curat, nu presărat de teroare, crime, înşelătorii.*

Dacă Serbia a putut să organizeze destul de repede o opoziţie democratică ce vrea integrarea ţării în Europa, în România situaţia este de un tragism eschilian: cine este curajos dar şi *necompromis* care să adune în jurul său forţe naţionale şi democratice? Pustiu tragic demonstrat prin fostul preşedinte.

Întrebarea este: cine va conduce acest popor pe o nouă cale?

Vreţi răspunsul dela mine, sau dela noi cei din Exil? E bine ca poporul român să găsească singur acest răspuns.

EMINESCU, PRECURSOR AL DREPTEI NAŢIONALISTE? EVIDENT!

—Valeriu ARBORE—

România oferă astăzi proba eşecurilor succesive ale guvernărilor de stânga, de centru-stânga, de centru-dreapta, perindate la putere de peste un deceniu. Mărul este însă putred de prin anii '20... Români de bună-credinţă fiind, cititorii noştri ne vor soma să dăm exemple în sprijinul afirmaţiei. La care vom spune verde'n faţă: deşi rămân sub semnul controversei, evenimentele de acum 60 de ani (prăbuşirea regimului dictatorial carlist, crearea *"Statului Naţional-Legionar"*, guvernarea din 1940-1941) reflectă o realitate obiectivă necesară, cum avea să declare Mareşalul Ion Antonescu la procesul său din 1946. Culpabilizate şi demonizate de propaganda cercurilor socialisto-comuniste, ele corespundeau voinţei majorităţii Românilor. Impunătoarea manifestaţie din Capitală, dela 6 Octombrie 1940, sau cea dela Iaşi (8 Noembrie 1940), care a beneficiat de participarea Regelui Mihai I şi a Reginei-Mamă Elena, bunăoară, sunt grăitoare în acest sens. Amnezia, fie şi selectivă, întinsă la istoria propriei comunităţi naţionale, este o gravă deficienţă cu care nimeni nu are de ce să se laude.

Sumbrul tablou al societăţii noastre actuale, scindate şi confuze, dincolo de orice *"construcţii politice"*, *"tandemuri"*, *"protocoale"*, ne duce cu gândul la dezastrul dela începutul lui Septembrie '40. Contextul intern şi extern este, naturalmente, diferit. Totuşi, acum ca şi atunci, opţiunea multor confraţi pentru o forţă politică neuzată şi necompromisă, energetică şi dinamică, câştigă teren. Este ea exploatată malefic de formaţiuni şi personalităţi ale *"restauraţiei"* interbelice ori comuniste şi ale unui naţionalism diversionist, de operetă. Dar libertate înseamnă a accepta provocarea... Lăsăm povestea asta pentru altădată, şi acum să admitem că DREAPTA CONSTITUIE O ALTERNATIVĂ, nu moft electoral.

Buun! Insă, care Dreaptă (căci sunt mai multe...?) Fireşte, una care, în esenţă, acţionează concret şi eficace pentru înscrierea graduală a României pe traiectoria propăşirii, a modernizării şi prosperităţii, prin economia de piaţă şi o renaştere moral-spirituală în duhul tradiţiei. O Dreaptă (bineînţeles) democratică, europeană (dar nu eurocrată!) şi creştină, la nevoie radicală în articulaţiile ei majore. Dreapta naţionalistă, al cărei mare precursor a fost Mihai Eminescu. Dreapta care presupune identitate culturală, autoritate şi ordine, primatul dragostei aproapelui, egalitatea şanselor într'o lume a competiţiei corecte. Stat naţional, de drept şi etic, în care munca şi talentul să fie apărate şi răsplătite, precum merită o naţiune educată, creativă.

Este Dreapta ce-şi revendică just modelele dela autorul Luceafărului şi'n descendenţa lui Pârvan, Iorga, Găvănescu, Nae Ionescu, C.Z. Codreanu, Blaga, Eliade, Aron Cotruş, P. Ţuţea ş.a.m.d.; în fapt, dela majoritatea elitei intelectuale dintre 1848 şi 1944 care-a edificat cultura naţională şi a definit fundamentele românismului, a împărtăşit şi a promovat valorile autohtone. Şi nu întâmplător, pentrucă, întocmai ca orice adevărat creştin, în general vorbind, *"Românul este un om de dreapta"*, după cum spunea Constantin Noica.

Iarăşi buun! Mai departe. Dacă ne-am închipui că Eminescu ar coborî azi la noi în ţară, credem că el n'ar striga nici după Ştefan cel Mare, nici după Vlad Ţepeş - orice apostrofă, blestem, afurisire, părându-i-se neîncăpătoare - ci ar tăcea, rotindu-şi uluit privirea peste rotundul spaţiului românesc. Şi numaidecât s'ar întoarce voievodal în *"haos"*, pentru a veghea şi a visa acolo visul nefericirii Neamului. Conştient fiind că nu poate apăra *"sărăcia şi nevoile şi neamul"* alături de cei care, fie că-l anexează nerod, precum comuniştii, fie că-i pângăresc cu nesimţire imaginea, ca marii şi laţii democraţi de ambe sexe, conform capriciilor ideologico-politice ale momentului. Şi unii şi alţii (*"cu cine te aduni te asemeni"*) *"făcură neamul de ruşine şi ocară"*, bătându-şi joc *"de limbă, de străbuni şi obicei"*. Când, *"în aplauzele grele a canaliei de uliţi"*, un Grigore Vieru taxează drept crimă (sic!) ideea unui Eminescu premergător al legionarismului, iar Ion Bogdan Lefter sau Z.Z. Ornea, jalnic *"se luptă cu retoricele suliţi"* înveninate, ca să-l *"demitizeze"* (re-sic!) pe creatorul celebrei *"Doine"*, acest oportunism de ultimă oră este cel mai primejdios, deoarece este... la prezent. Au intrat odată, cot la cot, între lupi, cu blănі schimbăcioase, urlă laolaltă şi'n continuare ca lupii.

Există o linîe eminesciană (*"Ideea Eminescu"* o denumeşte Lucian Blaga), care acţionează benefic în interiorul Neamului nostru. Cine nu se împacă de fel cu eminescianismul, e cert că-i lipseşte dimensiunea integrală a sufletului românesc. În prezent, când forţe oculte ameninţă să smulgă neamul din rădăcini, Eminescu - gânditorul politic - trece alături de poet. Evoluţie, dezvoltare, propăşire, fără raportare, fără continuitate, nu se poate. Nimic nu apare din nimic în existenţa umană. Indiscutabil, Dreapta naţionalistă conturată de *"omul deplin al culturii româneşti"* e un model în măsura în care obligă la reacţie constructivă, la ieşirea din comoditâţi, din pasivitate, la operaţia drastică de plivire a buruienilor. Adevărurile politice decelate de Eminescu ne ajută să fixăm coordonatele principale ale acţiunii de redresare a ţării: dezvoltarea unei economii naţionale sănătoase, nesubordonate capitalului străin de deţinător majoritar al acţiunilor, inclusiv în întreprinderile cu caracter strategic (energie, armament, agricultură); folosirea prerogativei statului suveran de a emite legi interne, potrivit voinţei proprii, nicidecum o aliniere *urbi et orbi* la legislaţia unică a unei *"Europe"* a cărei provincie de graniţă ar urma să devenim; integrarea euro-atlantică în spiritul onoarei şi al justiţiei, adică fără renunţarea definitivă la teritoriile româneşti cedate forţat, fără acordarea de drepturi cetăţeneşti necondiţionate imigranţilor (cei mai mulţi nişte deşeuri sociale aduse de vânt) atraşi în ţară de posibilităţile nelimitate de a obţine profituri ilicite, şi fără privilegierea nemărginită a tuturor tipurilor de minorităţi, dela cele etnice, până la acelea sexuale sau pseudoreligioase - simultan cu reducerea drepturilor firesc al majorităţii de a se proteja.

Poporul român a ajuns unde a ajuns întrucât n'a izbutit să dea expresie completă fiinţei sale proprii. Suntem mereu şi mereu tentaţi să lăsăm ca destinul să ni-l făurească alţii... Pe când Eminescu ne învaţă că trebue să luptăm nu doar pentru a supravieţui biologic, precum necuvântătoarele, ci pentru a ne afirma spiritualiceşte în lume, luând drept pildă vie apa curgătoare care niciodată nu dă înapoi. Eminescu - o cheie. Cheia Dreptei naţionaliste. Paşaport al Românilor pentru viitor!

Plutaşii

George GEORGESCU

Moşneagul s'a oprit o clipă să răsufle. Poteca ce ne scosese la marginea pădurii trecuse prin hăţişuri şi hărtoape, coborîse prin povârnişuri şi pripoare de munte şi prin văi în adâncul cărora sclipea firul argintiu al izvoarelor. Intenţiona să scurtăm drumul înspre Gura-Haitei, locul unde drumurile urmau să ni se despartă pentru totdeauna, deoarece destinul trebuia să se împlinească după o voinţă mai puternică decât a noastră. Sprijinindu-şi cei peste şaptezeci de ani în nedespărţitul lui toiag ce mai păstra urmele colţilor unui lup pe care îl răpusese cândva, urcase alături de mine coasta abruptă a muntelui, printre stâncile golaşe în jurul cărora creşteau jnepeni bătuţi de vânt, povestindu-mi întâmplări din viaţa lui zbuciumată de plutaş.

Se oprise numai de puţine ori, când trecea prin locurile pe unde-şi petrecuse anii tinereţii îi răscolise gândurile şi copleşit de amintiri îmbrăţişase cu priviri duioase toată zarea, mângâind piscurile semeţe ale munţilor pe care îi ştia pe nume, pe fiecare cu legenda sa transmisă din bătrâni. Timpul trecuse pe nesimţite în tovărăşia lui şi acum când trebuia să ne despărţim, un sentiment ciudat mă cuprinse. Mă simţeam ca un pui nerăbdător să-şi ia zborul înspre o lume fascinantă, al cărei miraj îl atrăgea irezistibil în vâltoarea ei plină de primejdii şi nesiguranţă.

În casa lui liniştită şi izolată găsisem adăpost şi refugiu într'o perioadă deosebit de tulbure, departe de convulsiunile unei lumi în care erau încălcate cu cinism toate fundamentalele obiective ale moralei şi principiilor ei. Pe ruinele vechii lumi se năştea o lume nouă, după lichidarea brutală a elitelor, a tradiţiilor şi identităţii neamului. O lume pe care o detestam din tot sufletul, deoarece în lupta împotriva impostorilor impuşi din afară la cârma ţării, mă trezisem din lumea viselor de adolescent în universul de coşmar al unui lagăr, după interogatorii efectuate de nişte brute adunate dela periferia societăţii, care purtau uniformă militară. După eliberare mă ascunsesem pe la rude şi prieteni deoarece fusesem hăituit, căutând să mi se piardă urma un timp, în speranţa iluzorie că în curând totul va reveni la normal şi în ţara noastră se va instaura un climat de toleranţă, linişte şi securitate. De unde puteam şti eu atunci că în urma înţelegerilor Marilor Puteri învingătoare în cel de-al Doilea Război Mondial, România fusese oferită aliatului cu steaua roşie la chipiu, iar eliberarea nu va veni decât peste o jumătate de secol, tot în urma unor aranjamente de culise care au stat la baza evenimentelor din Decembrie.

În peregrinările mele îl întâlnisem pe moşneag la poarta Mănăstirii Bistriţa, unde îşi legase caii, dorind să aducă mulţumiri Celui Atotputernic că îl învrednicise să călătorească până la Piatra-Neamţ pentru a-şi vedea fratele bolnav. - *"Departe locuieşti unchiaşule?"*, l-am întrebat după ce a sărutat cu evlavie icoanele dela Altar. - *"La poala muntelui Pietrosu din Masivul Căliman, unde izvorăşte Neagra"*, mi-a răspuns el. O flacără mi s'a aprins în priviri la auzul acelor nume cu rezonanţă de legendă, iar invitaţia pe care mi-a făcut-o nu a fost decât o anticipare a dorinţei ce a încolţit în inima mea în acel moment. Aşa am plecat împreună înspre cătunul lui care era alcătuit din câteva case risipite pe o coastă a muntelui, ferite de vânturile aspre ale iernii, departe de evenimentele care bulversaseră ţara dela un capăt la altul. Acolo am găsit liniştea necesară pentru a-mi linge rănile şi a făuri noi planuri de viitor, printre care şi reconstituirea Organizaţiei de rezistenţă *"GIR"* pe care o înfiinţasem. Acum însă trebuia să-mi asum riscul întoarcerii acasă, deoarece mama rămăsese singură după moartea tatălui a cărui inimă cedase în urma arestării mele. Ştiam că va trebui să mă ascund iarăşi un timp, să dorm pe la prieteni şi să caut un loc sigur în care să pun la adăpost câteva manuscrise importante, printre care însemnările zilnice din lagărele de deţinuţi politici dela Caracal şi Slobozia. Din păcate, în vâltoarea evenimentelor care au urmat nu m'am mai putut întoarce nici o dată în casa din str. Lizeanu, pentru a le scoate de sub podeaua unde le ascunsesem de frica Securităţii.

După câteva ore de mers am făcut un popas şi în timp ce înfulecam merindele puse în traistă de mătuşa Nastasia, moşneagul sprijinit în toiag privea împrejurimile până în depărtări, unde pădurile îşi estompau conturul într'o ceaţă cenuşie. Poate îşi amintea zilele când cobora cu plutele pe Bistriţa, când ploile îi biciuiau obrajii de soare şi de vânt, când se opintea cu toată forţa în bârna cârmei, deoarece buştenii cereau eforturi uriaşe pentru a fi aduşi pe ape la Piatra. Cunoştea toate haiturile râului, locurile unde se formau zăhaturile acelea blestemate care distrugeau plutele, cât şi locurile unde înnotase de mic copil împotriva nahlapilor, scoţând baltagul de pe fundul apelor învolburate, sau coturile mai liniştite unde prindea păstrăvii cu mâna. Luptase o viaţă întreagă cu râul acela încercând să-l supună voinţei lui dârze, dar acesta se dovedise a fi mai puternic şi-i pedepsise trufia, răpindu-i tot ce avea mai drag pe lume.

Ultima imagine a Ancuţei îi rămăsese vie în amintire, tulburându-i liniştea şi somnul ultimilor ani. O revedea adesea zbătându-se sub bârnele podului răsturnat de furia apelor, încercând cu disperare să se agaţe de buştenii care scăpaseră din legături şi se rostogoleau în aval. În furtuna care se dezlănţuise îi zărise privirile deznădăjduite la lumina unui fulger, dar cu tot ajutorul dat de plutaşii care veniseră cu cângile să o salveze, Ancuţa dispăruse cu desăvârşire înghiţită de apele învolburate ale Bistriţei. Atunci ceva se rupsese în inima lui, lăsându-l cu un aer de tristeţe în priviri care nu l-a mai părăsit nici o dată.

Rămăseseră în grija lor cei doi nepoţi Ilenuţa şi Mihu, cel pe care urma să-l întâlnesc a doua zi pentru a mă călăuzi mai departe pe drumul sinuos al destinului meu. Cum prinsese puteri, acest flăcău robust şi chipeş se avântase în lupta pentru existenţă ca tânăr dălcăuş, deoarece bunicul nu mai avea puteri să mânuiască şpranga şi ţuiacul şi cineva trebuia să asigure existenţa familiei, deoarece tatăl lui dispăruse fără urme după ce înjurase partidul comunist şi noua conducere instalată la fabrica de cherestea, căci le luase toate drepturile de care beneficiau înainte, până şi cetina care cădea la fasonarea buştenilor. Un timp trimisese bani acasă, dar după o vreme nu au mai primit nici o ştire dela el. Moşneagul s'a dus atunci la fabrica unde lucrase, a cerut să vorbească cu directorul care fusese numit din rândul muncitorilor ce se înscriseseră în partid, dar acesta i-a spus că nu are cunoştinţă de cazul ginerului său. Câţiva lucrători de prin părţile lui, i-au şoptit însă la plecare că însuşi directorul anunţase organele de Securitate şi Todoruţ fusese ridicat într'o noapte din dormitorul comun, iar de atunci nu au mai auzit nimic despre el. Începuse la scară naţională acţiunea de lichidare a tuturor celor care îşi manifestau într'un fel sau altul nemulţumirea faţă de noua orânduire comunistă.

- *"Păcat că nu mai rămâneţi"*, îmi spuse moşneagul după o vreme, inspirând aerul rece al înserării. - *"Trebue să mă întorc acasă"*, am răspuns, *"mă aşteaptă mama care a rămas singură, prietenii şi proiectele de viitor pe care le-am abandonat prin forţa împrejurărilor"* şi în sinea mea, *"nu mă pot ascunde la nesfârşit, trebue să se termine o dată cu această fugă, orice s'ar întâmpla"*.

Acestea au fost ultimele noastre cuvinte. Am mângâiat câinele ciobănesc care ne însoţise şi am pornit la vale pe o potecă ce şerpuia printre brazii singurateci. Am întors de câteva ori capul şi l-am zărit tot acolo, petrecându-mă cu privirea, cu pletele albe fluturând în adierea vântului de seară şi gândind că despărţirea a fost prea rece, i-am făcut un semn prietenesc cu mâna. Atunci ceva s'a desprins din inima mea, un fluid de căldură care porni spre el şi-i învălui ultima imagine într'un val de dragoste şi recunoştinţă.

Acum eram din nou vesel, căci tinereţea este un balsam miraculos care cicatrizează toate rănile sufleteşti şi îţi dă forţă să înfrunţi vitregia vremurilor şi abjecţia umană. Coborând dealul înspre Gura-Negrii priveam colinele ce prindeau în asfinţit culori ireale, imagini pe care aş fi vrut să le păstrez în suflet pentru totdeauna, însoţite de acordurile acelei melodii tainice şi misterioase ce pluteau în atmosferă, ca un lait-motiv din simfonia depărtărilor ce-l fermecase pe Ulise. Am drumeţit pe drumuri prăfuite de ţară întâlnind care pline de tineri în straiele frumoase ale portului regional, am poposit prin hanuri periferice de târguri moldovene sau mănăstiri în care am citit epitafuri săpate în lespezi de piatră, sub care odihnesc ctitorii acelor Sfinte Locaşuri. M'am abătut din drum să vizitez străvechiul cuib de vulturi al Cetăţii Neamţului ce domină Lunca Ozanei, pe ale cărei ziduri, cum scrie autorul *"Românei Pitoreşti"*, au strălucit odinioară armurile grele ale cavalerilor din Malta. În somptuoasele interioare cu ogive şi arcade acum în ruină, păşiseră odinioară sfioasele Domniţe la braţul Voievozilor, ai căror pinteni de arigint zornăiau în ritmul dansului de epocă, după izbânzile asupra năvălitorilor străini.

Plin de smerenie am citit epitaful de pe piatra de mormânt a lui Alexăndrel, fiul Marelui Ştefan, m'am recules la mormântul lui Alexandru cel Bun şi al soţiei sale Doamna Ana fiica lui Mircea cel Mare şi am ieşit apoi pe poarta Mănăstirii prin care fugise Petru Rareş în Transilvania. În satele prin care poposeam savuram aburii calzi ai mămăliguţei cu unt şi ouă şi ascultam vrăjit ţârâitul cosaşilor în iarbă. Un sentiment inexplicabil mă îndemna să amân cât mai mult întoarcerea acasă, unde aveam obligaţia să mă prezint de două ori pe lună la poliţie. Era instinctul meu de conservare, sau eram doar un actor al dramei ce urma să se petreacă în curând şi în care am avut un rol predeterminat? Mă obseda ideea să nu scap prilejul de a vizita Mănăstirea Agapia, ctitoria Hatmanului Gavril şi soţiei sale Doamna Liliana, pentru a vedea uriaşele valori de patrimoniu artistic şi spiritual, despre care citisem că se află acolo. Erau fresca Sfinţilor Arhangheli din Tindă pictaţi de Grigorescu la vârsta de 18 ani, celebra Icoană a Sfântului Gheorghe pictată după chipul unui vizitator din Mănăstire, sau imaginea Sfintelor pline de farmec şi subtilitate cu care decorase Absidele din Naos, precum şi pe cei patru Evanghelişti din jurul Bolţii.

Ce forţă inexorabilă a destinului mi-a mânat paşii pe căi atât de ocolite într'acolo? La vârsta aceea nu puteam crede în predestinare. Eram convins că ceea ce numim fatalitate nu este altceva decât rodul hazardului şi că absolut totul se datorează unor întâmplări determinate de anumite cauze conjuncturale, ca rezultat al unor concursuri de împrejurări. Că m'am înşelat, o poate dovedi faptul că dintre toate localităţile din ţară, tocmai în locul acela îndepărtat şi plin de pitoresc a avut loc a doua întâlnire cu Florana, cu care pierdusem orice legătură în vâltoarea evenimentelor şi a vitregiei vremurilor, fiecare urmându-şi propriul drum al destinului după eliberarea din lagăr.

Oare, dacă drumurile noastre nu s'ar fi încrucişat întâmplător la Sanatoriul din Bisericani, unde se internase după o recidivă a bolii contractate în detenţie, ar fi rămas în viaţă? Am uneori complexe de vinovăţie, deoarece prin mine l-a cunoscut pe Sorescu, cel predestinat să defintiveze opera distructivă a comunismului, care a secerat o mulţime de vieţi şi destine.

ZAHEU

"Ce-ai să te faci Doamne dacă mor?"
R.M. Rilke

Târzie toamnă pe cerul meu
albastru de crud
harul parcă străluminându-l
l-a tors mai subţire gândul
atât de limpede
cum poate-or fi privirile lui Dumnezeu.

Dar în mine Zaheu,
ca un ghimpe de
măcieş bobocii moşind
e sub-cerul ce vreau să-l aud
prin care toate cuvintele mele
ca păsări
povăţuite de stele
îmi vor pleca spre mările de Sud.

Stoluri de airpi fâlfâind...

Au numai umbra şi-or perinda-o
peste basmul trupului meu?

Plecaţi fără de mine când urlă lupul
lopeţilor de lut ca să-mi înghită trupul?
Chiar dacă fi-voi din coloană
ultimul cocor,
de ce-aţi uitat de mine şi m'aţi şters
din zborul erminiei de icoană?
Şi iarăşi vă întreb pe voi:
Au poate mă veţi vinde lor?

Fâlfâindelor
ce vă veţi face fără de mine,
cuvintelor
de o să mor?
Nu eu suflat-am cald pe crisalida voastră,
genunilor din pântec,
şi v'am născut în fluturii din cântec
cu aripi fără de prihană?
Ca să zburaţi ca Duhul Sfânt
v'am odrăzlit şi v'am hrănit
ca lipitorile cu sângele
din fiecare rană...
Doar numai tu, Cuvinte, dacă poţi
plânge-le
poticnirea luminilor
că mi-au căzut în somnul ce îşi cască
vecinele râpi ale omului
cu Muntele Măslinilor.

Cuvintelor,
ce o să faceţi dacă mor?

Şi m'am urcat în sicomorul meu
cuvânt cu cuvânt,
creangă cu creangă
cu toate mormintele
privindu-mi din disperata căţărare
cuvintele care s'au dus.

Devenisem un lacăt fără cheie.

- Zahele,
coboară din frunzarul migratoarelor cuvinte
(a strigat către mine Iisus)
ce te vor vinde pe-o strachină de linte
şi-o lingură brează.
Hai să urcăm în sicomorul crucii mele.
- Mi-e frică, Doamne!
- De mine te agaţă.
Sunt Spânzuratul
ce morţilor le dă viaţă,
Cuvântul care lumea luminează.

Dumitru ICHIM

Anul 2000 - Anul Eminescu

SUCCINTE CONSIDERAŢII DESPRE ACTIVITATEA ZIARISTICĂ A LUI MIHAI EMINESCU

Prof. Eleodor POPESCU

Opera etico-socială a scriitorului, cuprinsă în sute de studii şi articole atestă în mod peremptoriu, că Eminescu, a cărui inimă a sângerat mai mult decât oricare alta pentru pământul şi neamul românesc, a prevăzut profetic atâtea mari şi grave probleme ale evoluţiei noastre istorice, le-a formulat şi argumentat cu viziunea sa genială.

Cei ce cunosc mai bine activitatea ziaristică a lui Eminescu constată cu satisfacţie că scriitorul este tot atât de mare gânditor politic, pe cât este foarte mare poet. Petre Ţuţea spune că *"Eminescu a fost un foarte mare gânditor şi rămâne cel mai mare jurnalist"*.

Dacă pentru generaţia sa, ca şi pentru toţi iubitorii de poezie din secolul al XX-lea, Eminescu - declarat omul anului 2000 - este voevodul stelelor al liricii româneşti, prin universul tematicii, al motivelor lirice, ca şi prin perfecţiunea stilului, pentru cercetătorii prozei eminesciene ca şi pentru cei ce folosesc stilul gazetăresc, el este expresia cea mai înaltă a unei doctrine politice vizionare, izvorîtă dintr'o mare dragoste de ţară, din acel sentiment nobil care stă în fruntea simţămintelor omeneşti şi, care, la Eminescu este motorul oricărei acţiuni publice, al unei adevărate credinţe aşa cum însuşi mărturiseşte într'unul din articolele sale din ziarul *"Timpul"* din 22 Februarie 1879. *"Iubim ţara şi naţia noastră, astfel cum n'o iubeşte nimeni, cum nimeni n'are puterea de-a o iubi"*.

Prin articolele publicate încă din anii studenţiei la Viena, poetul face dovada judecăţilor de valoare, a erudiţiei, a fanteziei, a puterii de analiză şi sinteză, exprimând totodată un întreg sistem de gândire politică bazată pe cunoaşterea temeinică a trecutului nostru istoric şi pe iubirea pentru ţara sa şi pentru popor.

Tot în *"Timpul"*, din 17 Decembrie 1881 Eminescu scria:

"Cestiunea de căpetenie pentru istoria şi continuitatea de dezvoltare a acestei ţări este ca elementul românesc să rămâie cel determinant, ca el să dea tiparul acestei forme de stat; ca limba lui, înclinările lui oneste şi generoase, bunul simţ, cu un cuvânt geniul lui să rămână şi pe viitor norma de dezvoltare a ţării şi să pătrundă pururea această dezvoltare".

Activitatea ziaristică a celui mai mare scriitor român s'a desfăşurat încă dela vârsta de 20 de ani, respectiv între anii 1870-1883 şi, pentru foarte scurt timp - între 1888-1889 - la publicaţiile: *"FEDERAŢIUNEA"*, *"ALBINA"* şi *"FAMILIA"* - dela Pesta; la *"CONVORBIRI LITERARE"*, *"CURIERUL DE IAŞI"*, *"TIMPUL"*, *"ROMÂNIA LIBERĂ"* şi *"FÂNTÂNA BLANDUZIEI"* - prin studii de doctrină, de documentare, prin articole polemice sau cu caracter cultural şi literar. Debutul în publicistica politică îl face Eminescu în ziarul *"Federaţiunea"* din Pesta, sub pseudonimul Varro. Aici a publicat articolele: *"Să facem un congres"*, *"Unirea e ţăria"*, *"Echilibrul"* - articole ale căror conţinut i-au atras citarea în faţa procurorului public din Pesta, aşa cum ne informează însuşi poetul în câteva însemnări din manuscrisul 2257 păstrat la Academie.

Faptul acesta dovedeşte că Eminescu era dela debut un gazetar tranşant, fără rezerve în convingeri şi fără reticienţe în exprimare.

Încă din timpul studiilor la Viena poetul a fost atins de mirajul ziaristicii, dar o continuă şi susţinută activitate ziaristică a început abia în anul 1876 la Iaşi, îndată ce la 1 Iunie din acel an a fost destituit din postul de revizor şcolar pentrucă se schimbase guvernul.

Presat de nevoile zilnice şi rămas fără nici o susţinere materială, Eminescu primeşte postul de redactor, administrator şi corector al gazetei *"Curierul de Iaşi"*, organ al anunţurilor oficiale, administrative şi judecătoreşti, funcţie unde era plătit cu suma derizorie de 100 lei pe lună.

Poetul era deja cunoscut ieşenilor prin cca. 10 poezii publicate în *"Convorbiri literare"* între anii 1870-1876; respectiv: *"Epigonii"*, *"Floare albastră"*, *"Împărat şi proletar"* ş.a., ca şi prin basmul *"Făt Frumos din lacrimă"* şi romantica povestire *"Sărmanul Dionis"* - lucrări apreciate mult în cercul Junimii, atât pentru cultura lui filosofică, pentru erudiţia sa cât şi pentru ideile politice şi sociale exprimate.

La *"Curierul de Iaşi"* sau, cum ironic îl numea Eminescu *"Foaia vitelor de pripas"*, poetul îşi îndeplineşte conştiincios datoria sa profesională timp de aproape un an şi jumătate, redactând anumite rubrici şi umplând coloane întregi cu articole şi studii cultural-economice şi sociale, cu foiletoane literare, cu polemici ori cu ample consideraţii comemorative şi istorice - cele mai multe dintre ele nesemnate de autor.

Aici a publicat Eminescu cunoscute şi apreciate studii istorice ca: *"Grigore Ghica Voevod"*, *"Răpirea Bucovinei"*, *"Hidoasa pocitură"* - articol protestatar în care Eminescu cu geniala-i viziune scria:

"Nu cerem dela Europa decât să ne garanteze condiţiile în care ne putem dezvolta spre a deveni o garanţie de ordine socială şi un stat de cultură sănătoasă în Orient. Nu-i suntem şi nici nu-i vom fi slugi plecate nici Rusiei, nici Austriei, nici Germaniei, nici Engliterei, ci vom căuta să păstrăm totdeauna demnitatea poporului român... Dar nici vrăjmaşi nu vom fi nimănui.

Rusia ne cere Basarabia; nu i-o dăm! odată cu capul nu i-o dăm!"

La *"Curierul de Iaşi"*, Eminescu a scris permanent cronica externă şi internă unde a consemnat o mulţime de consideraţii politice asupra problemei Românilor de pretutindeni; de fapt, admirabile şi lucide articole de politică externă precum: *"Planul unei confederaţiuni balcanice"*, *"Turcii şi Europa"*; *"Dualismul şi federalismul în Austro-Ungaria"* şi altele în care raportul României cu statele vecine era intuit cu agerime şi în mod realist.

G. Călinescu remarca, citez: *"Stilul articolelor lui Eminescu nu avea nimic din banalitatea şi improvizaţia gazetărească, pentrucă poetul, om de principii politico-economice şi cultură filosofică elevată, punea pe hârtie o doctrină organică ce s'a dovedit statornică"*.

Activitatea ziaristică la *"Curierul de Iaşi"* s'a desfăşurat fără incidente până la începutul lunii Octombrie 1877, când s'a conturat un conflict între poet şi Dl. Mircea, directorul Tipografiei Naţionale, unde se imprima ziarul. Acesta l-a rugat pe Eminescu, om de condei, să scrie câteva rânduri în aprecierea primarului de atunci al Iaşului, Dl. Pastia. Eminescu, care îşi păstra nealterate principiile morale, deşi trăia în mare mizerie şi era nevoit să se hrănească cu nuci, nu a voit să facă aceasta şi a răspuns demn precum că nici nu cunoaşte pe Dl. Pastia, nici nu e cunoscut de dânsul şi... nu poate emite nici o opinie bună sau rea asupra-i, sub proprie semnătură.

Dl. Mircea a propus atunci să facă singur articolul dar să-l semneze poetul. Propunere la care Eminescu, indignat i-a răspuns că *"nu înţelege ca stilul unui om care nu ştie să scrie să treacă drept stilul său, că nu vrea să fie amestecat într'o troacă cu oricine"*, adică cu Dl. Mircea, *"care este o nulitate"*...

În urma acestui conflict, Eminescu a fost constrâns să se retragă din redacţia gazetei după un an şi jumătate de muncă stearpă.

Ioan Slavici şi prietenii junimişti îi propuseseră să vină la Bucureşti, în calitate de redactor la tânărul ziar conservator *"Timpul"*, dar aşa cum scria într'o scrisoare datata 12 Octombrie 1877, - adresată lui Slavici, poetul nu avea bani de drum. Redăm conţinutul scrisorii:

"Dragă Ieni,

Dacă m'ar hotărî cineva să vin la Bucureşti, ai fi tocmai tu. A-ţi spune pe larg câte compromisuri contribuie a-mi face Iaşii nesuferiţi-ar însemna să scriu volume... Dar n'am cu ce veni. Asta m'a făcut să-mi ţin gura, până acum - 100 franci pe lună, din ce dracu să plec? Am şi bagaje: cărţi, manuscripte, ciubote vechi, lăzi cu şoareci şi molii, populate la încheieturi cu deosebite naţionalităţi de ploşniţe. Cu ce să transport aceste roiuri de avere mobilă, în sens larg al cuvântului.

În acest sens îi scriu şi maestrului nostru:

A nu munci şi a nu avea - just!

A nu munci şi a avea - superb!

A munci ca mine şi a nu avea - deplorabil!

A munci şi a avea - just!

Prin urmare, deja considerentul din urmă mă face să vin la Bucureşti pe aripile lui Ajalas (Eol).

Aşa dar, bani de drum şi viu!

Al tău suma cum amore,

M. Eminescu"

Prezenţa lui Eminescu la ziarul *"Timpul"*, la sfârşitul lunii Octombrie 1874 se face simţită curând prin cronici teatrale, prin articolul intitulat *"Revista ziarelor"*, din 16 Noembrie, ca şi prin scrisoarea lui Iacob Negruzzi trimisă din Iaşi către Slavici, cu data de 18 Decembrie 1877, citez: *"Articolele <Icoane vechi şi nouă> au fost găsite minunat scrise şi minunat cugetate. S'a recunoscut în Junimea de îndată pana lui Eminescu. Săraca Junimea! Cât de bine rezumă un băiet cu talent diversele sale discuţii"*...

Venit la *"Timpul"*, ziar al Partidului Conservator fondat de Lascăr Catargiu, Eminescu nu avea nevoie să-şi însuşească o doctrină politică străină de sine, ca gazetarii de profesie, numai pentru a-şi câştiga existenţa. El era junimist şi conservator prin structură, prin cultură, prin cercul literar căruia îi aparţinea, ca şi prin ura împotriva liberalilor care-l lăsaseră pe drumuri.

G. Călinescu constată că *"La drept vorbind, în curând "Timpul" va deveni de fapt un organ de expresie al poetului, după cum din punct de vedere redacţional, şedea după un an numai pe umerii săi"*.

Aici Eminescu muncea asiduu, după cum confirmă însuşi colegul său de redacţie I. Slavici, într'o scrisoare din 14 Decembrie 1877, către I. Negruzzi - citez: *"Pentru ca să vorbesc de Eminescu, el lucrează cu zel şi cu mai multă credinţă decât mine"*, cu toate că greutăţile vieţii nu l-au iertat nici la Bucureşti *"nu-i strică decât lipsa lemnelor de foc"* - adaugă Slavici.

Dela o situaţie materială precară, cu 100 franci pe lună - cum scria poetul, a venit fără să ştie la una tot atât de rea, poate şi mai rea, aşa cum aflăm din scrisorile lui Maiorescu şi Slavici - deoarece *"Timpul"*, la vremea poetului era falimentar. Chiar Slavici se plângea *"nici eu nu am luat banii de trei luni... Am ajuns să nu mai am ce să mănânc; am ajuns aşa zicând la batjocura lumii. Şi în zadar aştept şi în zadar străduiesc din cei 1.200 lei noi ce aş avea să primesc, abia am putut scoate cu ţărâita 370 lei noi"*. (Scrisoare din August 5, 1877). Iată deci la ce situaţie venea Eminescu. Dar nici lipsurile materiale, nici adversităţile omeneşti nu l-au abătut dela calea ce şi-a ales. Sub pana lui Eminescu ziarul *"Timpul"* devine în curând tribună a doctrinei politice naţionale.

Cu ideile sale naţionaliste şi cu marea sa dragoste pentru neamul românesc, Eminescu ajunge în curând să coordoneze ziarul şi nu permitea nimănui să dea lecţii asupra conduitei sale profesionale şi nici să-l stinghereacă în exprimarea liberă şi integrală a gândurilor sale.

Nefăcând niciodată concesii, desigur poetul a intrat adesea în conflicte chiar cu T. Maiorescu şi cu Alexandru Lahovari, dar la intervenţia bătrânului Lascăr Catargiu care-l preţuia pe Eminescu, avea chiar o slăbiciune pentru el, acesta le-a cerut să-l lase pe poet să scrie, *"cum îl taie capul"*.

Într'o altă scrisoare, adresată lui Maiorescu chiar de I.A. Cantacuzino, redactor responsabil la *"Timpul"* îl roagă pe mentorul junimist să discute cu Eminescu şi să insiste - citez *"Fără a-i spune ceva ce i-ar putea trezi susceptibilitatea sau sensibilitatea" să obţină din partea lui, nu ocolirea adevărului, ci prezentarea lui într'o formă mai domoală. Din toate punctele de vedere îmi faceţi mie un serviciu, căci prea mult duc grija necugetatelor sale ameninţări"*...

Dar nici recunoştinţa şi nici preţuirea pe care poetul o avea pentru marele conducător al *"Junimii"* nu l-au împiedicat să se pronunţe categoric împotriva a ceea ce el considera greşit, deci în paguba ţării.

Desigur spiritul polemic necruţător al lui Eminescu provoca adversităţi crunte mai ales în afara redacţiei, în tabăra confraţilor potrivnici. Vehemenţa pamfletară a unor articole, violenţa stilului, duritatea expresiilor şi asprimea invectivelor erau justificate de Eminescu astfel: *"Cititorii ştiu bine că suntem gura adevărului, iar dacă avem graiul nostru, asprimea aceasta o considerăm ca un corectiv în contra vicierii spiritului public... Domnii aceştia se pot supăra fiindcă le vorbim atât de verde, ne pare chiar nouă rău că trebue să atingem atâtea susceptibilităţi, dar n'avem ce face"* (art. *"Marile decepţii ale Suveranului"*, 21 Decembrie 1880).

În alt articol intitulat *"Felomie şi Trădare"*, din 21 Mai 1882 Eminescu apăra valoarea denotativă a cuvintelor, stilul propriu gazetăresc folosit de el, citez:

"Se zice că prea dăm gură de lup onorabililor adversari şi că în scrisoarea noastră nu se observă unele dresuri şi cochetării stilistice, prin care strălucesc învăţăţii <Românului>. Gura păcătoşilor adevăr grăieşte. Nu alegem vorbele după cum îndulcesc sau înăspresc lucrul, ci după cum acopăr mai exact ideea noastră. Vorba nu e decât o unealtă pentru a exprima o gândire, un signal pe care-l dă unul pentru a trezi în capul celuilalt identic aceeaşi idee, ci când suntem aspri, nu vorbele, ci adevărul ce voim a-l spune e aspru. De aceea nu prea întrebuinţăm eufemismi... Ne pare rău că în ţara aceasta nu s'au aflat pururea destui oameni care să aibă curajul de-a numi lucrurile cu numele lor proprii" - cât de autentic e şi astăzi gazetarul Eminescu.

"Ceea ce ne dă dreptate e realitatea. Chiar de am voi să calomniem, nu putem. De-am voi să zugrăvim lucrurile mai rele de cum sunt, condeiul nostru abia e în stare a atinge umbra realităţii. Pentru a putea exagera ceea ce se întâmplă în ţară, în parlament, în administraţie, în viaţa economică şi morală a imensei majorităţi a poporului ar trebui cuiva să împrumute culorile negre din infernul lui Dante" (articolul *"Progresul real şi cel fictiv"*, 12 Octombrie 1882).

Sesizăm cu toţii cât de vizionar a fost Eminescu şi cât de autentice sunt şi astăzi consideraţiile lui.

Multe încercări au făcut patronii ziarului Timpul ca să pună sub cenzură pana temutului polemist, dar cum tot el ducea greul muncii în redacţie, noul director, un oarecare Pancescu a fost nevoit să recunoască, citez: *"Nimeni n'ar fi făcut pe Eminescu să susţină ideea care nu era a lui, iar când cineva îi făcea vreo observaţiune el răspundea cu semeţie şi desigur retoric: <Altul o să mă înveţe pe mine cum să susţin interesele neamului meu?>"*

La propunerea directorului Pancescu de a se folosi *"un limbaj mai colorat"* Eminescu răspunde fără rezervă, în coloanele *"Timpului"* din 23 Martie 1883, în articol: *"Să modelăm expresiunile pe care le adresăm acestor oameni; ni s'ar cere să fim mai înmânuşaţi faţă de cefele groase de sclerozaţi, bune numai să le pipăie mâna călăului. Pare că această tagmă de oameni pricepe cuvânt bun şi creştinesc, pare c'ar fi capabili a înţelege exact un adevăr cât de simplu. Incapabilă de adevăr, incapabilă de o scânteie de onestitate şi de dezinteresare, numai dându-i cu boldul bivolilor, această carne cu ochi, neruşinată şi nesimţitoare, mai e în stare a da urme de pricepere"* - recunoaştem stilul poetului, satiric si virulent, din Scrisoarea III.

Ceea ce nu a putut săvârşi ura potrivnicilor lui Eminescu, avea să îndeplinească, cu vremea, boala survenită în urma surmenajului şi a modului de existenţă, deoarece el a desfăşurat o muncă titanică, istovitoare de care se plângea adeseori.

Dacă avem în vedere că zilnic scria 2-3 articole de doctrină, de polemică sau de informaţie şi, pe deasupra mai traducea 1-2 articole din presa străină, în special nemţeşte, scria cronica externă, făcea reportaje parlamentare sau dări de seamă asupra unor manifestaţii publice ale partidului conservator, putem înţelege uşor durerea pe care o mărturisea într'una din scrisorile sale din anul 1882: *"De şase ani n'am linişte, n'am repausul senin de care aş avea atâta trebuinţă pentru ca să mai pot lucra şi altceva decât politică... Simt că nu mai pot, mă simt că am secat moralicheşte şi că mi-ar trebui un lung, lung repaus, ca să-mi vin în fire. Şi cu toate acestea, ca lucrătorii cei de rând din fabrici, un asemenea repaus nu-l pot avea nicăieri şi la nimeni.*

Sunt istovit, nu mă mai regăsesc şi nu mă mai recunosc. Aştept telegramele Haras, ca să scriu, iar scriu de meserie, scrie-mi-ar numele pe mormânt şi n'aş mai fi ajuns să trăiesc".

Poetul n'a lăsat pana din mână decât în ziua de 28 Iunie 1883, şi atunci nu pentru a se odihni, ci pentru a sta închis între pereţii unei case de sănătate.

Cariera tragică a celui mai mare gazetar român s'a încheiat practic în 1883, chiar dacă într'o scurtă perioadă de luciditate, prin 1888-89 el şi-a mai pus condeiul în slujba ziaristicii scriind câteva articole la *"România liberă"* şi la *"Fântâna Blanduziei"*, dar acestea erau palide încercări faţă de ceea ce a scris în *"Timpul"* prin articolele care i-au asigurat o glorie nepieritoare.

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

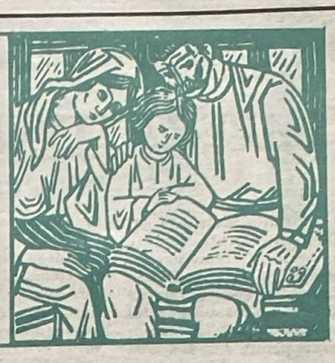

Poeme din grădina luminii

Pr.Dr.Dumitru ICHIM

Despre Florica Bațu, stă scris în prefața la cartea *"La porțile disperării, începutul speranței"* apărută la Cluj, în 1994 și apoi în a doua ediție în 1996: *"Florica Bațu e o scriitoare în puterea cuvântului, și e o scriitoare autentică, nu numai că doar scrie cărți bune, ci pentrucă le și trăiește. Într'o vreme când teoria literară vorbește cu evlavie de <textualism>, de <scriitură>, de <inginerie prozodică>, de <poezie concretă>, Florica Bațu nu ia aminte la nimic și scrie ce trăiește, dar nu în sensul <trăirismului> revendicat de generația lui Mircea Eliade, ci, pur și simplu, în sensul unei rostiri foarte personale, degajată și angajată în același timp, în afara oricărui program estetic, dar înlăuntrul unor adevăruri care îi aparțin"*. Este caracterizarea cea mai autentică a scrisului poetei și scriitoarei Florica Bațu.

Florica Bațu e o figură revoltător de interesantă. Dela strămoșii ei aromâni a moștenit dexteritatea ca pe același fluier de lemn să-ți plângi jalea, să aprinzi în inimi hora de nuntă, Vinerea Mare și Învierea. A debutat la *"Urzica"*, revistă de satiră și umor, câștigătoare a premiului literar *"Prima verba"* din București, a publicat în revistele din România și străinătate poezii și proză supramoderniste, premiată și inclusă în antologia americană *"The luminiscent Night"*.

Mamă a șase prunci, Florica Bațu și-a răscolit memoria în căutarea celor mai reușite poezii pentru copii și până la urmă a renunțat, venind în fața copiilor cu poezii originale ca la un examen în care *"cel mai mic este cel mai mare"*, cum spune Mântuitorul. Din cele care nu au căzut la examen, a selectat acest buchet care s'ar putea numi *"Trandafiri pentru Maica Domnului"*.

Genul de poezie pentru copii este cel mai dificil. Pruncul cu care te-a binecuvântat Dumnezeu este frate cu Pruncul din Betleem. Poezia ta pentru el trebue să fie ca lumina stelelor care adorm în cuibul de rouă. Copilul este *"chipul și asemănarea lui Dumnezeu"* în forma cea mai pură a creșterii omului spre Om. Singura limbă pe care o cunoaște este cea din paradis, în care nu aveai nevoie de cuvinte, limba iubirii pe care o descrie Tarsianul ca taină a lumii. Tot ce așteaptă pruncul dela mamă este să-i vorbească în limba Raiului. Și care este aceasta? IUBIREA.

Când pruncul simte că este iubit cuvintele devin un caleidoscop de cioburi colorate, de fiecare dată descoperind o nouă minune. Sensul, rațiunea, gramatica, logica se supun transcenderii prin iubire. Ce înseamnă *"nani, nani"* pentru oțetitul *"don' profesor"* care a înghițit o coadă de mătură până la redingotă? O interjecție. Din punct de vedere gramatical doar atât. În *"gramatica"* mamei este legănarea copilului în leagăn. Cele două consoane de *"n"* sunt foarte aspre, ca un fel de piatră a nopții, a nimicniciei. În prima silabă după *"n"* apare vocala feminină a mamei. Mama este litera *"a"*, terminație ce o găsim aproape în toate limbile europene pentru genul feminin în nume: Maria, Ioana, Aneta etc.

Prima silabă *"na"* este nașterea pruncului, creația, coborîrea din nimic spre sfânta taină a lui Alfa. Geneza. Etimologic însemnând *"naștere"*, *"născătoare"* taina, ca o prevestire a Nașterii *"cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută"*.

A doua silabă *"ni"*, din *"nani"* folosește vocala transcendentală a cerurilor. Vocala *"I"*. E atunci când leagănul a ajuns până la maximumul de sus al legănării: Iisus, Iubire. *"Nani, nani"* este o onomatopee, imitând perfect freamătul edenicilor codri din subconștientul pruncului.

Acest *"nani, nani"* este pronaosul liric și filosofic al poeziilor pentru copii compuse de Florica Bațu: iubirea care izvorăște din și prin cuvânt. Iată bunăoară niște *"lecții didactice"* predate pruncilor ei la vârsta când erau peltici. Sunt niște exerciții de a pronunța corect pe *"I"* și *"r"*. Pentru prima exemplificare folosim poezia *"Limba lui e leneșă"*: ***"Licurici / lucind aici - / limuzină cu lumină. // Luna'n luncă / lume-arunncă. / Libelula doarme'n noapte. Luna lunecă pe lapte"***.

Al doilea exemplu este exercițiul de a pronunța corect litera *"r"* din poezia *"Cântec de leagăn"*: ***"Nani, nani, băiețel, / râde vântul pentru el, / râde gaie / în copaie / râde cioară / pe afară, / râde scutec - ghiocel, râde cerul / pentru el / râde apă, râde grâu, râde rază dela râu, / râde cale, râde pâine, / râde azi / și râde mâine"***.

Iată o școală în viziunea Floricăi Bațu de a crea în copil acel *"self esteem"* prin dragoste, în loc de pedepsele corporale și țipetele bătrânei învățătoare a copiilor săraci din mahala. În această școală cel mai bun material și exercițiu didactic pentru pronunțarea lui *"r"* poate fi folosită *"Gluma copilului"*: ***"Ulât,I / Ulât! / Ulât! // Te-am spelíat?"***

Venind vorba de peltici fac o paranteză. Uneori chiar mașina de dactilografiat poate să fie peltică. O publicație i-a cerut Floricăi Bațu o poezie. În sărăcia noastră aveam o mașină de dactilografiat pe care din când în când o apuca strechia. Ignora anumite litere. Poezia se numea *"Pace"*: ***"Pace cu părinți la masă, / Pace'n lume și în casă, / Dăne pace, Doamne Sfânt, / Pace'n cer și pe pământ."*** De data asta mașina de dactilografiat s'a răzbunat pe litera *"P"*, pe care ignorând-o, poezia a apărut cu titlul *"Ace"*, iar textul suna cam așa: ***"Ace cu părinți la masă, / ace'n lume și în casă, / dăne ace, Doamne Sfânt, / ace'n cer și pe pământ"***.

Poetă de o rară sensibilitate, Florica Bațu se oprește cu duioșie asupra copiilor săraci, mai ales atunci când vine Moș Crăciun în poezii ca *"Ajunul copilului sărac"*, *"Balada fetiței orfane"*, *"Trist"*, *"Copilul sărac"*, *"Moș Crăciun"*, *"Singurătate"*, *"Fetița săracă"* și așa mai departe, poeziile amintind, alteori rivalizând cu proza lui Dickens. În noaptea de Ajun: ***"Colo, la orfelinat / ghemuită într'un pat / firavă copilă plânge / pumnii lângă ochi îi strânge. / Zice'ncet, mai mult cu teamă: / <De ce n'am și eu o mamă?>/ Murmură îngândurată: / <De ce n'am și eu un tată?> Și de-atât de multă frică / adormi sub pătură"***. Precum în poezia lui Radu Gyr *"Iisus în celulă"*, în vis i se arată Iisus: ***"Știu, copilă este greu. Dar ai tată: Dumnezeu / îndrăznește și n'ai teamă: / tot în cer tu ai o mamă. // Roagă-te mereu la ea / Maica Domnului și-a ta"***.

Sărăcia maturizează pe copiii buni cu înțelepciunea iubirii. Iată cum judecă un copil din poezia *"Ajunul copilului sărac"*: ***"Lumea-i plină de nevoi. / Moș Crăciun mă'ntreb cu teamă / de-o să treci și pe la noi / când furtuna o să geamă"***. În sărăcia lui el se gândește la alții, iubind chiar pe un Moș Crăciun, care la rândul lui poate fi sărac în anul acela. El nu îl așteaptă pentru darurile materiale, ci pentru cele spirituale - vestirea nașterii lui Iisus Hristos.

Nimeni în literatura universală nu s'a gândit la un Moș Crăciun care să fie și el sărac la un moment dat, dar Florica Bațu, fără a fi studiat teologia, a surprins extraordinar de concis toată taina Betleemului. Iată postul Crăciunului ca pregătire pentru Betleem: ***"Mi-i căsuța mititică / și-i cam frig în soba goală / Moș Crăciun nu-ți fie frică: / Azorică nu se scoală / că a flămânzit săracu'. / I-am frânt colț din pâinea mea, / pâine-amară și uscată, / dar așa-i când viața-i grea. / Ce să-ți cer Moșnege dragă? / Țara-i plină de nevoi."*** Și finalul, indiscutabil, care ne justifică afirmația: ***"Poate nici nu ai desagă. / Totuși, treci și pe la noi."***

Poezia Floricăi Bațu e românească nu pentrucă e scrisă în limba română, ci pentrucă surprinde *"miracolul românesc"* despre care se tot întreabă istoricii în ce ar consta că ne-a ținut neamul în existență și nu găsesc răspunsul. Răspunsul e simplu: Credința în Dumnezeu. Celor patru ani + timpuri vremelnice ale anului Florica Bațu le găsește transcenderea în istoria divino-umană a Logosului prin cele patru veșnico + timpuri ale Cuvântului: Iarna = Nașterea; Primăvara = Floriile, Săptămâna Patimilor și Învierea; Vara = Schimbarea la Față; Toamna = Înălțarea Sfintei Cruci în care coincid simetric mesajele Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, atât din punct de vedere cosmic cât și din punct de vedere soteriologic pentru care locuiesc pe Planeta Albastră numită Ichthys. Crucea și Crinul sintetizate în taina Potirului. Astfel, aproape toate marile sărbători creștine își găsesc un corespondent liric prin poezii ca: *"Nașterea Domnului"*, *"Închinarea magilor"*, *"Balada mântuirii"*, *"Florii"*, *"Săptămâna Mare"*, *"Vinerea Mare"*, *"Balada lui Lazăr"*, *"De Paște"*, *"Moș Nicolae"* etc. Fără a fi didactice, sunt poezii de educație creștină, folosite la serbările date de copiii dela Școala Duminicală din Kitchener, Ontario, multe dintre ele, în decursul anilor, devenind o parte din folclorul Românilor canadieni. Pentru succesul acestor serbări nu au fost ignorați nici copiii de 3-4 ani, pentru care poeta a creat un catren, o terțină sau un distih. Bunăoară: ***"Sunt micuță, dar nu-mi pasă / sunt frumoasă!"*** sau ***"Tată drag, ascultă bine: / vreau să fiu la fel ca tine!"***, sau evocarea bunicului: ***"Am un bunicuț / drăgut / ce mă'nvață să fiu bun, / rugăciunile să-mi spun"***, sau rugăciunea nevinovată a unui copil șoptită direct ***spre inima lui Dumnezeu: "Doamne-ajută să'nțeleg / drumul bun mereu s'aleg. / Te mai rog, umil, acum, / dă-mi tăria să fiu bun."*** Sunt poezii simple. Dar oare, cum sunt izvoarele munților? Numai cel însetat își pleacă fruntea să soarbă din cleștarul șipotului. Aceste poezii formează primele amintiri ale copilului și filosofia lui pentru întreaga viață: să iubească părinții, să se roage pentru ei, să iubească pe Dumnezeu și pe toți oamenii. Accentul e pus pe marile valori morale și spirituale ca un vademecum și microcatehism pentru întreaga viață. Să ne aplecăm asupra ultimului poem citat. Presupusele circumstanțe ar fi că acest copil la grădiniță ar fi fost învățat de colegii lor că e *"fun"* să mergi pe drumul greșit. Nici nu a ajuns acasă că directorul școlii a telefonat părinților acuzându-l pentru intenție. Ajuns acasă părinții îi fac *"morala"* și bietul copil, dezorientat, după *"I'am sorry"* se duce în camera lui și se roagă: ***"Doamne-ajută să'nțeleg, / drumul bun mereu s'aleg. / Te mai rog umil, acum / Dămi tăria să fiu bun"***. Nietzsche afirma despre creștinism că ar fi o religie a sclavilor și neputincioșilor. Adevărul e invers. Creștinismul este o religie a eroilor, așa cum o definea alt filosof. Tocmai de aceea creștinismul pune accent pe virtuți, care nu sunt slăbiciuni. Virtuțile sunt piscurile cele mai înalte ale spiritului uman. Un om virtuos este cel care s'a cucerit pe sine însuși și apoi se deschide lumii prin iubire. Acesta este adevăratul *"bărbat"* puternic. Cel care poate să iubească. Virtute înseamnă bărbăție, rădăcina etimologică fiind *"vir"*, adică bărbat.

"Dă-mi tăria să fiu bun" este o perlă în care este rezumată întreaga filosofie socratică dela gnothy seavton până la cunoașterea Binelui despre care Socrate spunea că e imposibil să nu-l urmezi după ce ai ajuns la cunoașterea lui. Noi, creștinii îl considerăm pe Socrate ca pe un creștin înainte de Hristos și în bisericile din Moldova îl găsim pictat alături de Platon ca precreștini. Dacă Nietzsche ura creștinismul, nu era primul. Dar a fost primul care, indirect, a încercat să-l asasineze pe Socrate ca precreștin. Și a eșuat penibil, ca un copil rău crescut care se dă cu fundul de pământ ca să capete atenția din jur. A murit nebun ca și opera lui.

Spre deosebire de eunucul care avea sindromul *"supraomului"*, Florica Bațu a dat viață la șase copii, încercând prin poezie să-i formeze ca om spre Om și nu spre monstruozitatea *"supraomului"*. Așa cum comentează Prof. *universitar Gh. Rădulescu: "Poezia pentru copii a Floricăi Bațu Ichim devine prin naturalețea, prin însuflețirea, prin viața și finețea sufletească a autoarei o pagină de antologie ilustrată pentru toți copiii, aflând în ea puritatea și esența unui univers și încântare spirituală, deoarece acest univers, așa cum ni-l dezvăluie Florica Bațu Ichim, este susținut și mânuit de forța cerească, de această forță care atrage cu bunătate și iubire, în orbita ei ființele candide și suave ce-și înalță nevinovate ochii spre cer."*

Fie ca și alți copii să se bucure de frumusețea acestor poezii, așa cum s'au bucurat și copiii noștri.

N'AI TEAMĂ

Biblia mereu ne'ndeamnă:
"Îndrăznește și n'ai teamă!"

Pui de om, să știi: mereu
te păzește Dumnezeu.

Nu uita: te'nchini pios
Domnului Iisus Hristos:
pătimind și în suspine
ș'a dat viața pentru tine.

Maica Domnului, copile,
te'ocrotește printre zile.

Sfinții, cu puterea lor
o să-ți vină'n ajutor

Ingeraș mereu cu tine
te ajută tot spre bine.

Sfânta cruce'i semnul tău
împotriva celui rău.

Să fii bun, copilul meu
Să te-ajute Dumnezeu!

Florica BAȚU

din volumul
"Poeme din Grădina Lumii."

În duh şi adevăr

IMPERATIVUL AMINTIRII

Sergiu GROSSU

În Sfânta Scriptură găsim nenumărate versete care pun în lumină necesitatea spirituală a amintirii, a aducerii aminte: fie de purtarea cea rea din trecutul nostru îndepărtat de Dumnezeu, pentru a ne fi scârbă de noi înşine *"din pricina tuturor fărădelegilor"* pe care le-am făcut **(Ezechiel 20.43 şi 36.31)**; fie de *"cei ce sunt în lanţuri"* din cauza credinţei lor **(Evrei, 13.3)**; fie de *"cei săraci"*, care au nevoie de sprijinul nostru material **(Galateni, 2.10)**; fie de drumul anterior al vieţii noastre, sub călăuzirea lui Dumnezeu **(Deuteronom 8.2)**; fie de *"lacrimile semenilor"* noştri **(2 Timotei, 1.1.)**; fie de propria noastră robie a păcatului, când vedem pe alţii măcinaţi de aceeaşi robie, păcătuind *"în ţara Egiptului"* **(Deuteronom, 15.15)**; fie de împăcarea cu *"fratele tău"* atunci când *"are ceva împotriva ta"* **(Matei, 5.23-24)**. Dar, mai ales, să ne aducem aminte de momentele noastre de tăgadă, întocmai lui Petru în noaptea arestării **(Matei, 26.75)**; de nevoia de Dumnezeu, în clipele de tânjire sufletească **(Iosua, 2.7)** şi de minunile *"pe care Le-a făcut"* **(1 Cronici, 16.12)**; de poruncile Celui Atotputernic, în vederea împlinirii lor **(Psalmul 103.18)** şi de *"cuvintele Domnului Iisus"*, cu privire la ajutorarea celor slabi şi lipsiţi, deoarece El însuşi a spus: *"Este mai ferice să dai decât să primeşti"* **(Fapte, 20.35)**.

Adevărata aducere aminte o căpătăm prin Duhul Sfânt, conform promisiunii: *"Mângâietorul, adică Duhul Sfânt (...) vă va aduce aminte de tot ce v'am spus Eu"* **(Ioan, 14.26)**.

Sub impulsul acestor referinţe biblice ne-am hotărît să întreprindem (după încetarea apariţiei revistei ***Catacombes***, la sfârşitul lunii Decembrie 1992, şi în spiritul celei mai pure spiritualităţi creştine) o nouă şi îndrăzneaţă *"aventură"*, gândită şi dorită cu înfrigurare de regretata mea soţie, presimţindu-şi, parcă, inevitabilul deznodământ. Pentru ea, dispariţia ***"mesagerului supraconfesional al Bisericii tăcerii"*** reprezenta o permanentă frământare sufletească. *"Ce mai facem noi, de azi înainte* - mi se adresa mereu, cu suspine în glas - *ca să deschidem ochii naivilor din Franţa, care îşi închipuie că după căderea zidului din Berlin comunismul nu mai este primejdios?"* Şi într'o seară mi-a spus hotărît: *"Să înfiinţăm aici, pe malul Senei, o asociaţie de luptă contra amneziei de care a suferit şi mai suferă, din nefericire, aşa-zisa lume liberă. O asociaţie care să se numească <Le Devoir du Souvenir> (Datoria amintirii)"*. Căci tovarăşa mea de viaţă nu putea uita cele 70 de milioane de victime ale bolşevismului, de care amintea Alexandru Soljeniţân, nici pierderea de vieţi omeneşti în China maoistă (peste 100 de milioane).

De aceea, în cartea sa ***"Binecuvântată fii, închisoare"***, publicată de editura pariziană Plon, în Aprilie 1976, cu pseudonimul Nicole Valéry (şi care a apărut şi în traducere românească la Bucureşti, în editura Univers), scria aşa: *"Mulţi nu pot să creadă în mărturiile celor scăpaţi din infernul roşu privind torturile pe care le-au îndurat. Lumea liberă închide capitolul cruzimii umane cu înfrângerea lui Hitler... Dar există în ţările comuniste mii de închisori, de lagăre de concentrare, de azile psihiatrice, în care cei închişi sunt torturaţi şi înjosiţi fără să aibă altă vină decât aceea de a nu fi fost de acord cu minciuna comunistă"*.

Iată de ce era cu totul normal - răspundeam D-lui Ilie Mihalcea, în interviul publicat în revista ***Jurnalul Literar*** (Noembrie-Decembrie 1998) - ca, întru cinstirea memoriei aceleia care a fost inspiratoarea acestei asociaţii, fondată în 1997 şi al cărei preşedinte sunt, să editez o foaie trimestrială, intitulată tot ***"Datoria Amintirii"***, un fel de buletin al asociaţiei, care să răspundă cerinţelor articolului 2 din Statut, şi anume: a) să aducă la cunoştinţa Occidentului ceea ce s'a petrecut şi se mai întâmplă în ţările fostului univers concentraţionar sovietic şi asiatic, b) să denunţe orice încălcare violentă a drepturilor omului şi orice injustiţie care loveşte, din când în când, popoare şi indivizi, sub privirea indiferentă a Organizaţiei Naţiunilor Unite, c) să amintească uitucilor din guvernele democratice zecile de milioane de victime nevinovate, care au suferit persecuţia religioasă sau politică şi să influenţeze mass-media din Franţa, în vederea aducerii la cunoştinţa opiniei publice a crimelor comise în numele luptei de clasă şi a dictaturii proletariatului.

Noi - respectiv soţia mea şi cu mine - ne-am însuşit întotdeauna suferinţa celor oprimaţi de călăii KGB-ului bolşevic sau ai Securităţii dejisto-ceauşiste, apelurile lor care ajungeau până la Paris. Iar aici, încă din primele zile ale Exilului, ne-am putut da seama de alienarea spirituală a patriei noastre adoptive, Franţa. Această alienare reflecta, indiscutabil, răul care mistuia, din ce în ce mai mult, structurile profunde ale unei creştinătăţi în derută, diminuate prin sleirea luptei sale religioase şi prin viziunea îngustă a viitorului său. Astfel, deci, în perioada începutului nostru de exil politic, o însemnată categorie de clerici catolici şi de pastori protestanţi ar fi trebuit să repete lamentaţia biblică: *"A căzut cununa de pe capul nostru! Vai de noi, căci am păcătuit!"* **(Plângerile lui Ieremia, 5.16)**.

Ignorând Cuvântul lui Dumnezeu şi datoria de a-l proteja contra oricărui vânt de doctrină ostilă creştinismului, denaturând până şi documentele oficiale ale propriei lor ierarhii, ba şi colaborând cu forţele ideologice şi politice ale marxism-leninismului, aceşti preoţi şi pastori progresişti ne ofereau un creştinism atrofiat, golit de puterea de a transforma societatea. Vinovaţi de nelegiuire şi de indiferenţă, ei simulau subestimarea ravagiilor incalculabile ale ateismului militant şi agresiv, refuzând să dea ascultare acuzaţiei, rămasă de veacuri actuală: *"Preoţii n'au întrebat: Unde este Domnul? Păzitorii Legii nu M'au cunoscut, păstorii sufleteşti Mi-au fost necredincioşi..."* **(Ieremia, 2.8)**.

Doreau, oare, puteau atare feţe bisericeşti, orientate spre stânga marxistă, să-şi aducă aminte *"de cei ce sunt în lanţuri"* în ţările comuniste, ca şi cum ar fi fost şi ele legate şi chinuite **(Evrei, 13.3)**? La tăcerea şi nepăsarea lor, noi am răspuns cu *"strigătul de pe acoperişuri"*, cu denunţarea lipsei de libertate religioasă dincolo de cortinele de fier şi de bambus. Fiindcă scopul azilului nostru la Paris nu era turistic. Noi nu l-am ales ca să trăim mai bine decât în România, bucurându-ne că nu mai suntem la discreţia organelor de Securitate şi că s'a sfârşit cu lacrimile şi suferinţa cauzate de presiunea poliţistă a unui regim anticreştin. Conştienţi, convinşi chiar, că Dumnezeu ne-a permis să ajungem la Paris, în inima Europei, pentru a-I fi ambasadori şi martori, ne-am luat sarcina apărării cauzei Sale în lumea liberă, vorbind şi acţionând în numele celor ce nu aveau legitimitatea de a opune ***dreptul la libertatea religioasă*** realităţii sancţiunilor excesive şi a înnăbuşirii scornite de ideologia comunistă a Secerii şi Ciocanului.

Sentimentul de responsabilitate faţă de fraţii creştini din România, precum şi din celelalte ţări înrobite, ne-a împins să luăm o atitudine antimarxistă *"cât mai este vreme"*, urmând învăţătura sfântului Pavel; să ne zbatem pentru apărarea tuturor acelora care trăiesc - cum am trăit şi noi, pe un alt meridian - sub apăsarea zdrobitoare a regimurilor comuniste profund profanatoare şi gata să suprime, la îndemnul lui Lenin, *"rădăcinile sociale ale religiei"*.

Mi-am intitulat articolul ***"Imperativul amintirii"***, deoarece un adevărat membru al Bisericii lui Hristos are ***obligaţia morală să-şi amintească de răul universal care este comunismul*** şi să lupte, de pe poziţia Evangheliei, împotriva acestui flagel ucigător de vieţi omeneşti şi de suflete care şi-au zidit casa nu pe stânca Adevărului şi a Luminii, ci pe nisipul amăgitoarelor teorii marxist-leniniste. Să nu uităm că biruinţa în lupta cea bună a credinţei împotriva *"stăpânitorilor întunericului acestui veac"* ***nu este posibilă*** decât îmbrăcând *"toată armătura lui Dumnezeu"*, cu care vom putea stinge *"toate săgeţile arzătoare ale celui rău"* **(Efeseni, 6.12-17)**. Să nu uităm avertismentul Mântuitorului: *"Despărţiţi de Mine nu puteţi face nimic"* **(Ioan, 15.5)**. Un avertisment valabil şi astăzi, ca şi acum două mii de ani. Să nu uităm că datoria noastră nu este numai să vorbim despre Adevăr, ci să şi-l apărăm. Căci Adevărul acesta este Iisus.

LUCIAN PETRESCU

ISTORIA BLAJULUI

Apărută în editura *Dosoftei* din *dulcele târg al leşilor*, Istoria Blajului e un enorm buchet de frumoase gânduri cu adânci miresme de toamnă târzie, pe care Domnul Lucian Petrescu l-a alcătuit din grădina amintirilor şi a ştiinţei Domniei Sale.

Suflet deschis, autorul ne aduce în faţa ochilor, numeroase evenimente şi lucruri de care ne amintim rareori, lucruri sfinte şi dragi şi celor ce au vieţuit în timp cu autorul şi celor mai tineri sau mai puţin tineri, pentru care, lucrarea Domnului Lucian Petrescu va rămâne un tainic document al unor trecute vremi.

Rând pe rând pe marele ecran al cărţii se perindă momentele de grea încercare pentru neamul românesc, văzute toate prin oglinda sufletului său de bun Român, figurile marilor dispăruţi, pomeniţi şi azi cu sfinţenie, precum şi a celor al căror nume a fost învăluit de blestemul vremii - uitarea.

Cu adâncă emoţie am citit lucrarea şi pot spune cu sufletul deschis, că o flacără tainică şi sfântă din rândurile ei, aducând cititorului alinare sufletească şi speranţa în mai bine.

Istoria Blajului cuprinde pagini evocatoare ale unor vremi ce stau adânc săpate în sufletul nostru şi ale unor oameni ce au luat parte la formarea temeliei de granit a Blajului nostru, căci aşa cum spune şi autorul:

"Blajul a însemnat, înseamnă şi va însemna pentru toţi Românii: Conştiinţă, Credinţă şi Românism".

Blajul este şi va rămâne istorie.

Blajul este Şcoală.

Blajul înseamnă Inochentie, întemeietorul.

Blajul înseamnă Petru Pavel Aron, înseamnă şcoală, că aici s'a născut Şcoala Ardeleană, aici s'au format cei trei luceferi: P. Maior, S. Micu şi Gh. Şincai.

Din Blaj au plecat Gh. Asachi, Gh. Lazăr, Aron Pumnul, ducând cu ei cultura şi lumina Apusului în toate centrele româneşti.

Cu toate loviturile primite, Blajul a rămas totuşi focar de cultură şi spiritualitate până în noaptea de 28 Octombrie 1948, când ciuma roşie comunistă a căutat să-i dea lovitura mortală, distrugând tot ceea ce era mai bun: cultură şi spiritualitate românească.

Dar asemenea păsării Phoenix, Blajul a reînviat din propria-i cenuşă, căci sufletul Blajului nu a putut fi distrus nici de închiderea bisericilor, nici înghiţiţi de apele Canalului sau distrus de groaznica fortăreaţă a Sighetului.

Hidra comunistă a fost învinsă, Blajul şi Biserica sa ridicându-se din nou, căci nici un sacrificiu nu e zadarnic, el fiind răsplătit de cel ce *"a făcut lumea şi pământul"*.

"Fii sprijin clătinării noastre, Doamne. Coboară din nou în peştera tristeţii noastre şi lumineaz-o. Răsară ochilor noştri împăienjeneţi steaua regăsirii noastre în adevăr. Fă să ne ajungă pe aripi de heruvimi vestea dezrobirii atât de mult aşteptată."
(Rugăciune, p 366 Istoria Blajului)

Istoria Blajului e o istorie scurtă dar documentată, în care autorul respectă adevărul, căci ea este rodul muncii unui fost elev al Blajului, ce a ascultat în mîez târziu de noapte, glasul pietrelor bătrâne ce înconjoară măreaţa Catedrală, martora atâtor vremi de aspră prigoană.

Dela prima pagină a cărţii, cititorul se lasă captivat de fraza uşoară de abil povestitor, iar sinceritatea stilului recâştigă şi parfumul uşor ce străbate printre rândurile cărţii cu mireasma uşoară a tămâiei şi busuiocului din vechile bisericuţe româneşti.

Fie ca acest umil obol ce l-a adus Blajului, şcolilor şi Bisericii sale, să găsească în inima tuturor celor ce vor citi *"Istoria Blajului"*, înţelegerea ce se cuvine şi un gând de pioasă aducere aminte să închinăm tuturor celor ce au făcut din Blaj o *"Mică Romă"*.

Xenia Elvira Vultur- POPTELECAN

NU UITAŢI !
PLĂTIŢI ABONAMENTUL
LA CUVÂNTUL ROMÂNESC

FARA ARMÂNEASCĂ

GENEZA ŞI EVOLUŢIA CONŞTIINŢEI NAŢIONALE LA MACEDO-ROMÂNI

Constantin PAPANACE

Din cele publicate în numerele anterioare, se pot desprinde următoarele:

1) Pentru a avea o imagine mai exactă a raporturilor între vechii Elini şi popoarele *"barbare"* limitrofe, se impune în prealabil redimensionarea, printr'o prismă realistă, atât a noţiunii unei *"Ellade ideale"* cât şi a unor *"barbari"*, extrem de primitivi şi fără cultură proprie.

2) Contactele şi mai ales contrastele permanente între triburile elenice şi cele thraco-illyre-epirote, limitrofe sau interpenetrate, încă din timpurile preistorice, erau de natură a genera şi stimula o formă de conştiinţă etnică, care să depăşească sfera tribală, dată fiind ofensatoarea concepţie greacească de a considera ca *"barbar"* pe oricine *"nu este elin"*.

3) Traco-Ilirii, sau mai bine zis Tracii, care vedeau o bună parte a patrimoniului lor spiritual adoptat la baza culturii greceşti şi au cunoscut pe viu, multe din mizeriile vieţii greceşti, atât în metropole, cât şi în mediul rural, nu numai că nu se ruşinau de neamul lor, dar chiar se mândreau, cum am văzut la oameni de cultură ca filosoful Antistene, comediograful Menandros, manifestând o adevărată conştiinţă naţională.

4) Această conştiinţă etnică avea ca suport social mentalitatea oamenilor dela munte, mai aspră, dar mai nealterată, care prin forţa lucrurilor se găsea în contrast cu concepţia de viaţă sofisticată a lumii citadine greceşti de pe litoral, din ce în ce mai cosmopolită.

5) În general, conştiinţa etnică în formă embrionară, cu suportul social de natură pastorală, va constitui pentru populaţiile autohtone din care descind Macedo-Românii - cum vom vedea în cele ce urmează - punctul de plecare şi firul roşu al istoriei lor, în diferite faze succesive.

- B -
CONTRASTE ŞI SINTEZE ROMANO - "BARBARE"

Factorul roman a început sa se insereze în istoria popoarelor din spaţiul balcanic după decadenţa survenită, atât pe planul forţei materiale, cât şi celei morale, ca urmare a dezmembrării imperiului făurit de Alexandru cel Mare. Cum am văzut, acest imperiu a constituit o adevărată hemoragie pentru aceste popoare. Luptele fratricide dintre ele le-au împiedicat refacerea şi le-au sleit forţele.

Primul război contra Macedoniei l-au întreprins Romanii în alianţă cu Etolienii împotriva lui Filip al V-lea, care se alăturase lui Hanibal (311-205); al doilea război, după ce au detaşat pe Aheeni din alianţa cu Filip V, care s'a terminat cu înfrângerea acestuia de către Flaminius în celebra bătălie dela Cynoscephalos (Tessalia) la 197 a.Chr. şi în sfârşit, al treilea război, când Paul Emilius a învins la Pydna (Macedonia), la 168 a.Chr. pe Perseu. Ultimul rege al Macedoniei a fost înhămat la carul de triumf al învingătorului. La 146 a.Chr., Macedonia a fost declarată provincie romană, iar de Proconsulul ei depindea acum întreaga Grecie.

Toate aceste războaie cu înghebări şi desfaceri de alianţe, au oferit prilej populaţiei autohtone greceşti sau *"barbare"* (epiro-traco-illiro-macedonene) să cunoască şi să aprecieze forţa fizică şi morală a legiunilor Romei Republicane, constituite din cele mai alese elemente italice. Şi procesul de romanizare s'a iniţiat pe toate planurile: demografic, administrativ, militar, civilizatoric etc.

S'a spus: *"Grecia capta ferum victorem cepit"*. Fără îndoială această expresie conţine un adevăr; dar numai parţial. Ea îşi are şi un revers contrariu. Într'adevăr, după cucerirea Greciei, influenţa grecească asupra Romei a început să se exercite pe scară întinsă. Mulţime de învăţaţi, retori şi negustori au inundat oraşele italice şi cu deosebire Metropola (Roma). Această influenţă va infuza în arhaica şi sobra societate a Catonilor şi Scipionilor multă spiritualitate clasică grecească, fecundând secolul de aur al lui August. Dar, paralel cu această spiritualitate de calitate superioară, se va infuza şi o mentalitate cosmopolită din perioada de decadenţă a Greciei, cu moravuri nesănătoase şi vicii care vor duce cu timpul la descompunerea societăţii şi a Imperiului Roman. Focarele de infecţie morală încuibate în marea Urbe, vor cangrena apoi mădularele Imperiului.

Paralel cu acest proces, dar în sens opus, se va exercita influenţa legiunilor, formate - cum am spus - , din elemente italice selecţionate, care ocupau acum Illyria, Epirul, Macedonia, Tessalia şi Ellada propriuzisă.

Înfăţişarea demnă, disciplina, viaţa sobră, spiritul războinic, simţul măsurii şi al justiţiei precum şi alte calităţi morale, vor conferi acestor Romani mare prestigiu. Cu toată străşnicia lor din timpul luptelor sau pentru restabilirea ordinii, stilul lor de viaţă cumpătată va stârni admiraţie, polarizând toate acele populaţii *"barbare"* şi chiar triburile elenice dela munte, mai rustice dar sănătoase, care păstraseră cultul forţei fizice şi morale. Puterea de atracţie a stilului de viaţă *"roman"*, va fi cu mult mai mare decât acea radiată de o cultură rafinată, dar acum decadentă. Reprezentată de scribi şi retori îmbibaţi de mentalitatea cosmopolită a Metropolelor cu moravuri relaxate.

Pe drept sau pe nedrept, pentru toate aceste populaţii rustice şi războinice, legionarul roman, viteaz şi masiv, produs al unei civilizaţii rustice şi nu retorul versatil şi inconsistent, reprezenta prototipul admirat şi demn de imitat. Pe acest criteriu homeric sau spartan, vor judeca ele alte popoare în tot cursul istoriei, până în timpurile moderne. În această privinţă este interesantă constatarea făcută de Pouqueville la începutul secolului trecut.

"Locuitorii din munţii Epirului - scrie el - *obişnuiţi cu privaţiuni şi primejdii, nu respiră decât lupta şi dacă vorbesc de o naţiune care nu este a lor, ei nu o preţuiesc decât după vitejia pe care i-o presupun"*.

De altfel, un asemenea fenomen s'a observat şi cu ocazia celor două războaie mondiale. Dintre Francezii *"brilianţi"*, Englezii *"flegmatici"*, Italienii *"simpatici-expansivi"*, Americanii *"darnici-ingenui"* şi Germanii *"disciplinaţi şi viguroşi"* uneori până la brutalitate, populaţiile din aceste părţi au manifestat admiraţie şi simpatie pentru acestea din urmă. Cu toate că au suferit din partea lor unele excese, ele le-au trecut cu vederea, tocmai fiindcă Germanul simboliza prototipul războinicului admirat şi râvnit de ele printr'o milenară tradiţie, păstrată nealterată în viaţa pastorală şi tribală din ţinuturile muntoase ale Peninsulei Balcanice.

Am insistat asupra acestui fenomen fiindcă, fără o reconsiderare a *"preponderenţei culturale greceşti"* şi o mai justă şi reală apreciere a psihologiei dominantă la aceste populaţii, nu s'ar putea înţelege resortul principal al procesului de romanizare. Nici transpunerea vechilor conştiinţe naţionale, manifestată în veacurile ce au urmat sub egida latină, sau mai bine zis, romană.

Sinteza *Romano-"Barbară"*, axându-se în primul rând pe un factor psihologic de mari adâncimi, va avea o evoluţie şi o amploare care va dezice în mare parte afirmaţia *"Graecia capta ferum victoriam cepit"*, devenită o adevărată prejudecată istorică. Dacă - aşa cum am mai spus - influenţa culturală *"hellenistică"* difuzată, împreună cu moravuri relaxate, de elementele citadine ale Greciei cucerite, au grăbit procesul de cosmopolitizare a oraşelor italiene, legiunile în schimb, în Peninsula "Hellenică" (Balcanică), au iniţiat epoca de romanizare, difuzând spiritul roman în populaţiile sănătoase din aceste părţi. Nu va trece mult timp şi aceste populaţii vor constitui cea mai serioasă sursă de regenerare a Imperiului Roman, prin împăraţii, generalii şi legiunile alese ce i le va furniza.

Evident, această nouă sinteză Romano-*"Barbară"*, prin structura ei sănătoasă, se va găsi organic în contrast cu lumea oraşelor greceşti de pe litoral, din ce în ce mai levantinizată. Vechea discrepanţă sufletească de care am amintit în capitolul precedent, păstrând acelaşi suport social rustic (autohton) - citadin (cosmopolit), manifestându-se acum sub egida greco-romană, va da un contur mai global şi mai precis la Proto-Românii din care descind Macedo-Românii.

Înainte însă de a analiza termenii acestor contraste în fazele istorice succesive, trebue văzut - fie şi pe scurt - cam cât s'a putut extinde spre Sud, în aşa-zisa zonă de influenţă grecească, procesul de romanizare, ţinând seama de mediul geografic, concepţia de viaţă, structura socială şi predispoziţiile sufleteşti, cu sentimentele şi resentimentele amintite.

În această perspectivă, dela început trebue privită cu rezervă linia trasată de Jirecek, pentru demarcarea în Peninsula Balcanică a zonelor de influenţă latină şi greacă. Deşi corectată substanţial în unele părţi, în deceniile care au urmat, totuşi funciar, această linie rămâne arbitrară. Pornind dela prejudecata imbatabilei influenţe culturale greceşti în ţinuturile limitrofe cu Ellada, Jirecek strânge un număr de epigrafii din anumite centre citadine, pentru întreg spaţiul balcanic cuprins între Adriatică şi Marea Neagră, spre a trage o colncluzie definitivă. Ca să folosim o expresie a lui Nicolae Iorga, toată construcţia acestor zone se bazează *"pe o iluzie arheologică"*. De conformismul academic, această teorie continuă să fie acceptată în general, dat fiind prestigiul de care se bucură celebrul istoric ceh. Chiar şi anticonformistul prin excelenţă, care a fost Alexandru Philippide, îi acceptă concluziile în largă măsură. Deşi remarcă el, Jirecek *"nu spune nimic lectorului"* cum a ajuns la trasarea acestei linii, totuşi se mărgineşte la parţiale retuşări. Nu numai Jirecek, dar nici Philippide însuşi nu ţine seamă de propria-i constatare că *"resturile arheologice atârnă dela întâmplare"* şi ca atare, şi concluziile trase ar fi cu adevăruri tot întâmplătoare.

Spre a vedea cât de şubredă este baza oferită de cercetările arheologice sporadice sau incomplete, redăm constatările făcute de Philippide privitor la pietrele militare descoperite în Epir, Macedonia şi Tessalia.

"Din Macedonia (Din Epir n'a ieşit nici una la iveală, iar pe cele din Thessalia nu le iau în considerare) s'au publicat 9 pietre militare în C.I.L. III. Dintre acestea 4 sunt numai în latineşte scrise... 5 reprezintă bilinguitate latinească grecească...", ceea ce, dată fiind *"mândria generalilor romani"* se trage pripita concluzie că erau teritorii cu populaţie greacă care nu cunoşteau limba latină. Dar acest număr de 9 pietre militare este infim, dacă se ţine seama de distanţa enormă a străzii imperiale *"Via Egnatia"*, care străbătea Epirul de Nord şi Macedonia.

După Strabon *"dela Apollonia spre Răsărit la Macedonia este calea Egnatia, măsurată după numărul miilor de paşi şi însemnată cu pietre militare până la Cypsela şi râul Hebru* (Mariţa)*; este lungă această cale 535.000 (cincisute treizecişi cinci de mii) de paşi..."* Aceasta înseamnă că a fost marcată cu 535 de pietre militare. Din toate acestea numai 9 s'au găsit.

Este interesant de relevat că şi în Tessalia pietrele militare (pe care, cum am văzut, pentru un motiv ce nu l arată, Philippide nu le *"ia în considerare"*) erau în latineşte. *"In Macedonien und Thessalien* scrie Ludwig Hahn - *sind alle* (Meilensteine) *Lateinisch"*. Mergând pe linia interpretării a lui Philippide s'ar putea deduce că această provincie era latinizată.

Este drept că Philippide coroborează argumentul rezultat din inscripţia pietrelor militare cu analiza minuţioasă făcută altor inscripţii găsite. Dar cum s'a obiectat *"prezenţa inscripţiilor greceşti dintr'o regiune oarecare din Balcani, nu constituie numaidecât o mărturie pentru întrebuinţarea limbii greceşti de către poporul de jos al acestei regiuni. Oricât de mare ar fi fost influenţa culturii greceşti, în straturile superioare, cum este astăzi la noi cultura franceză, limba greacă nu putea înlocui în munţi graiurile populare traco-ilirice, mai ales că lipsea elementul grec din mijlocul lor. Dar dacă ne referim chiar în vremurile apropiate de noi, vom vedea că Românii, Albanezii şi Slavii din Peninsulă lăsau să li se graveze pe morminte epitafuri în limba greacă, însă aceasta nu o făceau pentrucă ei ar fi vorbit greceşte sau s'ar fi simţit Greci, ci numai din simplul obicei de a lăsa ceva gravat pentru vecie în limba bisericii, limba sfântă greceaşcă, sanscrita Peninsulei Balcanice"*.

Atât în trecutul îndepărtat, cât şi în cel apropiat, toate aceste constatări se referă mai mult la populaţii citadine, sau oarecum sedentare. Perspectiva se schimbă radical dacă se ţine seama de viaţa socială a populaţiilor din regiunile muntoase, cu structură pastorală, unde transhumanţa şi nomadismul formau caracteristicile ei. Se înţelege că dela această categorie de oameni, care constituiau marea majoritate a populaţiei n'a rămas nici un fel de urmă epigrafică. În peregrinările lor, prin coclaurile munţilor unde îşi îngropau morţii, ei nu obişnuiau să facă epitafuri pe pietre sculptate, ca în mediul citadin.

De altfel şi inscripţiile găsite şi analizate de Philippide sunt infirme dacă sunt raportate la numărul locuitorilor din lumea oraşelor sau a târgurilor la care se referă. *"Pentru Macedonia - Tessalia* - scrie el - *sunt 477 inscripţii greceşti şi 1.885 latineşti, adică mai mult de două ori şi jumătate atâtea inscripţii grece cât latine"*.

Dar ce înseamnă aceste *"resturi arheologice găsite la întâmplare"*, ca să folosim chiar expresia lui Philippide, faţă de morţii celor câteva sute de mii de locuitori din oraşe şi târguri, în mai multe generaţii?!

De aceea, pe drept cuvânt profesorul A.B. Daskalakis dela Universitatea din Atena recomandă prudenţă în tragerea concluziilor.

"Arheologia - scrie el recent - *se găseşte în legătură cu Macedonia, în primul stadiu al încercărilor, astfel că mare parte a teritoriului macedonean este încă necercetat şi până când nu se sistematizează lucrurile începute, nimeni nu poate afirma cu temeinicie ce ne rezervă prezentul sau viitorul îndepărtat"*.

(Va urma)

Soldaţi Romani atacând un oraş

UN OM, UN MARTIR, UN SFÂNT

La 5 ani dela moartea preotului Dimitrie Bejan din Hârlău

Aurel S.MARINESCU

Este pentru mine o pioasă datorie de a scrie despre Sfinţia Sa preotul Dimitrie Bejan cu ocazia împlinirii a 5 ani dela moartea sa.

În împrejurări grele, la închisoara Aiud am avut ocazia să-l întâlnesc, să lucrăm împreună circa 6 luni, să locuim în aceeaşi celulă şi să mă bucur de frăţeasca sa prietenie.

Părintele Dimitrie Bejan a fost pentru mine coleg şi exemplu, frate mai mare şi prieten. Atunci, acolo, eu eram pentru el, Aurică, iar eu, cu sfială şi numai la rugăminţile sale îi spuneam Nea Mitică.

Faţă de suferinţele de până atunci, întotdeauna m'am cutremurat. Şi după aceea, seria suferinţelor sale şi a persecuţiilor a continuat până la moartea sa, în Septembrie 1995, la vârsta de 86 de ani.

Venerabilul preot Dimitrie Bejan s'a născut în oraşul Hârlău, judeţul Iaşi, la 26 Octombrie 1909, ziua Sf. Dimitrie, fiind unul din cei şapte copii la părinţi.

La vârsta de 11 ani, tatăl său, urmaş de răzeşi, a pus pe pragul casei o sapă şi o carte şi a grăit copilului: *" - Băiete, alege ce vrei: sapa sau cartea?"* Băiatul i-a răspuns: - *" - Tată, eu aleg cartea!"* Şi tatăl i-a spus atunci: *" - Bine, te duci la seminar să ajungi preot vrednic şi să slujeşti cu credinţă Biserica lui Hristos!"*

În vara anului 1920, a reuşit primul la examenul de admitere la Seminarul *"Veniamin Costachi"* din Iaşi, unde a fost bursier, pe care l-a terminat ca şef de promoţie în anul 1928. A urmat apoi, în paralel cursurile Facultăţii de Teologie (1931-1935) şi ale Facultăţii de Istorie. A luat licenţele la ambele facultăţi cu *"magna cum laude"*.

A făcut o călătorie de studii la locurile sfinte la Ierusalim, Siria şi Muntele Athos. Ca student, bun creştin şi patriot român a fost membru al Mişcării Legionare şi şeful Ajutorului Legionar în Moldova, atâta timp cât Mişcarea a funcţionat legal.

În 1938 este hirotonisit preot şi repartizat la Hotin, de unde mai târziu a plecat pe front, cu gradul de căpitan. În 1940, aflat la Patriarhie, are ocazia cu puţini martori, să asiste la depunerea jurământului de rege a Prinţului de Alba Iulia, care devine Regele Mihai I al României şi pe care are din nou ocazia să-l împărtăşească pe front în Rusia, cum de fapt l-a împărtăşit şi pe Mareşalul Ion Antonescu în Crimeia.

Ca preot, în Rusia a botezat sute de mii de copii la cererea părinţilor şi mii de adulţi şi a oficiat de asemenea mii de căsătorii religioase şi a spovedit şi împărtăşit zeci de mii de militari.

În 1942, la Stalingrad, în adăpostul generalului german von Paulus, cade prizonier. În URSS va sta 6 ani prizonier de război, cunoscând şi muncind în Karaganin - la frontiera cu China - la Moscova - la măturatul străzilor şi pe Volga hamal la încărcat şi descărcat şlepuri, la construcţii în oraşul Kiev sau în Bielorusia la exploatări de păduri, Svedlovsk în mine, Siberia, Oranki. În ţară este declarat mort.

În lagărul Oranki, Dumnezeu a descoperit martirii îngropaţi acolo, prin părintele Bejan care a fost pus împreună cu alţi prizonieri să sape o groapă mare pentru closet în partea de Răsărit a bisericii; dar Românii i-au spus că au găsit oseminte într'un şanţ plin de cadavre de călugări impuşcaţi în cap, ale căror haine încă se cunoşteau. Părintele Bejan i-a îndemnat să continue săpăturile şi au găsit un episcop neputrezit, aşezat pe un scaun între ceilalţi călugări.

Părintele Bejan a raportat comandantului lagărului descoperirea, iar comandantul a dispus să mute moaştele episcopului în alt loc, în afara incintei, lângă o fântână.

Într'o iarnă geroasă, înhămat la sanie, părintele Bejan a mers să taie lemne de foc în pădurile din jurul mânăstirii din Oranki. Pe drum spre pădure a întâlnit un bătrân care, aflând că părintele Bejan este preot ortodox, i-a destăinuit că a fost călugăr la Oranki, dar la venirea comuniştilor a fugit şi s'a ascuns într'o casă mică din apropiere; numele său de monah a fost Teodot. Comuniştii au închis la Oranki peste 11.000 de călugari care au fost întrebaţi dacă vor să colaboreze cu regimul ateu; le-au dat 24 de ore de gândire ca să dea răspuns, ameninţându-i cu împuşcarea. Episcopul le-a răspuns: *"Este prea mult 24 de ore; vă dau răspunsul acum, în 10 minute"*. Întrebând mulţimea călugărilor ce drum vor să urmeze, călugării au răspuns în cor: *"Vrem să murim pentru Hristos!"* Armata Rosie i-a pus pe toţi cei 11.000 de călugări să-şi sape singuri groapa, un şanţ lung în incinta mânăstirii, au fost împuşcaţi şi îngropaţi acolo. Călugărul Teodot fiind tânăr, s'a speriat, a fugit, s'a ascuns în pădure, urmărit, rănit dar a scăpat.

La Oranki părintele Bejan a oficiat slujbe religioase, având odăjdii confecţionate din foaie de cort germană, iar crucea făcută din lemn, ca şi potirul şi celelalte piese necesare sfintei slujbe.

În vara anului 1948, la Oranki, părintele Bejan a scris pe coajă de mesteacăn o carte de tradiţie şi istorie naţională intitulată *"Hotarul cu cetăţi"*. Cartea dovedea că satele de răzeşi ca şi cetăţile istorice de pe Nistru ca şi limba, tradiţiile şi credinţa ortodoxă sunt cele mai puternice argumente că Basarabia este românească, din moşi-strămoşi. A fost denunţat de Evreul Tezlevski. Găsindu-i *"manuscrisul"* a fost judecat la Moscova de un Tribunal Militar şi condamnat la moarte. În instanţă, părintele Bejan, în ruseşte, a strigat judecătorilor: *"Eu sunt preot ortodox şi cetăţean român. Conform dreptului internaţional, nu aveţi dreptul să condamnaţi la moarte un cetăţean străin."*

Judecătorii s'au consultat, au anulat sentinţa, i-au făcut acte şi l-au trimis să fie judecat în România, escortat şi cu dosar. Aşa a revenit părintele Bejan în patria natală, unde după o lună este arestat şi condamnat la 25 de ani.

Martiriul preotului Bejan, mai precis viaţa sa în gulagul românesc a durat 17 ani, din 1949 până în 1964. Pe acest drum al Golgotei româneşti, părintele Bejan a cunoscut Jilava, Văcăreşti, Canalul Dunăre-Marea Neagră, Aiud, mina de plumb dela Cavnic. Între 1956-1958 a avut domiciliu obligatoriu în Bărăgan, la Răchitoasa, de unde în 1958 l-a luat din nou Securitatea şi l-a acuzat de complot condamnându-l 25 de ani închisoare. La Jilava a fost bătut în mod barbar pe trupul gol, la canal, Aiud şi Cavnic a lucrat muncă silnica şi istovitoare. La Răchitoasa, în Bărăgan a fost părintele sufletesc al întregii comunităţi de oameni deportaţi şi condamnaţi la suferinţă şi a muncit la orezărie. Ultimii şase ani i-a făcut la Aiud. Şi pentrucă nu a acceptat nici un compromis, nici o reeducare, a stat la Zarca cu lanţuri la picioare sau la *"izolare"* câte 10-20 de zile, cu raţia de mâncare înjumătăţită. A fost unul dintre cei 17 din peste 1.000 de deţinuţi care nu au acceptat nici un compromis până la eliberarea din Aiud din vara anului 1964 şi unul din ultimii 5 care au fost eliberaţi cu 10 zile mai târziu, după ce toţi deţinuţii au fost eliberaţi. La părăsirea temutei temniţe a Zărcii Aiudului a exclamat: *"tare aş fi vrut să mor în puşcărie!"*

A mulţumit gardienilor dela Aiud, s'a dus la Iaşi şi s'a închinat la moaştele Sfintei Paraschiva şi s'a întors la Hârlăul natal, după 24 de ani.

În primăvara anului 1965 a fost numit paroh în satul Ghindăoani, judeţul Neamţ; un sat pierdut, ascuns de dealuri, izolat de lume, deoarece era în continuare considerat *"duşman al poporului"*. Numirea fusese făcută la cererea MAI. În acel sat, părintele Bejan a slujit 5 ani şi 5 luni, transformând biserica într'un loc de pelerinaj, prin rugăciunile şi sfaturile sale, prin viaţa duhovnicească simplă, modestă şi plină de smerenie. De puterea rugăciunilor sale s'a răspândit ştirea în toată Moldova şi chiar în ţară.

Fiind fără familie, părintele Bejan stătea mai tot timpul în biserică, oficiind zilnic slujba Vecerniei şi Utrenia la mijlocul nopţii şi Sfânta Liturghie de 4 ori pe săptămână, ceea ce a făcut să fie tot mai căutat de credincioşi, dar şi tot mai supravegheat de organele politice. Având darul rugăciunii, mulţi credincioşi căpătau ajutor dela Dumnezeu prin mijlocirea lui; au fost bolnavi care s'au întors acasă sănătoşi. S'a încercat şi omorirea sa, aducându-i prescuri şi vin amestecat cu sodă caustică. Otrăvit fiind, a fost dus la spital şi după două luni s'a întors sănătos.

Dar părintele Bejan făcea şi multă milostenie cu cei săraci, căci împărţea la toţi jertfa şi darurile aduse de credincioşi.

Securitatea însă era permanent în biserică; oameni necunoscuţi, bine îmbrăcaţi, erau foarte atenţi la ce spunea şi făcea preotul Bejan, deşi nu făcea nici o referire politică la ceea ce spunea.

La 6 Octombrie 1970 a fost scos din serviciu de către Securitate, partid şi mitropolie, care din invidia celor din jur nu l-au mai putut răbda. A fost pensionat în 24 de ore şi trimis la Hârlău cu domiciliu obligatoriu în propria sa casă, până la 22 Decembrie 1989, când un trimis al Securităţii dela Iaşi i-a comunicat că este liber ca orice cetăţean al republicii.

Înainte însă de pensionare, i s'a făcut un proces la Protoieria din Târgu Neamţ, la care au participat aproape toţi preoţii din judeţul Neamţ. L-au acuzat profesorul Risipeanu, secretarul de partid al judeţului Neamţ, colonelul Popa, comandantul Securităţii Neamţ, consilierul administrativ dela Mitropolia din Iaşi, doi protopopi şi un inspector bisericesc, precum şi 16 preoţi dela Piatra Neamţ şi Târgu Neamţ. Toţi împotriva preotului Bejan, toţi au cerut să fie dat afară deoarece era *"creanga uscată a Ortodoxiei româneşti"* care a făcut de râs Ortodoxia sănătoasă românească şi alte cuvinte aproape triviale. Preotul a fost încadrat lateral şi în spate de trei ofiţeri de Securitate. În spatele Sfinţiei Sale stăteau stareţii, starețele şi secretarii mânăstirilor dela Neamţ şi chiar unii dintre apropiaţii şi prietenii săi; nici unul nu i-a luat apărarea. A fost acuzat: că îi aşteaptă pe Americani, că a ţinut biserica din Ghindăoani tot timpul deschisă şi că se făcea pelerinaj la Ghindăoani. I s'a hotărît domiciliu obligatoriu la Hârlău şi interzicerea de a intra într'un altar. Şi astfel, colegul de bancă Dimitrie Bejan al mitropolitului de atunci Justin, ajuns mai târziu Patriarh, se afla fără biserică în Hârlău!

Însă oamenii din Ghindăoani l-au căutat şi veneau şi la Hârlău; mai mult, creştini din 30 de sate veneau la el, cu nevoile şi suferinţele lor, precum şi oameni din Lugoj, Cluj, Timişoara, Botoşani, Paşcani, Constanţa, care au auzit de puterea rugăciunilor acestui preot-călugăr. De asemenea, din toate colţurile ţării, mulţi oameni scriau părintelui să se roage pentru ei şi mulţumeau în scris pentru ajutorul mare şi bunul semn primit dela Domnul.

Tot acest pelerinaj la casa părinteasca unde locuia Părintele a fost aprobat de un colonel MAI venit dela Bucureşti, dar în acelaşi timp, ordinul Securităţii dat Mitropolitului Moldovei, Justin era să nu fie primit să slujească în nici o biserică, deoarece strică bunele relaţii între Biserică şi partid.

Aşa a stat preotul Bejan peste 25 de ani sub supravegherea organelor de Securitate, cu maiorul Zaharia postat la poartă, fiind deseori anchetat, cenzurat şi lovit.

Persoanele care veneau la el erau percheziţionate la sosire şi plecare, corespondenţa cenzurată şi spionat în permanenţă şi denunţat de vecini deveniţi agenţii Securităţii şi a trăit în continuare frica şi umilinţa dela Aiud. Maiorul Zaharia, duplicitar, făcea rapoarte la Iaşi, striga la Preotul Bejan, îl înjura şi apoi făcea cu ochiul. În Hârlău, un preot şi zece locuitori au dat informaţii scrise despre el, iar preoţii îl evitau. Şi Zaharia uneori fugărea pe cei ce veneau la preotul Bejan. La fel, securiştii din Iaşi îl înjurau şi îl băteau.

După revoluţie, maiorul Zaharia i-a arătat dosarele cu declaraţii dela localnici şi prieteni. Maiorul Zaharia şi-a cerut iertarea, dar ceilalţi nu au îndrăznit s-o facă. Preotul Bejan i-a iertat pe toţi şi întâlnindu-i le-a spus: *"V'am iertat pe toţi, fraţilor şi Dumnezeu să vă ierte!"*

În noaptea 21/22 Decembrie 1989, securiştii s'au ascuns în casa preotului Bejan; un colonel şi doi maiori din Iaşi, care l-au persecutat cel mai tare au venit să stea de vorbă cu Sfinţia Sa şi să-i ceară iertare. Şi părintele Bejan i-a iertat cu adevărat! Ei i-au spus: *"Părinte, ne-am făcut datoria! Nu te-am bătut, nu te-am omorît"*, deşi îl bătuseră destul. Şi preotul le-a dat mâncare după care s'au dus la alt preot din sat prigonit ca şi el; voiau să fugă peste Prut. Preotul Bejan a fost bucuros că i-a ierat! Preotul a îndeplinit porunca lui Hristos, iar securiştii au plecat uimiţi de bunătatea acestui preot celibatar-misionar.

Cunoscându-şi dinainte sfârşitul, s'a pregătit, i-a iertat pe toţi, i-a binecuvântat şi în seara zilei de 21 Septembrie 1995 a părăsit această lume în care s'a jertfit întreaga viaţă, spre folosul celor mulţi în suferinţă.

În scrisoarea testament către părintele Costică scrie:

"La plecarea mea din lume îţi cer iertare pentru toate. Iert din inimă pe toţi şi pe toate care eventual mi-au greşit. Cer iertare la toţi şi la toate.

Fără flori, fără coroane, fără predică etc.

Vei sluji numai sfinţia ta şi numai cântăreţul dela parohia Sfântul Neculai. Vei sluji complet slujba înmormântării preoţilor. Vă las cu bine şi în deplină sănătate, D. Bejan, preot"

Părintele D. Bejan a lăsat posterităţii următoarele cărţi: ***Hotarul cu cetăţi*** (1995); ***Oranki*** (1995); ***Viforniţa cea mare*** (1995); ***Satul blestemat*** (1998) şi ***Bucuriile suferinţei***, vol. I (1995) şi vol.2 (1996).

Cu excepţia primului volum, toate celelalte au apărut post mortem, prin grija şi cheltuiala nepoatei sale îndrăgită, Cornelia Anichiţei.

Prima carte am primit-o cu dedicaţie scrisă chiar de Sfântul Părinte Bejan la 15 August 1995: *"Prietenului meu de celulă, Aurel Marinescu <new-yorkezul> cu alese simţiri de frate mai mare. Vei fi mereu în gândurile şi simţirile mele", Hârlău-Iaşi, D. Bejan, preot.*

În cele două scrisori primite, părintele îmi scria: *"Aurică, ce cauţi tu acolo? Vino acasă, aici, în ţara ta".*

Părintele Cleopa îi scria părintelui Bejan:

"Iubite părinte Dumitru, Vă mulţumim în numele lui Iisus Hristos, Mântuitorul lumii pentru cuvântul duhovnicesc ce ni l-aţi trimis acum.

Şi dacă nu ne vom mai vedea aici în trup, pentrucă amândoi suntem bolnavi şi bătrâni, nădăjduim în Rai să ne învrednicim a fi, ca împreună cu toţi sfinţii şi dreptii să-L slăvim pe Tatăl, pe Fiul şi pe Duhul Sfânt. Amin. Iertaţi-mă, iubite părinte Dumitru pe mine, păcătosul, Arhimandrit Cleopa Ilie".

Viaţa şi suferinţele Părintelui Dumitru Bejan se găsesc în lucrările sale; menţionez doar câteva date despre Sfinţia Sa, care îi întregesc personalitatea.

A făcut parte din echipele sociologice ale lui D. Gusti în Basarabia; a fost sdudentul lui N. Iorga, pentru care a avut o mare admiraţie şi care i-a scris pe diploma de licenţă *"Tată un ucenic bun de-al meu care o să facă bună treabă aici"*. Cu curaj merge să binecuvânteze ostaşii în tranşee; a fost rănit în primele zile ale războiului la Vadul Nistrului. S'a trezit la spital; decorat pe front la Sevastopol de Rege cu ordinul *"Coroana României"* cu panglică de cavaler; Antonescu de asemenea l-a decorat, dar nici nu a ţinut cont câte decoraţii şi medalii a primit; ca student, 4 ani nu a ieşit din Biblioteca Academiei; dela Aiud din 1964 şi până la numirea sa la Ghiondăoani nu l-a primit Mitropolia Moldovei din ordinul Securităţii. Patriarhul Justinian i-a spus: *"eşti din Moldova, du-te în Moldova!"* Justin Moisescu l-a repartizat la Nisipitu, pe graniţa cu URSS, unde grănicerii nu l-au primit, a plecat la Bucureşti unde a lucrat ca zugrav într'o echipă de foşti deţinuţi, de unde doi miliţieni l-au luat şi escortat la Mitropolia Moldovei, cu ordinul Securităţii să i se dea parohie şi de-abia de atunci a primit parohia dela Ghindăoani.

El a mai fost acuzat că s'a opus şi nu a acceptat formarea diviziei Tudor Vladimirescu şi că prin comportarea sa *"strică bunele relaţii statornicite între Rusia şi România"*.

Dela mina de plumb a contractat silicoză, încât numai un sfert de plămân funcţiona.

Părintele Dimitrie Bejan este unul dintre martirii necunoscuţi ai României cu care ţara şi ortodxoia se pot mândri. Un exemplu care, din păcate, azi în Biserica Ortodoxă română prea puţini prelaţi îl urmează.

Când văd în jurul meu şi citesc despre comportarea netrebnică a atâtor preoţi care slujesc la doi stăpâni, politicieni-preoţi, securişti-preoţi, compromişi şi afacerişti, cred într'adevăr că părintele Dimitrie Bejan este un Sfânt poposit vremelnic printre noi.

Dumnezeu să-l odihnească în pace de-a dreapta Lui!

BASARABIA ŞI BUCOVINA

QUO VADIS BASARABIA?

Eugen HOLBAN

La 31 August, Românii basarabeni au sărbătorit 11 ani dela legalizarea limbii române ca limbă de stat şi introducerea alfabetului latin în locul celui cirilic. Acum 11 ani, la 31 August 1989, un entuziasm naţional de nedescris stăpânea cele câteva sute de mii de basarabeni, veniţi la Chişinău din toate colţurile Republicii Moldova pentru a-şi cere dreptul la limba maternă pe care le-o furaseră Ruşii, odată cu jumătatea Moldovei lui Ştefan cel Mare. Atunci unirea plutea în aer, o simţeau în inimi Românii de pretutindeni şi mass-media occidentală o considera ca un fapt cvasi împlinit. *(Le Figaro, Le Monde, 22-28 August '91).*

Azi, după 11 ani, unirea nu s'a înfăptuit şi nici relaţiile dintre cele două teritorii româneşti nu au evoluat în direcţia dorită. Românii basarabeni sunt, acum, stăpâniţi de teama că o graniţă a Europei se va instala la Prut şi că ei vor cădea din nou în braţele Rusiei. Zeci de mii de basarabeni cer cetăţenia română, sperând că astfel se vor salva. Acesta este, pe scurt, bilanţul relaţiilor dintre Basarabia şi Patria-Mamă, după aceşti 11 ani.

De ce nu s'a realizat unirea? Răspunsul necesită o analiză mai amplă, ce nu se poate efectua în cadrul unui articol, dar ne vom permite să facem cunoscut unele luări de poziţii ale Bucureştiului, care au cântărit mult, dacă nu decisiv, în ratarea unui moment istoric favorabil. La începutul anilor '90 în Rusia erau mari frământări, iar în R. Moldova mişcările naţionaliste progresau şi exista un parlament care ar fi putut decide unirea, dacă România oficială, întindea o mână. Nu numai că această mână nu a fost întinsă, dar preşedintele ţării, Ion Iliescu declara atunci, că trebue să se ţină seama de transformările care au avut loc pe cele două maluri ale Prutului, cât şi de noile realităţi politice. Asemenea explicaţii în Basarabia reprezentau argumentele pe care rusofonii şi cozile de topor le aduceau celor care propovăduiau unirea.

După cca. zece ani dela aceste declaraţii, Ion Iliescu, ex-preşedintele şi candidatul la o nouă preşedinţie efectuează o vizită la Chişinău (Martie 2000), luând cuvântul în diverse ocazii. Spre consternarea multor Români basarabeni, el repetă cele spuse la Bucureşti cu un deceniu înainte şi ceva mai mult, respinge propunerea partidului liberal dela Chişinău de-a se crea o Uniune România-R. Moldova, după modelul Uniunea Bielorus-Rusia. Deşi această uniune avea mai mult un caracter simbolic, importanţa ei consta în aceea că reconforta starea de spirit a Românilor basarabeni, trecuţi prin destule neîmpliniri şi decepţii.

Revenind la anii fierbinţi ai începutului de deceniu '90 din Basarabia, - în România a urmat o perioadă caracterizată prin lipsa unei implicări active în dezvotarea relaţiilor ca şi a unei politici naţionale faţă de R. Moldova, creindu-se astfel un vid propice intensificării influenţei Moscovei, dovedindu-se de acum înainte că Rusia (hotărîtă) plus 35% rusofoni (o veritabbilă coloană a 5-a) este mult mai eficace în aplicarea planurilor lor, decât România (şovăitoare) plus 65% Români basarabeni, - purtând încă urmele persecuţiilor naţionale.

Secesiunea Transnistriei, instalarea armatei a XIV-a ruse, războiul secesioniştilor contra R. Moldova cu ajutorul armatei ruseşti, întemniţarea grupului Ilaşcu etc. sunt tot atâtea evenimente care demonstrează planurile Moscovei de-a reveni în această zonă. Prezenţa armatei ruseşti, (ca în tot cursul istoriei) a influenţat şi determinat impunerea unei politici promoscovite şi antiromâneşti. Aceasta a fost dusă la îndeplinire de guvernul şi parlamentul agrarian (al preşedinţilor de colhoz) - 1994 -, iar planurile iniţiale de lărgirea relaţiilor economice şi culturale cu România, până la integrare, au fost înmormântate. Numai bursele acordate studenţilor şi elevilor au supravieţuit.

În România anului 1996, căderea preşedintelui Iliescu, guvernului şi parlmentului format din ex-comunişti şi venirea Preşedintelui Emil Constantinescu cu un guvern şi parlament constituit în mare parte din partidele istorice au născut noi speranţe în conştiinţa basarabenilor. Din nefericire, nu a urmat o politică naţională mai eficace faţă de R. Moldova. Din contra, România a fost atât de preocupată de aderarea la NATO şi intrarea în Europa încât în anul 1997 a încheiat tratatul cu Ucraina, sacrificând cu o uşurinţă condamnabilă importante teritorii româneşti. Dezamăgirea şi tristeţea s'au aşternut în sufletele basarabenilor văzând pierdute teritoriile istorice ale României şi Basarabiei.

Anii 1999-2000 vor aduce noi evenimente descurajatoare pentru basarabeni, referindu-ne la perspectiva instalarii unei graniţe a Europei pe Prut, de care am amintit la început. Apoi, vizita la Chişinău, în prima parte a acestui an, a Ministrului de Externe român P. Roman, în scopul semnării tratatului dintre R. Moldova şi România constituie un alt episod de natură să-i decepţioneze pe basarabeni, care au văzut astfel îndepărtându-se şi mai mult ziua unirii.

Politica rezervată şi tematoare a reprezentanţilor de stat români faţă de R. Moldova rezultă şi din lipsa de exprimare a voinţei de împlinire a năzuinţelor naţionale. Cu ce este mai diferit preşedintele Coreei de Sud care, făcând recent o vizită în Coreea de Nord, le-a spus fraţilor coreeni că unificarea este scopul lor suprem. Asemenea declaraţii, basarabenii nu au avut bucuria să le audă. Sfaturile pe care Ion Iliescu le-a dat la Chişinău şi Preşedintele Emil Constantinescu la Bucureşti cu ocazia unei consfătuiri cu studenţii români din străinătate (amâmdouă în cursul acestui an) ca R. Moldova să intre în Europa, aşa cum face România, sunt sfaturi lipsite de realism politic, deoarece nu se ţine sema de situaţia actuală din R. Moldova şi de influenţa Rusiei. Demersuri oficiale ale guvernului dela Chişinău nu s'au reînnoit în ciuda iniţiativei câtorva partide, deoarece Preşedintele P. Lucinschi şi primul ministru duc o politică duplicitară. Pe de altă parte R. Moldova nu figurează pe listele ţărilor propuse pentru extindere şi nici semne dătătoare de speranţe din partea U.E. nu există. Atunci când guvernul anterior condus de Sturza exprimase în Parlament voinţa de integrare în Europa şi avansase discuţiile cu U. E., iar la întrunirea dela Praga (5, 6 Noembrie '99) primul ministru al Italiei declarase: *"R. Moldova devine o ţară eligibilă pentru procesele de integrare europeană"* nu au trecut decât câteva zile şi guvernul Sturza a fost demis (9 Noembrie), urmare presiunilor subterane şi brutale ale Moscovei. Cu asemenea antecedente, reluarea va fi dificilă.

Situaţia politică prezentă de abia ne arată că se merge mai mult spre Est decât spre Vest. Vizita lui Putin la Chişinau (26, 27 Iunie) în primele *"o sută de zile"* dela instalarea sa oficială la Kremlin şi după vizitarea a trei capitale europene - venit ca într'o gubernie a Rusiei, - a fost urmată de numirea lui Primakov ca şef al comisiei de aplanarea conflictului transnistrian şi convocarea a două consfătuiri cu şefi de state CSI. La scurt timp au apărut în două ziare dela Moscova propunerile comisiei constând în federalizarea R. Moldova, în care Transnistria secesionistă apare ca un stat distinct. Consecinţele sunt clare: legalizarea prezenţei Rusiei şi a armatei sale în această parte a Europei, în coasta R. Moldova, Ucrainei şi României. Ştirea a alarmat şi neliniştit populaţia românească din R. Moldova.

La lipsa unei politici naţionale, clare şi viguroase faţă de R. Moldova se adaugă şi lipsa de interese în dezvoltarea relaţiilor economice, cum a fost cazul neachiziţionării reţelei electrice în detrimentul Spaniolilor sau taxele pentru turismele intrate în ţară cu mărfuri. Exemplele pot continua. Pe planul politicii externe considerăm că politica rezervată a României, absorbită de intrarea în Europa a fost în detrimentul unui consens cu politica ţărilor occidentale şi a Statelor Unite, care permanent s'a exprimat impotriva prezenţei trupelor ruseşti pe teritoriul R. Moldova. Nu s'a ţinut seama nici de noua situaţie geopolitică în regiune şi că Occidentul urmăreşte realizarea unei Ucraine ca stat tampon între Rusia şi Europa şi că Statele Unite sprijină continuu R. Moldova, economic, umanitar şi chiar militar. În acest context apreciem că politica României trebuia să fie fermă în sprijinirea R. Moldova, în susţinerea internaţionalizării conflictului cu Transnistria (aşa cum s'a procedat în alte ex-republici URSS) şi în condamnarea permanentă a prezenţei trupelor ruseşti pe teritoriul unui stat suveran, cauza principală a tuturor relelor. Politica externă a României nu poate să fie străină de ceea ce se întâmplă în R. Moldova, - pământ românesc pe care trăiesc aproape 3 milioane de Români, ca şi de cei peste 500.000 Români rămaşi în teritoriile cedate.

Pentru a salva R. Moldova de influenţa Rusiei ce poate deveni nefastă (pentru ea şi vecinii ei) România ar trebui să reconsidere politica sa faţă de teritoriul românesc dintre Prut şi Nistru sprijinind-o în domeniul politicii externe şi a dezvoltării colaborării economice. De asemenea, un sprijin activ pe plan naţional şi cultural le va asigura hrana spirituală de care au atâta nevoie. Flacăra sacră a idealului naţional şi forţa de rezistenţă faţă de planurile ruseşti nu se pot menţine decât dacă Patria-Mamă le întreţine.

BUCOVINA

"Frântură de rai scumpă inimii noastre, grădină cântată de poeţi, ţărână sfântă în care se odihnesc oasele celui mai glorios voevod al Moldovei, nespus de duios freamătă izvoarele tale şi ce dulce-i umbra codrilor tăi! . . . tu eşti într' adevăr una din cele mai frumoase ţări depe pământ, dar numele tău ne doare să-l rostim; şi străbătându-ţi fermecătoarele drumuri, ochii noştri nu-ţi pot privi podoabele decât printr'o perdea de lacrimi."

AL. VLAHUŢĂ
România pitorească

SINGURĂTATEA BUCOVINEI

Erast CĂLINESCU

Tu, Bucovină eşti singură pe lume...

Singură prin unicitatea ta.

Esti singură şi eşti UNA şi nu poţi fi ruptă în două.

De nimeni.

Eşti singură prin parfumul tău de *"veselă grădină cu pomi roditori şi mândri feciori"*.

Singură prin pământul tău, râvnit de mulţi şi plămădit cu sângele celor care te-au apărat de când lumea.

Singură prin bogăţia pădurilor tale seculare care te-au botezat *"Ţara fagilor"*.

Singură prin mireasma crudă a ierbii cosite şi prin mirosul îmbălsămat al fânului uscat pe prepeleci.

Singură prin foşnetul tainic al molizilor tăi care nasc viori.

Singură prin *"Balada"*, pe care Ciprian o cântă şi acum, în nopţile cu lună la mormântul lui Ştefan.

Singură prin minunile de frumos pe care le-ai zămislit şi păstrat, dela ouăle de Paşti *"închestrite"* şi până la zugrăvelile mânăstirilor, care au cutremurat o lume.

Eşti singură, Bucovină, prin păstrarea portului tău minunat şi a datinilor, încă din păgânimea dacă.

Singură prin încărcătura ta de istorie pe fiecare urmă de picior.

Şi singură, singură prin tragedia sfâşierii tale.

Eşti singură pe lume, Bucovină şi mi-e plin sufletul de dorul tău...

JUBILEU INGRAT DUPĂ 10 ANI

Urmare din pag. 9

Românilor" a fost să depună coroane de flori la Muzeul Holocaustului din Israel, mi-a sărit mustarul! Dar nu că aş fi antisemit, Doamne fereşte! Ba dimpotrivă, am considerat gestul chiar salutar. Însă când, acelaşi om, n'a găsit de cuviinţă să trateze cu acelaşi respect şi pe victimele din propria-i ţară, ale Holocaustului roşu, puteam oare rămâne indiferent în faţa unei asemenea ingratitudini?!..

Şi asta cu atât mai mult că dânsul se află unde se află, nu datorită victimelor Holocaustului fascist, ci datorită celui comunist, am considerat de datoria mea a pune lucrurile la punct. Pentrucă, oricât de altruist ar fi Domnia sa faţă de alţii, nu era oare firesc să manifeste măcar acelaşi interes şi faţă de cele, graţie cărora, el şi regimul său, se bucură de privilegiile actuale?! Când însă, a lor tăi, nu le-ai trimis nici măcar o floare, ce poţi spune şi să crezi despre un asemenea Preşedinte?...

L.A.: Mda! Aşa e...

I.R.: Ce rămâne însă cert este faptul că dincolo de aceste realităţi ignobile se desprinde un trist adevăr; prin această indiferenţă condamnabilă, actuala putere a dat martirilor Revoluţiei o palmă post-mortem! Cu toate acestea, altceva mi se pare relevant: faptul că în pofida obstrucţionărilor de acest soi, solidaritatea artiştilor a spălat o ruşine naţională (dacă expoziţia n'ar fi putut avea loc!). Însă, cum actualii guvernanţi sunt străini de astfel de sentimente, să-i lăsăm în plata Domnului, pentrucă - aşa cum ne învaţă un înţelept proverb românesc - fiecare pasăre pe limba ei piere! De aceea, poate mai sugestiv decât orice, spiritul acestei expoziţii a fost exprimat de bronzul lui Lucian Ţăran: *"Victoria noastră, victoria lor, victorie furată!"*, ce redă, simbolic, această idee în care nu poţi a nu recunoaşte tot ce se întâmplă negativ în România de azi. Dar prin faptul că *"V-ul"* (ce simbolizează victoria noastră) este redat în prim plan, eclipsându-le pe celelalte două, reprezintă o speranţă că în final victoria noastră va fi învingătoare.

Luiza ASAVETEI

UN ISTORIC ROMÂN ANCORAT ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

(1927-2000)

- VIII -

Prof.Univ. Dr.Nicolae CIACHIR

Urmare din numărul trecut

L-am cunoscut personal pe Nichita Hrușciov.

Casa parohială în care locuiam avea 9 camere, cu o intrare centrală frumoasă și un părculeț îngrijit, cu multe flori și mulți copaci. 3 bazine (fântâni) colectau apa de ploaie de pe jgheaburile casei și munca zilnică a întregii familii transforma într'un colț de rai părculețul, chiar și în lunile de secetă. Jumătate din casă ne-a fost luată, devenind dispensar veterinar, iar copacii din părculeț: brazi, mesteceni, peri, caiși, tăiați și priponite vitele aduse la tratament. Un țăran care făcuse armata la cavalerie, lăudându-se că este priceput, a fost investit agent veterinar. La început sfios și politicos, într'o zi îi spune tatei: *"Părinte, n'am voie să mai vorbesc cu Dvs. și nici să vă salut, deoarece toți preoții sunt dușmani înverșunați ai puterii sovietice".*

Casa și curtea noastră erau lipite de școală, unde treceam direct, printr'o portiță, fără să mai ieșim în stradă. Tata, predând religia în perioada 1918-1940, făcuse această portiță, iar directorii școlii Dima și ulterior Fotache, erau prietenii familiei noastre și deseori luam masa împreună. În curtea școlii era și locuința directorului, frumoasă și spațioasă. Directorul Fotache reușind să plece în regat, de altfel era gălățean, în locuință s'a instalat noul director sovietic Sidorenco, cu soția sa Nadejda Hrușciova și cei doi copii.

Comunistul Somlev, care arborase primul pe școală drapelul roșu, era supărat că n'a fost investit dânsul director. Din dispoziția lui, a fost săpată o groapă adâncă în curtea școlii și a început să fie pusă pe foc biblioteca școlii care era în exclusivitate română. Hrușciova l-a întrebat pe profesorul de educație fizică, Nicu Mircea, dacă toate cărțile conțin propagandă fascistă și naționalist românească. Când i-a răspuns că sunt scriitori și poeți români cunsacrați, de talia lui Pușchin, Tolstoi, Cehov etc., i-a spus discret lui Mircea: **încercați să salvați cât puteți din acest patrimoniu cultural, dar dacă se află înfundăm împreună Siberia.** Pentrucă eram singurul dintre elevi care știam rusește, iar ea nu înțelegea deloc româna și bulgara care se vorbeau în sat, a început să aibă încredere în mine. Ea preda rusa și îi ajuta pe ceilalți profesori, majoritate improvizați, să se exprime cât de cât corect în limba oficială de atunci a Basarabiei. Era deci ocupată, având și doi copii mici. Fusese dat atunci un decret că nimeni n'are voie să aibă angajați servitori, femei de serviciu etc., ceea ce înseamnă exploatare, lucru pasibil cu pușcăria ori deportarea. S'a găsit o portiță: o elevă mai dezvoltată din clasa a VII-a a început să aibă grijă de cei doi copii, argumentându-se că fata respectivă ia

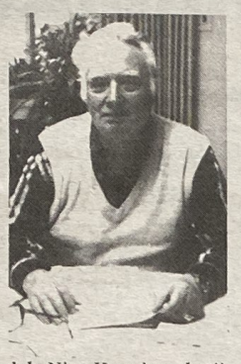

dela Nina Hrușciova, lecții suplimentare de rusă. Mama mea fiind casnică, i-a împrumutat unele lucruri necesare gospodăriei. Hrușciova, aflând că este soția preotului, s'a speriat dar mama a liniștit-o că nimeni n'o s'o reclame, iar când se întunecă poate să vină la noi în vizită. Afară de ochiuri și cartofi prăjiți nu știa să gătească deloc, spunând că acasă au mâncat tot timpul la cantină. Până la urmă, tata i-a botezat copiii în ascuns, iar băiatul Vitea, de cinci ani, aflând că stă de vorbă cu un preot, foarte natural, l-a întrebat: *"Unde vă țineți copitele, coarnele și coada?"*

În acest context l-am cunoscut în anii 1940-41 pe primul secretar al partidului comunist din Ucraina, Nichita Hrușciov. Din ce știu, de 3-4 ori a venit în comuna noastră Vaisal și a tras la directorul Sidorenco care, bănuiesc, că avea sarcini importante pe linie de partid și guvern. Hrușciov lua masa în casa directorului; Nadejda era atunci foarte fericită și îi servea la masă, iar șoferul și încă unul în uniformă militară mâncau în bucătăria de vară.

Dacă Hrușciov rămânea mai multe ore (dela prânz până noaptea târziu), ori dormea acolo, ei plecau cu mașina și se întorceau la timpul stabilit. Veneau cu arme de vânătoare ori cu ustensile de pescuit, motivul principal era inspecția zonei, iar cel sentimental să-și vadă ruda iubită. Era încă lumină și ei trăgeau storurile. În curtea școlii era amenajată o bază sportivă, noi ne jucam dar eram curioși ce făceau acolo Hrușciov și cei trei bărbați, adică cei doi frați Sidorenco și cel care îl secunda pe Hrușciov. Odată, Nadejda m'a rugat s'o ajut și să duc niște vin. Fiecare avea câte un caiet, gesticulau, concret jucau piese în limba ucraineană. Într'o zi a venit cu fiul său, care avea 3 ani și-l chema Serghei (Serioja). Pentrucă puștiul se smiorcăia, a ieșit Hrusciov cu el în curte, iar Nadejda mi l-a dat în grijă, deci am făcut-o pe dădaca.

S'a înfiripat o idilă între Hrușciova și profesorul de gimnastică Nicu Mircea, care era un mare sportiv, avea pe atunci vreo 23 de ani și care ulterior va ajunge colonel de grăniceri în armata română. Prin anii '70 Mircea era la Timișoara, unde i-am făcut o vizită; apoi, ieșind la pensie s'a stabilit la Brăila. Tatăl lui Mircea, om bogat și țărănist înfocat, a fost arestat și a murit în pușcărie. Înainte de-a fi arestat, Hrușciova l-a avertizat pe Nicu Mircea ca bătrânul să fugă de acasă, ceea ce însă acesta n'a făcut. Când a început războiul și Sovieticii au început să fugă ca potârnichile, Nadejda, în căruța gata de drum și cu copiii alături, era două noaptea - sunt martor ocular - plângea și îi spunea lui Mircea: un cuvânt să spui, voi coborî și îți voi fi soție credincioasă. Lui Mircea i-a fost frică să ia o decizie.

Așa-zisul regim burghezo-moșieresc român, cu toate păcatele sale, mai ales în timpul dictaturii personale a regelui Carol al II-lea, care a pus mitraliera pe zeci de legionari nevinovați, era floare la ureche față de regimul stalinist instaurat în Basarabia în 1940. Deși Constituția stalinistă din 1936, care era trâmbițată ca cea mai democratică din lume și unde era specificat că nimeni nu poate fi reținut, judecat și condamnat decât cu probe evidente, iar fiul nu răspunde pentru faptele tatălui (sân za otța ne otficeaiut), fără nici un motiv familii întregi luau drumul Siberiei, iar mulți alții primeau câte un glonte în cap. Articolul 134 introducea votul universal secret și direct, înlocuind caracterul restrictiv al alegerilor conform vechii Constituții din 1924. Practic, totul era deosebit de frumos pe hârtie; Stalin, care nu deținea nici o funcție în cadrul puterii executive și legislative, putea trimite la moarte pe orice demnitar sovietic, în urma unui simplu anunț apărut în presă, că persoana în cauză este un trădător, este dușman al poporului (**Nicolae Ciachir**, *Istoria politică a Europei dela Napoleon la Stalin*, București, 1997, p.225).

Mareșalul Tuhacevschi, unul din ideologii marcanți ai partidului Buharin, a avut curajul să demonstreze la proces, toate acuzațiile absurde, ticluite de procurorul Andrei Vâșinski - cel care peste câțiva ani îi va bate cu pumnul în masă regelui Mihai - dar totul a fost degeaba, toți aceștia au fost executați ca dușmani ai poporului, agenți ai imperialismului mondial. Iată, totuși, cum este denaturat adevărul istoric. Cartea la care mă refer, este o monografie dedicată comunei Vaisal din județul Ismail, apărută în 1990 la Bolgrad, deci în Ucraina, iar autorul este ca formație istoric, terminând facultatea de specialitate la Odesa.

Ocupanții din 1918 au supus zona unei românizări forțate, limba lor a fost declarată oficială, iar Rușii, Ucrainenii, Bulgarii și Găgăuzii nu aveau voie să vorbească limba lor maternă, nici acasă la dânșii (p.55) Dar sosește clipa fericită, URSS eliberează Basarabia la 28 Iunie 1940. Autorul adaugă și acum în zilele noastre (am arătat mai sus că lucrarea a fost tipărită în 1990), că forțele naționaliste ale Moldovei vor să transforme această sărbătoare luminoasă în zi de doliu. Românii se întorc în 1941 și au omorît numai la Vaisal zeci de comsomoliști, colhoznici, activitățile etc. Sunt martor ocular al evenimentelor, n'a fost omorît nimeni, iar Bulgarii din Vaisal, de bucuria întoarcerii Românilor, au sărutat caii unității de cavalerie care a intrat prima în sat. Am o fotografie cu slujba în fața bisericii, oficiată de tata, la care au participat sute de persoane. Voi reveni la această carte când ajung la evenimentele din 1994.

Tatăl meu, ca să ajute o văduvă din sat, căreia îi mai lăsa câte un sac de făină când mergea să macine la moară, a găsit soluția de a-i da niște bani fără s'o jignească. Aceasta avea o fiică ce făcuse 4 clase primare, dar avea ghinionul să n'o angajeze nimeni, iar din agricultură nu putea trăi, deoarece nu aveau pământ. Venea la noi acasă de două ori pe săptămână și mă lua la plimbare, în perioada când eu aveam între 4 și 7 ani. Au trecut niște ani, a venit puterea sovietică și tânăra se învârtea pe la Sovietul sătesc (fosta primărie), să câștige ceva. Era frumușică, lipicioasă și îi căzuse cu tronc unui Sovietic, care era instructor de partid în raionul nostru. Acesta îi cumpărase niște cizme roșii, cu care a cucerit-o și încerca s'o propulseze pe linie politică. Astfel, tânăra noastră, fiind cu originea socială sănătoasă, țărancă fără pământ (batracica), ajunge deputat în Sovietul Suprem al URSS-ului. Era Bulgăroaică, o chema Stefanida Gageva și a fost din primul lot de basarabeni, care au ajuns deputați în organul legislativ cel mai înalt al Uniunii Sovietice. Este trecută în toate manualele școlare și în vasta lucrare de sinteză, în mai multe volume *"Istoria Ucrainei sovietice"*, scoasă de Academia de Științe dela Kiev.

În timpul războiului a fost maior în armata sovietică. Din ordinul ei a fost dărâmată în 1966, monumentala biserica din comună cu hramul Sfântul Ilie, zidită în 1874 și renovată în 1938.Înainte de-a ajunge deputată, avea o dambla să se mute în casa noastră și să doarmă în patul părinților mei, pat dublu cu ornamente, din metal argintat, iar preoteasa s'o servească la pat cu șerbeturi și cafea. Cazul are și partea hazlie: când a venit cu niște oameni dela primărie să ne evacueze, s'au strâns în grabă peste 50 de femei din sat, majoritatea babe, care i-au alungat și-au făcut un pichet în stradă ca să protejeze casa parohială. Cu o zi înainte, a fost în comună un incendiu, în care au ars câteva magazii și au avut de suferit și câteva case. Când babele erau în stradă, venise primul secretar de partid dela raionul Bolgrad și cu un ofițer de miliție să evalueze pagubele. Au crezut că babele îl apără pe popa să nu fie dat afară din casă de către o față care este referentă la primărie. Au întrebat: popa v'a pus să faceți acest lucru, să stârniți această zarvă? Răspunsul a fost: popa nici nu știe, că el deservește mai multe comune și e plecat că are două înmormântări. A fost chemată acolo Gageva (până la primărie erau 300 de metri), să dea explicații. Dela Gageva au aflat că popa este în activitate, casa în care stă este parohială, n'are altă casă în comună și că popa este foarte cumsecade, i-a ajutat din totdeauna familia. În schimb preoteasa este rea, arogantă; vrea să-i ceară scuze, s'o servească cu dulceață și să-i cedeze patul. Mama, când a auzit ce vrea Gageva, a început să țipe, spunând că preferă să-i putrezească oasele în Siberia, decât să se umilească în fața unei mucoase nespălate. În fața refuzului mamei, ne-a dat în judecată. Cred că este un caz unic al justiției sovietice, când un preot câștigă procesul în fața unei deputate. Când a avut loc procesul, Gageva era deja deputată; suntem în Aprilie 1941. Tata era un bărbat frumos, avea peste 1.80 m și vorbea rusește foarte bine, deoarece făcuse Facultatea de Teologie la Kiev, promoția 1913. S'a îmbrăcat frumos în haine civile, avea mustăți și cioc, care îi dădeau o alură interesantă. M'a luat cu dânsul la proces la Bolgrad, în caz că ar fi fost arestat pe loc, s'o anunț pe mama. Inițial, tata a încercat să ajungă la un compromis cu Gageva, să-i doneze patul și mama s'o primească și s'o trateze cu dulceață, căci cafeaua dispăruse din uz. Mama, ca o leoaică, țipa, leșina, plângea că preferă să moară decât să fie astfel înjosită. Norocul lui tata că persoana care judeca în ziua aceea cazul era o femeie de circa 50 de ani, din Kiev și se pare că-i plăceau

Continuare în pag. 24

CAPELA "ADORMIREA MAICII DOMNULUI"

Alex. TOMESCU

Din bogata activitate de vară a Câmpului Românesc din Hamilton, Sărbătoarea Hramului Capelei constituie un punct de reper, o regăsire lăuntrică, un prilej de rugăciune și spovedanie a creștinilor ortodocși români din Ontario.

Zorile zilei de Duminică 20 August s'au ivit evlavioase, puțin încercănate de niște nori rebeli, dar mângâiate de primele raze de soare care se frângeau pe ferestrele altarului, în reflexe multicolore, cu străluciri diamantice.

Întâlnind un grup de noi veniți, ce căutau cu privirea în jur, m'am introdus, urându-le *"Bun venit!"* Ei erau pentru prima dată aici și special m'au rugat să-i îndrum spre *"bisericuță"*. După ce le-am arătat cărarea ce ducea spre lăcaș, i-am urmărit cu privirea. Erau stăpâniți de emoție: s'au așezat în rând controlându-și ținuta vestimentară, cercetând cu atenție tot ce li se dezvăluia în față. S'au oprit pe puntea de peste pârâu și au privit înapoi. Și-au continuat drumul până la clopotniță.

Într'adevăr, este o zi mare pentru creștini. Maica Domnului a fost femeia aleasă de Dumnezeu să dea naștere Mântuitorului Nostru. Ea a mers spre Bethlehem să-și găsească un loc pentru nașterea pruncului Său și a călătorit în Egipt să-l ferească de cei răi. L-a crescut cu grijă, aducându-l în rândul pamântenilor. S'a bucurat de faptele Fiului Său dar a și suferit când El a fost acuzat pe nedrept, chiar de blasfemie, culminând cu Răstignirea Sa. A lăcrimat îndurerată lângă Cruce pe muntele Golgota acolo unde El, Mântuitorul a schimbat ura în dragoste, întunericul în lumină, iadul în rai, moartea în viață veșnică.

Toate acestea s'au regăsit în Taina Sfintei Liturghii, și în luările de cuvânt ale cuvioșilor preoți Nicolae Zelea și Dumitru Ichim. Îngenunchind cu toții ne-am rugat Maicii Domnului pentru Iertarea noastră, a semenilor noștri, pentru pace și înțelegere.

Deși ecoul clopotului se stinsese de mult iar slujba se apropia de sfârșit, continuând cu un parastas și o binecuvântare a unei perechi de tineri căsătoriți, coloana celor care doreau să se închine și să aprindă o lumânare era neîntreruptă.

Priveam din partea de sus a drumeagului ce urca spre Capelă și imaginea se amesteca cu viziunile dela hramurile mănăstirilor din țară. Eram când în drumul dintre Agapia și Văratec, unde Eminescu trecea codrii de aramă, ori coborînd dela schitul Sihla la mănăstirea Sihăstria, unde regretatul Arhimandrit Cleopa își depăna amintirile unei vieți aproape apostolice.

Era deja după-amiază, soarele coborise două sulițe spre Apus, în parcarea suplimentară încă soseau mașini. La plecare, pe care am amânta-o de mai multe ori, fiind captivat de decorul ce aveau un farmec deosebit, am oprit pe dreapta să cedez loc celor care încă veneau în coloană. Dintr'o mașină cu geamul deschis am auzit: *"Este un adevărat pelerinaj, parcă e hagialâcul dela Ciric Dere"*. Vizitatorul era probabil din Dobrogea, un impătimit ca mine pe care îl răscoleau locurile copilăriei.

NOUTĂŢI EDITORIALE

La Editura *"Duh şi Adevăr"* din Bucureşti a apărut un volum ce cuprinde o parte din *"Notele de lectură"* publicate de-a lungul anilor de Nicole Valéry Grossu în revista *Catacombes*. Noul volum este intitulat *"Hegemonia Violenţei. Comunism, Totalitarism, Ateism."*, cu un cuvânt înainte al soţului autoarei, cunoscutul poet şi scriitor Sergiu Grossu.

- Punctele de vedere ale Nicolei Valéry sunt cu atât mai adevărate cu cât ele s'au format în profunzimele unei fiinţe care a cunoscut în România, dela instalarea la putere a partidului comunist cu ajutorul Armatei Roşii, întreaga gamă de suferinţe şi teroare ce se reflectă în cărţile analizate de autoare metodic, cu seriozitate, dintr'o irezistibilă nevoie de adevăr şi de dreptate.

Cartea, apărută în excelente condiţii grafice, poate fi procurată dela: Editura *"Duh şi Adevăr"*, Sergiu Grossu, C.P. 22 - 232, Bucureşti, la preţul de $ 10.00 U.S.A.(în care este inclusă şi expediţia).
Tel: 330 12 49.

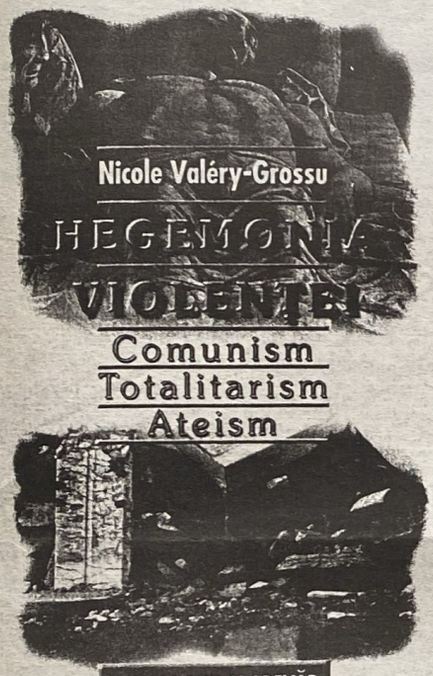

• • •

Culegerea de poezii-document ale emigranţilor din perioada 1900-1918, a prof. Doru Munteanu, o puteţi procura scriind la adresa:

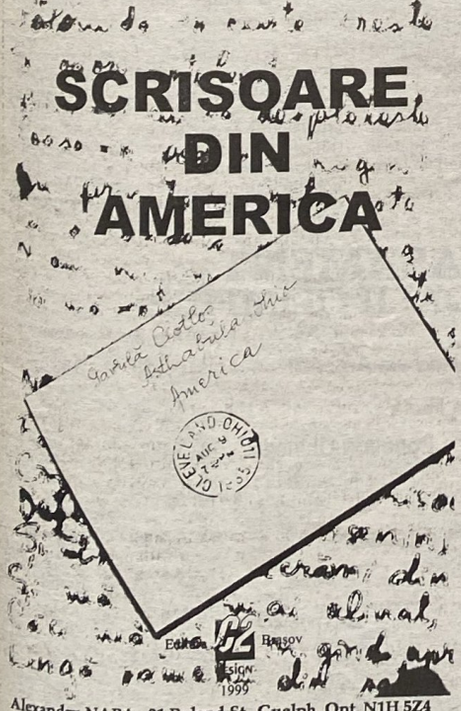

Alexandru NAPA - 31 Roland St, Guelph, Ont. N1H 5Z4
Tel: 519 824 5742
Costul unui volum este: $ 10.00

CONSTANTIN BARBA

15 Februarie 1924- 2 Iulie 2000

Ne-a părăsit şi Constantin Barba. Cociu, cum era cunoscut în lumea prietenilor şi a familiei. Îi mai avem puţine ore între noi trupul lui chinuit şi inima sa care s'a oprit să mai bată, pentru a ne aminti de el ca om pământean, pentrucă sufletul lui nemuritor s'a dus acolo unde se află toţi înaintaşii noştri de acelaşi neam şi aceaşi credinţă.

Îl mai avem printre noi pentru a ne reaminti acele frânturi de viaţă trăite împreună, începând din îndureratul nostru Cadrilater, când adolescenţi fiind, ne angajasem pe drumul fără întoarcere, de a ne pune toate puterile noastre, toate capacităţile noastre şi toate posibilităţile de care vom dispune, în slujba chinuitului nostru neam, pentru a-l ajuta să iasă la lumină.

De acolo, din Silistra noastră dragă, noi, elevii de liceu, aduşi în România de copii, de către părinţii noştri colonişti în Cadrilater, nu visam decât să fim la înălţimea încrederii pe care părinţii noştri au pus-o în noi.

"Noi nu am avut tinereţe". Generaţia noastră n'a cunoscut nici lauri, nici flori, nici saloane. La vârsta când ceilalţi tineri îşi înfloreau romanţele în parcuri, Cociu Barba se pregătea să se lupte cu comitagiii bulgari în lupta pe viaţă şi pe moarte pentru rezistenţa pământului românesc din Dobrogea. Acolo, la Silistra - şi mai târziu în ţară - Cociu Barba s'a detaşat cu mult de ceilalţi colegi, în spiritul de luptă şi de sacrificiu. Structura lui era oţelită de generaţii în supravieţuirea strămoşilor în Balcani, impunea calm, seriozitate şi hotărâre.

Era originar din satul aromânesc Livezi, din Macedonia grecească. Satul din Dobrogea de Sud, unde au fost colonizaţi, era un amestec de Turci, Tătari, Bulgari - ca toate satele din Cadrilater, unde s'a stabilit fiecare pe unde a putut în urma războaielor balcanice.

Era greu pe vremea aceea să întreţii un copil la liceu, dar părinţii au făcut toate sacrificiile pentru a-l trimite la şcoală şi pe el şi pe un frate mai mic, ajuns doctor. Aceasta era situaţia pentru majoritatea copiilor de colonişti din Durostor şi Caliacra, dar acea atmosferă de restricţii materiale ne-a unit pe toţi, alături de cei mai buni colegi dacoromâni, pentru ca numai în câţiva ani, elevii din Silistra, Turtucaia, Bazargic şi Cavarna să devină o pepinieră naţionalistă de cel mai înalt grad, conduşi de spiritul creştin de care începuse să se lepede pseudointelectualitatea de stânga din România.

Cociu Barba a fost dela început pe baricadă. Tragedia abandonării Cadrilaterului, care ne-a afectat pe toţi, la Cociu Barba a avut un efect mai puternic. Nu se putea împăca sub nici un fel cu părăsirea gospodăriilor pe care părinţii le-au ridicat cu sânge şi sudoare şi s'a aruncat cu toată puterea în lupta pe care generaţia sa o dădea pentru scoaterea ţării din marasmul în care a fost împinsă de politicienii corupţi şi incapabili.

Trei dictaturi, cu toate mijloacele subumane folosite, au încercat să distrugă tot ce tineretul României realizase mai frumos şi mai nobil. Dacă soarta l-a apărat pe Cociu Barba de două dintre ele, a treia, cea mai violentă, antiumană, supercriminală, condusă de Kominternul dela Moscova, nu l-a ocolit.

Arestat în 1948, pe când era student la Politehnica din Bucureşti, este condamnat în lotul de studenţi dela Politehnică şi ajunge în celebrul *"laborator dde dezumanizare Piteşti"*, cel mai sinistru şi de neînchipuit loc de experimentare pe om, a tuturor metodelor de despersonalizare, pe care cercetătorii nu îndrăzneau să le aplice nici pe animale.

Metodele folosite erau atât de satanice, încât Cociu Barba a încercat să se omoare, dar bestiile care îl supravegheau, au intervenit la timp, pentrucă moartea era prea uşoară pentru a-l lăsa să moară. Din mărturiile celor care au fost la Piteşti în timpul acela, mi s'a vorbit de trei Macedoneni care au fost supuşi la cele mai îngrozitoare chinuri: Gioga Parizianu, Gula Cucoli şi Cociu Barba. Poate şi la aceste cazuri s'o fi referit şi regretatul Petre Ţuţea, când, vorbind despre Macedoneni, a spus: *"ei nu sunt Români, ei sunt supra-Români"*, echivalându-i cu supraoameni. Moartea n'a vrut să-l ia atunci pe Cociu Barba.

Viaţa mai avea de lucru cu el. După expirarea pedepsei este pus în libertate, dar pentru puţin timp, pentrucă după evenimentele din Ungaria 1956, Securitatea a trecut la lichidarea completă a oricărei forme de rezistenţă în România. Este din nou arestat în 1958, trece prin grele anchete, este condamnat şi trimis la închisoarea Aiud. Aici, are tot timpul o ţinută demnă, refuză orice acţiune de reeducare şi se eliberează în ultimul lot la 31 Iulie 1964.

Situaţia în ţară la eliberarea din 1964 era cu totul alta decât aceea dela data arestării. Comuniştii îşi pregătiseră cadre noi, iar foştii deţinuţi politici abia dacă mai puteau să fie acceptaţi pe nişte posturi cu salarii derizorii sau ca muncitori necalificaţi. La celebrul *"dosar de cadre"* apăruse şi pregătirea profesională sau *"diploma de studii"*, ori toţi studenţii arestaţi în 1948, nemai fiind admişi în facultăţi, nu figurau decât cu *"studii medii"* de care era plină ţara. Cociu Barba lucrase ca şef de şantier şi la construcţiile ce s'au ridicat la Gherla şi la Aiud, avea experienţă, dar nu avea diplomă. Cu o perseverenţă ieşită din comun, reuşeşte să se reînmatriculeze la Facultatea de Construcţii din Bucureşti şi să obţină diploma de inginer constructor. Erau primele raze de soare în tenebroasa lui viaţă.

Urmează o căsătorie fericită, cu creşterea familiei cu un fecior şi o fată.

Valurile vremii l-au adus până în această îndepărtată Americă, unde dârzul luptător, visătorul idealist şi tehnicianul experimentat - datorită unor condiţii vitrege, dintre care sănătatea a fost cea mai afectată - n'a putut să-şi valorifice talanţii cu care a fost hărăzit de Dumnezeu.

A vrut să moară când era tânăr şi moartea nu l-a văzut. Undeva, destinului său îi fusese hărăzit să adoarmă în Lumea Nouă, în orăşelul macedo-Românilor pe care i-a iubit din tot sufletul pentru a fi şi el piatră de temelie pentru un Mausoleu spiritual al acestei ramuri de Români urgisite de oameni şi de timp alături de George Perdichi, Stavri Cuţumina, Andrei Rigea, Pascu Marcu, Vasile Muşi şi toţi cei de o credinţă cu ei pentrucă: *"Toţi vom pleca, dar nimeni nu va spune / că n'a avut în el un strop de cer / şi toţi vom duce'n noi câte-o minune"*.

Adio drag coleg, prieten şi camarad.

ELENA CARAIANI CANTOR

Februarie 1932 - 4 Octombrie 2000

Din îndepărtata Arizona, ne parvine ştirea că Elena Cantor a plecat pe drumul fără de întoarcere. Este greu să ne închipuim că Elena Cantor nu mai este printre noi. LENA, cum o mai chemam, era plină de energie, cu un zâmbet prietenos faţă de oricine, dar sensibilă până la indignare când auzea de vreun abuz, brutalitate ori incorectitudine. Iubea cu exuberanţă tot ce era frumos: un apus de soare, măreţia munţilor, o floricică modestă, natura în general, dar cu deosebire florile şi muzica.

Născută în familia de Aromâni, Caraiani, din Macedonia bulgărească, dela vârsta de doar 4 ani, împreună cu părinţii şi fratele, cunoaşte amarul exilului, din Bulgaria şi apoi refugiul din Cadrilaterul dobrogean, ca apoi, instaurarea regimului pro sovietic în România să afecteze profund rosturile familiei. Greşit îndrumată de părinţi, nu s'a îndreptat spre un conservator de muzică, pentru care fusese înzestrată natural, ci a absolvit Facultatea de Zootehnie/Veterinară. Ulterior, în *"câmpul muncii"* fiind, s'a obosit de absurdităţile economiei centralizate şi a luat calea exilului, încurajată fiind de existenţa unchiului din Milano. Destinul însă nu o reţine în Italia, unde ar fi vrut să rămână, ci o duce în America. Prin Părintele Gâldău găseşte imediat de lucru, iar între timp, află de întâlnirile din zona New York, prilejuite de comemorări naţionale sau culturale şi unde se solicitau talente pentru partea artistică a programului. Astfel, la comemorarea de Zece Mai a anului 1977, Elena şi-a făcut auzită vocea cât şi talentul dicţiunei la recitări. Acolo s'a întâmplat să-l cunoască pe inginerul Valentin Cantor, cu care ulterior s'a căsătorit. În următorii 13 ani a participat şi contribuit la reusita multor comemorări ori activităţi culturale româneşti, nu numai în centrele cu Români din Statele Unite dar şi în Canada, contribuind plăcut şi încurajator la solidaritatea Românilor din America şi Canada. Luând parte la unele marşuri demonstrative anti-comuniste în frumos costum naţional, a ridicat în atenţia privitorilor cauza Românieі sacrificate. S'a stins din această viaţă pământească cu gândul la o Românie curată, plină de flori, harnică, corectă, prietenoasă şi neafectată de relele şi viciile aduse din alte părţi ale lumii.

Nemângâiaţi, dar rugându-se pentru sufletul ei, ramân soţul Valentin, fratele Tascu şi familia, precum rude şi prieteni.

Luminată să-i fie calea sufletului ei, şi iertată de cei către care a greşit.

Inhumarea a avut loc la Calvaryu Cemetery din Flagstaff, Arizona, pe data de 7 Octombrie.

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

JOCURILE OLIMPICE DELA SYDNEY

MEDALIAŢII NOŞTRI

- **Andreea Răducan, Maria Olaru, Loredana Boboc, Simona Amânar, Andreea Isărescu** şi rezerva **Claudia Preşecan**, echipa feminină de gimnastică a României a cucerit titlul de campion olimpic, medalie de **aur.**

- **Marius Urzică**, gimnastică masculină, proba cu cal cu mânere, medalie de **aur**.

- **Diana Mocanu,** înnot, proba de 200 m. spate, medalia de **aur**, şi proba de 100 m. spate, medalia de **aur.** (două medalii de aur).

- **Mihai Covaliu,** sabie, medalia de **aur**.

- **Mitică Pricop, Florin Popescu** - canoe 2, proba de 500 m, medalia de **bronz**. La proba de 1.000 m. au cucerit medalia de **aur**.

- **Simona Amânar,** gimnastică, concurs individual compus, medalia de **aur** (în locul Andreei Răducan).

- **Georgeta Damian, Viorica Susanu, Ioana Olteanu, Veronica Cochela, Maria Magdalena Dumitrache, Elisabeta Lipă, Liliana Gafencu, Doina Ignat şi Elena Georgescu**, canoe, 8 vâsle + 1, **aur** (titlu olimpic).

- **Constanţa Burcică şi Angela Alupei** - canoe, două vâsle, au cucerit medalia de **aur.**

- **Andreea Răducan,** sărituri, medalie de **argint.** Aceasta este cea de-a doua medalie, după cea de **aur** câştigată în concursul pe echipe la gimnastică individual compus. Medalia de aur câştigată la gimnastică individual compus i-a fost retrasă.

- **Lidia Simion**, maraton, medalie de **argint**.

- **Marian Simion** - box, categoria 71 Kg, medalia de **argint**.

- **Maria Olaru,** gimastică, concurs individual compus, medalia de **argint**.

- **Violeta Beclea** - proba de 1.500 m. a obţinut medalia de **argint**.

- **Beatrice Câşlaru**, înnot proba de 200 m mixt, a obţinut medalia de **argint**.

- **Mariana Limbău, Raluca Andreea Ioniţă, Elena Radu şi Sanda Toma** - kaiac 4, proba de 500 m., medalia de **bronz**.

- **Gabriela Szabou** - proba de 1.500 m - medalie de **bronz.**

- **Oana Manuela Pantelimon**, sărituri în înălţime - medalie de **bronz**.

- **Dorel Simion,** box, categoria 67 Kg, medalie de **bronz**.

- **Simona Richter,** judo, medalie de **bronz.**

Echipa feminină de gimnastică a României a câştigat medalia de aur, cu un punctaj de 154,608, învingând pentru prima dată în istoria J.O., echipa Rusiei.

CAZUL SPORTIVEI ANDREEA RĂDUCAN

Întreaga suflare sportivă românească a fost şocată de vestea transmisă de Comisia Medicală CIO, că sportiva Andreea Răducan, campioana olimpică absolută a fost depistată pozitiv, în urma testului antidoping. Tânăra sportivă de 17 ani, fiind răcită, a fost tratată cu Nurofen, un medicament care conţinea şi pseudoefedrină, substanţă interzisă la J.O. De menţionat că pseudoephedrina nu se află pe lista substanţelor interzise de Federaţia Internaţională de Gimnastică.

Apelul făcut de Comitetul Olipmic Român adresat Tribunalului de Arbitraj Sportiv (TAS), împotriva deciziei Comitetului Executiv de a-i retrage medalia de aur cucerită în concursul individual compus din cadrul J.O. a fost respins.

Reprezentantul Comitetului Executiv al Comitetului Internaţional Olimpic (CIO), Jacques Rogge, a declarat că gimnasta română Andreea Răducan, căreia i-a fost retrasă medalia de aur cucerită în concursul individul compus, a fost depistată pozitiv. Ea nu poate fi considerată vinovată, deşi a primit această sancţiune conform regulamentului. Este vorba despre o gravă neglijenţă a medicului echipei române de gimastică, Ioachim Oană, care a admis, de altfel, că a greşit în momentul în care i-a prescris Andreei acel medicament pentru tratarea răcelii. Rogge a spus că sportiva română a primit cea mai mică sancţiune posibilă. Nu am decis excluderea sportivei dela J.O., aşa cum am procedat în alte cazuri de dopaj. Nu am solicitat nici măcar ca Federaţia Română de Gimnastică s'o suspende şi, în plus, sportiva şi-a păstrat celelalte două medalii pe care le-a cucerit, a declarat oficialul Comitetului Internaţional Olimpic.

Testul antidoping al Andreei Răducan nu a fost tras la sorţi, ea a fost testată după câştigarea medaliei de aur în concursul individual compus.

Referitor la concentraţia relativ ridicată a substanţei depistată în organismul gimnastei române (90 micrograme/mililitru, faţă de cantitatea maximă admisă de 25 mcg/ml), reprezentantul Comitetului Executiv al CIO a spus că această situaţie este explicată de faptul că gimnasta cântăreşte numai 37 de kilograme.

În concluzie, secretarul general al Tribunalului Sportiv, Mathiew Reeb, a declarat că este conştient de impactul pe care îl va avea această decizie asupra sportivei tinere, minunată şi de elită, dar dacă punem în balanţă interesul gimnastei şi politica mişcării olimpice care susţine sportul fără substanţe interzise, regulamentul trebue aplicat fără nici un fel de compromis.

Amară nedreptate făcută campioanei olimpice Andreea Răducan şi -implicit colegelor ei Simona Amânar şi Maria Olaru nu le poateştirbi în nici un fel gloria, chiar dacă le-a întunecat bucuria pe care au meritat-o pe deplin. Ele vor rămâne pentru noi mereu pe acel podium, deasupra căruia s'au înălţat trei steaguri româneşti. Le mulţumim şi le suntem recunoscători pentru demnitatea cu care au primit o lovitură pentru care şi îngerii ar fi plâns.

Mihai Creangă

UNA-I LOTUL OLIMPIC. ALTA-I LOTUL POLITIC.

Mihai CREANGĂ

Euforia justificată cu care au fost întâmpinate în ţară extraordinarele victorii ale sportivilor români la Olimpiada dela Sydney a declanşat şi câteva întrebări nelinştitoare. Cum se face că România, care ocupă uimitorul loc 11 în clasamentul oficial pe naţiuni, după numărul medaliilor, este în acelaşi timp printre cele mai sărace ţări europene? Cum se poate ca asemenea campioni să provină dintr'o ţară în care speranţa de viaţă este cea mai scăzută din Europa, în care rata mortalităţii infantile este cea mai ridicată, în care asistenţa medicală este submediocră, în care alimentaţia majorităţii populaţiei este la standarde penibile? Sau, cum poate să ajungă, la numai 16 ani, Diana Mocanu dublă campioană olimpică la natatie, când în România numeri pe degete bazinele de înnot acoperite şi de dimensiuni olimpice? Întrebările ar putea continua...

Mai adaug doar că, prin intermediul reportajelor televizate, s'a văzut că mai toţi aceşti eminenţi sportivi, ale căror performanţe au ridicat tricolorul românesc pe cel mai înalt catarg, provin din familii modeste, unele chiar sărace de-a binelea. Şi ţinând cont de vârsta medaliaţilor noştri, este clar că ei şi-au trăit copilăria şi adolescenţa în ultimul deceniu ceauşist - probabil cel mai îngrozitor ca prăbuşire a calităţii vieţii din toată istoria modernă a României - şi tinereţea în anii acestei nersfârşite tranziţii cenuşii...

De unde atunci înzestrarea lor fizică deosebită, de unde - până la urmă - voinţa lor extraordinară de a învinge? Cred, desigur, în sâmburele de miracol şi în talentul lor înnăscut. Dar nu mă încumet să dau alte răspunsuri. O posibilă explicaţie a desluşit-o Doamna Ana Blandiana: *"...adevărata explicaţie ţine de domeniul criteriilor. Lipsa lor de fermitate face nu numai gesturile şi acţiunile, ci şi caracterele laxe şi incapabile de performanţă. Ceea ce este stimulant în concursurile sportive este definirea clară a problemelor, perfecta delimitare a greşelii, cântărirea, de cele mai multe ori matematică, a succesului. Sportivul ştie când, cum şi în ce condiţii poate câştiga şi nu trebue decât să fie capabil de încordarea şi efortul care il pot duce acolo. În timp ce oamenii (...) societăţii româneşti nu ştiu niciodată dacă nu cumva au mai mult de câştigat fiind şmecheri decât corecţi, leneşi decât harnici, delicventi decât onesti (...) Încercaţi să vă imaginaţi o Românie funcţionând cu severitatea criteriilor olimpice şi veţi înţelege fără greutate de ce putem învinge la Sydney, dar nu la Bucureşti".* Amară constatare.

Totuşi, mai este ceva, legat de criterii şi de rigoare, care ar putea explica de ce - de pildă - politicienii noştri nu vor atinge niciodată performanţele sportivilor (sau artiştilor, de ce nu?) români. E vorba, în cele din urmă, de selecţia celor care ne reprezintă. Dacă Românii ar vota cu rigoarea şi cunoştinţele unui selecţioner olimpic, alta ar fi calitatea (şi performanţa) clasei noastre politice.

CLASAMENT PE MEDALII OLIMPICE

	Ţara	Aur	Arg	Br.	Total
1	USA: Statele Unite ale Americii	39	25	33	97
2	RUS: Federaţia Rusă	32	28	16	88
3	CHN: Republica Populară Chineză	28	16	15	59
4	AUS: Australia	16	25	17	58
5	GER: Germania	14	17	26	57
6	FRA: Franţa	13	14	11	38
7	ITA: Italia	13	8	13	34
8	OLA: Olanda	12	9	4	25
9	CUB: Cuba	11	11	7	29
10	GBR: Marea Britanie	11	10	7	28
11	ROM: România	11	6	9	26

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

STAREA SĂNĂTĂŢII ÎN ROMÂNIA

Starea de sănătate a populaţiei României continuă să fie mult mai scăzută decât în celelalte state din Europa Centrală şi de Est, a declarat profesorul, doctor Dan Enăchescu, şeful Catedrei se sănătate publică din cadrul Universităţii de Medicină şi Farmacie (UMF) "Carol Davilla" din Bucureşti. Statisticile arată că, din 1992, în România, excedentul natural continuă să fie negativ, în mediul rural rata brută a mortalităţii este de 1,65 ori mai mare decât în mediul urban, din cauza gradului mai mare de îmbătrânire a populaţiei din aceste zone şi a carenţelor în asigurarea serviciilor de sănătate. Un studiu al specialiştilor români şi străini arată că problema cea mai gravă cu care se confruntă sistemul de sănătate este legată de bolile cardiovasculare, cerebrovasculare şi tumori. România se situează printre primele locuri, în Europa Centrală şi de Est, în privinţa mortalităţii sub vârsta de 65 de ani. Frecvenţa deceselor a crescut semnificativ în ultimii zece ani.

MUGUR ISĂRESCU NU VA DEMISIONA

Prim-ministrul Mugur Isărescu nu-şi va lua concediu în timpul campaniei electorale, el îşi va exercita mandatul de premier până la capăt. Şeful Guvernului a declarat că va face publică, cât de curând, echipa de campanie electorală şi mandatarul său financiar, pentru a nu exista suspiciuni privind folosirea banilor publici pentru această campanie electorală.

ÎNTREŢINEREA UNEI GARSONIERE ÎN BUCUREŞTI VA COSTA APROXIMATIV 100 DM

Bucureştenii care locuiesc în blocuri racordate la sistemul centralizat de termoficare vor plăti în viitorul sezon rece, aproximativ un milion lei (100 DM) pentru întreţinerea unei garsoniere. Potrivit estimărilor specialiştilor, pentru încălzirea unui apartament format din două camere, locuit de două persoane, costul întreţinerii va ajunge în viitor la 1,5 milioane lei, datorită scumpirii preţului energiei termice.

VAMEŞII FRANCEZI AU CONFISCAT CONTRABANDA UNUI ROMÂN

În apropiere de Nisa, vameşii francezi au confiscat 1,4 tone de ţigarete de contrabandă, dintr'un autovehicul condus de un Român. Şoferul, a cărui identitate nu a fost divulgată, a fost pus în libertate, deoarece, potrivit anchetatorilor, el a preluat remorca, *"prevăzută cu sigilul vamal"* la frontiera română. Conform serviciilor vamale franceze, este vorba de o filieră internaţională de contrabandă provenind din ţările din Europa de Est, având ca destinaţie Spania.

ROMÂNIA TREBUE SĂ-ŞI MODIFICE CONSTITUŢIA

Comisia Europeană întrunită la Haga, a dezbătut problema modificării constituţiilor statelor candidate aderării la UE. Concluziile convergente au fost că trebuesc modificate constituţiile statelor candidate. În cazul României, Parlamentul nu va fi unicul organ legiuitor, ci i se vor alătura instituţiile UE care adoptă acte normative obligatorii. Această prevedere va trebui introdusă în Constituţie alături de aceea că România acceptă să exercite în comun cu celelalte ţări UE unele atribute ale suveranităţii.

TEODOR MELEŞCANU A AFIRMAT CĂ DACĂ ApR NU VA OBŢINE PESTE 10% ÎN ALEGERI SE VA RETRAGE

Preşedintele partidului ApR, Teodor Meleşcanu, a declarat că dacă ApR nu va obţine între 10% şi 15% din voturile electoratului la alegerile generale viitoare, îşi va depune mandatul de preşedinte al partidului.

PARTIDUL LIBERAL ESTE PE CALE SĂ DEVINĂ UN PARTID DE STÂNGA

Secretarul general al PNŢCD, Remus Opriş, a declarat că grupul de interese din jurul lui Valeriu Stoica, prin lansarea candidaturii la preşedinţie a lui Theodor Stolojan, a împins liberalismul către stânga Theodor Stolojan - liberalism de conjunctură -, care recunoaşte în Ion Iliescu omul cel mai bun şi care a afirmat că o colaborare între (ce a mai rămas din el) PNL şi PDSR nu este o simplă speculaţie, ci o viitoare realitate. Să nu uităm că Theodor Stolojan a ajuns premier prin intermediul minerilor şi al lui Ion Iliescu.

ION ILIESCU ŞI-A LANSAT CANDIDATURA LA PREŞEDINŢIE

În faţa a peste 5.000 de membri simpatizanţi ai PDSR, Ion Iliescu şi-a lansat candidatura la Preşedinţie, sub deviza *"Aproape de oameni, împreună cu ei"*. Conform declaraţiilor sale, principala acţiune a sa va fi combaterea sărăciei, a corupţiei şi birocraţiei paralizante din aparatul de stat.

Prim-vicepreşedintele PDSR Adrian Năstase, preşedintele PSDR Alexandru Athanasiu şi preşedintele PUR, Dan Voiculescu au evocat personalitatea candidatului, şi rolul acestuia de catalizaator al forţelor partidelor care formează Polul Democraţiei Sociale.

VASILE LUPU ÎL ACUZĂ PE ROMICĂ TOMESCU

Conform declaraţiilor vicepreşedintelui PNŢCD, Vasile Lupu, Ministrul Apelor, Pădurilor şi Protecţiei Mediului, Romică Tomescu s'a înţeles cu PDSR ca, în schimbul unor demnităţi în mandatul viitor, să blocheze retrocedarea pădurilor şi să compromită şansele electorale ale PNŢCD. Vicepreşedintele PNŢCD a precizat că, în spijinul acestor afirmaţii, deţine documente autentice provenind dela Prefecturi şi Primării.

ADERAREA ROMÂNIEI LA UE ÎN 2007 NU ESTE UN LUCRU CERT

Directorul Institutului European din România, Nicolae Idu, a afirmat că nici un document nu certifică faptul că la 1 ianuarie 2007, România va fi acceptată în Uniunea Europeană. Raportul Comisiei Europene din Octombrie 1999 conţine evaluări severe asupra performanţelor României, în raport cu criteriile de aderare. Acest raport susţine că situaţia economică a României reprezintă o problemă, iar capacitatea administraţiei de a rezolva problemele ţării lasă de dorit. De fapt, Românii care doresc să se încradeze în UE şi NATO, pentrucă asta înseamnă securitate şi prosperitate, nu cunosc, costurile şi beneficiile integrării, nu ştiu exact ce presupune aderarea României la Uniunea Europeană sau la Alianţa Nord-Atlantică.

JUSTIŢIA ŞI POLIŢIA CELE MAI CORUPTE INSTITUŢII

Potrivit sondajului de opinie realizat de Asociaţia Pro Democraţia, primele locuri în ce priveşte corupţia în instituţii, le ocupă Justiţia, Poliţia, Parchetul, Fondul Proprietăţii de Stat (FPS) şi administraţiile publice. Cetăţenii privesc fenomenul corupţiei ca pe un efect al sărăciei, ca pe o fatalitate, ei fiind pasivi în ceea ce priveşte combaterea acestui flagel.

CREŞTEREA PREŢURILOR LA BĂUTUTRI ALCOOLICE ŞI ALCOOL

Începând cu data de 23 Septembrie preţurile minime la alcool şi băutuuri alcoolice au crescut cu 25%. Aceste preţuri nu includ şi costurile pentru ambalaj - sticle, navete etc. Preţul unui litru de votcă la producător va varia între 17.888 lei şi 37.266 lei, cel al unui litru de rom, între 18.041 şi 37.422, în timp ce un litru de rachiu va costa între 17.728 şi 37.109 lei.

ŢĂRĂNIŞTII VOR UN CONGRES EXTRAORDINAR ÎNAINTE DE ALEGERI

Un grup de senatori şi câţiva deputaţi ţărăniştii intenţionează să trimită un protest conducerii PNŢCD în care îşi vor exprima nemulţumirea faţă de relaţiile dintre parlamentari şi liderii PNŢCD şi vor cere convocarea unui Congres extraordinar înainte de alegerile generale.

CDR 2000 A SEMNAT UN PROTOCOL DE ASOCIERE CU ŞASE FORMAŢIUNI CIVICE

Aceste formaţiuni sunt: Asociaţia Convenţiei Democrate a Inginerilor (ACDI), Asociaţia Naţională a Femeilor cu Diplomă Universitară din România (ANFDUR), Asociaţia Naţională a Proprietarilor de Pământ şi Acţionarilor din Agricultură-Propact, Convenţia Medicilor Democraţi din România, Federaţia Română a Foştilor Deţinuţi Politici şi Luptători Anticomunişti (FRFDPLA) şi Solidaritatea Universitară. Au lipsit AFDPR, UNRL, Asociaţia 21 Decembrie 1989, Mişcarea România Viitoare şi Alianţa Civică, toate membre fondatoare ale CDR. Liderii PNŢCD şi UFD, Ion Diaconescu şi Varujan Vosganian, au explicat absenţa acestor formaţiuni civice prin faptul că este necesară o decizie a forurilor lor de conducere privind aderarea la alianţa CDR 2000.

TRIBUNALUL DIN BUCUREŞTI A ACCEPTAT ÎNSCRIEREA CDR 2000

Co-preşedintele UFD, Adrian Iorgulescu, a anunţat că Tribunalul Municipiului Bucureşti a acceptat cererea de înscriere a CDR 2000. Au existat unele încercări de blocare a înregistrării.

MUGUR ISĂRESCU SUSŢINUT DE A.C. ŞI AFDPR

Atât Alianţa Civică, cât şi AFDPR vor susţine candidatura lui Mugur Isărescu la funcţia de Preşedinte al României. Forurile conducătoare ale Alianţei Civice au declarat că această organizaţie nu vrea să devină activă politic, dar se consideră foarte apropiată de CDR 2000.

În urma Congresului AFDPR desfăşurat la Neptun, Asociaţia Foştilor Deţinuţilor Politici din România (AFDPR) va susţine candidatura Premierului Mugur Isărescu pentru Preşedinţia României.

CE VISEAZĂ STOLOJAN

Candidatul la funcţia de preşedinte al României din partea PNL, Theodor Stolojan, crede că acest patrtid va obţine între 15% şi 20% din voturi.

PREGĂTIREA ARMATEI ROMÂNE

Şeful Statului Major al Forţelor Terestre din România, generalul Mihail Popescu, a declarat că Armata română este pregătită în proporţie de 30% pentru operaţiunile de menţinere a păcii şi 70% vizează activitatea de apărare a frontierelor. Cu toate greutăţile lipsei de fonduri, din punct de vedere al pregătirii militare, România se află pe o direcţie bună în ceea ce priveşte integrarea în structurile euro-atlantice, a declarat generalul Mihail Popescu.

REZERVA VALUTARĂ A BNR A SCĂZUT

La data de 30 Septembrie, rezerva valutară a Băncii Naţionale a României (BNR), a fost de 2.135,6 milioane de dolari, mai mică cu 22,6 milioane de dolari, se arată într'un comunicat al BNR. Rezerva de aur a crescut la 104,5 tone (dela 104,4 tone), dar în condiţiile evoluţiilor preţurilor internaţionale, valoarea acesteia s'a redus la 921,2 milioane de dolari, ceea ce face ca rezervele internaţionale ale BNR (valute plus aur) să se situeze la 3,06 miliarde de dolari.

ION DIACONESCU S'AR PUTEA SĂ NU MAI CANDIDEZE LA UN NOU MANDAT

Preşedintele PNŢCD, Ion Diaconescu, a declarat într'o conferinţă de presă, *"că nu are nici o atracţie pentru un nou mandat parlamentar"*, dar că va lăsa decizia privind eventuala sa candidatură, la latitudinea strategilor partidului. Ion Diaconescu a spus că a făcut aceste precizări întrucât, după anunţul de retragere din viaţa parlamentară al celor zece seniori ţărănişti, s'ar putea naşte întrebarea: Bine, bine, au plecat bătrânii, dar Dumneavoastră sunteţi tânăr?

CÂND VA PĂRĂSI DORIN MARIAN COTROCENIUL

Consilierul prezidenţial Dorin Marian a declarat că va părăsi Palatul Cotroceni în momentul în care va deveni şef sau membru al echipei de campanie a vreunei formaţiuni politice. În momentul când lucrurile se vor definitiva va face anunţul oficial, a precizat Dorin Marian.

FENOMENUL CRIMEI ORGANIZATE ÎN ROMÂNIA

Conform declaraţiei Ministrului de Interne, Constantin Dudu Ionescu, fenomeniul crimei organizate este cea mai periculoasă formă de subminare a economiei naţionale. Crima organizată ameninţă statul de drept şi democraţia. După 1989, traficul de droguri şi crima organizată au luat amploare în România din cauza deschiderii graniţelor. Consumatorii de droguri în România au vârste cuprinse între 16 şi 28 de ani, ei devin victime uşoare pentru traficanţi.

În general, beneficiarii crimei organizate sunt din străinătate. Statisticile arată că banii părăsesc România către paradisurile financiare occidentale.

SCUMPIREA CARBURANŢILOR

Consiliul de Administraţie al Societăţii Naţionale a Petrolului a aprobat creşterea benzinei fără plumb cu 6,3% şi a motorinei cu 1,1%. Aceasta înseamnă că preţurile la pompă vor creşte la 15.000 de lei litrul de benzină cu plumb, 14.500 de lei litrul de benzină fără plumb şi la 12.500 de lei litrul de motorină. Preţul ţiţeiului intern comercializat este de 178,76 de dolari/tonă.

CAPITALUL STRĂIN AL INVESTIŢIILOR ÎN ROMÂNIA ESTE FOARTE MIC

Preşedintele FPS, Radu Sârbu, a declarat la Comisia pentru cercetarea abuzurilor a Camerei Deputaţilor, că din cele 7.000 de societăţi vândute de FPS, doar 250 au fost vândute investitorilor străini, astfel încât capitalul străin în România este din păcate, nesemnificativ. Sârbu a arătat că FPS a privatizat, până în prezent, 80% din societăţile pe care le-a avut în portofoliu, iar numărul celor aflate în lichidare este sub 5%. El a mai spus că nu a reuşit să realizeze tot ce şi-a propus din cauza lipsei unui cadru legislativ mai restrictiv în ceea ce priveşte privatizarea societăţilor.

CURSUL DE SCHIMB LEI/DOLAR

Cursul stabilit de BNR a depăşit pragul de 24.029 lei/dolar.

IOSIF BODA A FOST AUDIAT

Fostul şef al campaniei prezidenţiale a lui Ion Iliescu din 1996, Iosif Boda, a fost audiat în calitate de învinuit de către procurori ai Parchetului Curţii Supreme de Justiţie, în cazul tipăririi de afişe electorale de către firma Goup Saintonge Edition (GSE), a lui Adrian Costea, informează surse juridice. Boda a fost audiat pentru prima dată ca învinuit în acest caz, el răspunzând întrebărilor magistraţilor timp de aproximativ o oră şi jumătate.

Anchetatorii francezi şi cei români au ajuns la concluzia că o parte din afişele folosite de Ion Iliescu în 1996 au fost tipărite de GSE şi că materialul electoral, în valoare de peste două milioane de dolari, a fost adus în România prin vama Borş. Materialul cu afişele a fost transportat cu zece TIR-uri marfa fiind depozitată, apoi, acasă la Gheorghe Pascu, director economic al Palatului Cotroceni, actualmente trezorier al PDSR-ului.

În 12 Mai a.c., şeful Direcţiei Generale a Vămilor, Nini Spineanu, a declarat că nu există documente care să ateste plata taxelor vamale pentru afişe, iar cei care au încălcat legea sunt beneficiarii mărfii. Iosif Boda a declarat, după ce a fost audiat, că respinge toate acuzaţiile care i se aduc, de instigare la evaziune fiscală în scandalul afişelor lui Ion Iliescu şi trafic de influenţă în deblocarea unui transport de petrol, în portul Constanţa.

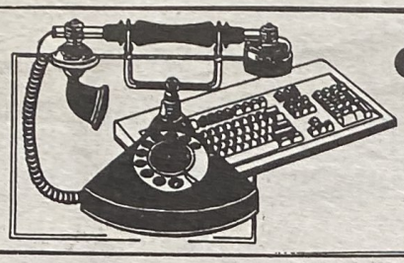

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

ARIEL SHARON A TURNAT GAZ PESTE FOC

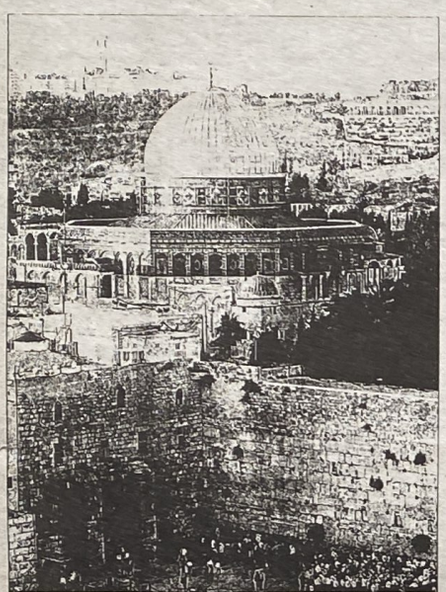

Ariel Sharon, unul din durii partidului *Likud* a reuşit să distrugă procesul de pace israelo-palestinain în curs de desfăşurare spre faza lui finală şi să incite confruntări sângeroase cu reacţie în lanţ care ameninţă din nou pacea în Orientul Mijlociu.

Pe data de 28 Septembrie Sharon, conducând o delegaţie a partidului său, a pătruns însoţit de membri ai poliţiei şi reporteri de televiziune pe Esplanada Moscheelor de pe Muntele Templu (*Haram as-Sharif* în arabă, însemnând Nobilul Sanctuar). Partea de Vest a acestui platou are Zidul de Vest *(Zidul Plângerii)*, venerat de Evrei ca rămăşiţă a templului lui Solomon, distrus de Romani în anul 70. Acest loc este venerat şi de Musulmani ca al treilea sanctuar după Meca şi Medina, fiindcă aici sunt amplasate două moschei celebre, *Domul de pe Stâncă şi Moscheea Al Aqsa.* Tot aici Arabii cred că este locul de unde Mohamed s'a înălţat la cer.

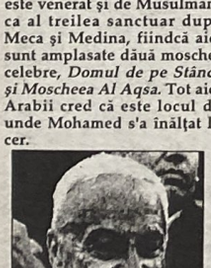

Ariel Sharon

Sharon a vrut să arate că Israelul este suveran peste aceste locuri într'un moment când discuţiile dintre cele două parţi urmau să decidă acest lucru, existând şi o propunere americană ca ele să fie luate sub tutela Naţiunilor Unite dacă convorbirile ajung la un punct mort.

Palestinienii s'au simţit frustraţi în plus şi de numărul mare de poliţişti care asigurau protecţia delegaţiei şi unii au început să arunce cu pietre. Poliţia a răspuns cu gloanţe de cauciuc şi gaze lacrimogene. Ariel Sharon este poate cel mai detestat lider israelian de către Palestinieni. Ca Ministru al Apărarii el a avut rolul principal în invadarea Libanului în 1982, când sute de Palestinieni ai fost ucişi în lagărele din localităţile Sabra şi Shatilla. El este considerat şi arhitectul politicii de răspândire a aşezămintelor evreieşti în zonele cu populaţie palestiniană şi a fost permanent împotriva unui tratat de pace cu Palestinienii şi cu crearea unui stat palestinian.

Incidentul s'a înteţit a doua zi, când poliţiştii israelieni au pătruns pe platforma moscheelor ca să împrăştie demonstranţii palestinieni care aruncau cu pietre. Au fost trase gloanţe metalice cu înveliş de cauciuc şi au fost rănite 200 de persoane, printre care şi cinci turişti.

Au urmat incidente sângeroase în majoritatea oraşelor cu autoritate palestiniană din Malul de Vest ca şi în Gaza. Trupe israeliene au utilizat în afară de gloanţele metalice acoperite cu cauciuc, atacuri cu rachete din elicoptere şi chiar desfăşurare de care blindate.

Răscoala a fost permanent alimentată odată cu funerariile celor decedaţi. După cinci zile numărul morţilor era de peste 54, dintre care 42 Palestinieni (printre care 13 copii), 2 poliţişti israelieni, un civil israelian, 9 Arabi israelieni. Poliţia palestiniană nu a reuşit să împiedice răscoala tinerilor demonstranţi, iar uneori a răspuns cu foc când a fost atacată de partea israeliană.

Occidentalii au criticat provocarea lui Sharon. Preşedintele Chirac a calificat-o ca *"o iresponsabilă provocare la locurile sfinte a complexului de moschei. De aici s'a declanşat o predictibilă conflagraţie"*. Palestinienii au spus că au făcut cunoscut guvernului israelian că vizita lui Sharon va avea consecinţe serioase şi că Barak nu trebuia s'o permită.

Violenţele au continuat conform aceluiaşi scenariu. După două săptămâni, cel puţin 100 de oameni au fost ucişi, marea majoritate Arabi. Au început manifestaţii antiisraeliene în Iordania şi Siria. Luptătorii Hezbollah au pătruns în Nordul Israelului în localitatea Cheba pe care Israelul a anexat-o dela Siria în 1967 şi au capturat trei soldaţi israelieni pe care Hezbollah vrea să-i schimbe pentru Libanezii rămaşi încă în închisorile israeliene.

Barak a averitizat Siria pe care o consideră un *"factor decisiv"* în capturarea soldaţilor israelieni ameninţând să bombardeze Siria şi Libanul. Israelul a adus trupe la frontiera nordică incluzând forţe speciale. În acelaşi timp primul ministru israelian a dat un ultimatum Autorităţii Palestiniene căreia i-a acordat două zile (până la 9 Octombrie) ca să oprească atacurile, ameninţând că vor utiliza *"întreaga forţă militară"* dacă va fi necesar.

Ameninţările făcute de Barak Siriei au iritat şi pe alţi lideri arabi care au făcut declaraţii ce aduc un iz de război. Astfel, prinţul de coroană al Arabiei Saudite a decarat că Barak nu trebue să-şi închipuie că Arabia Saudită sau alte naţiuni arabe vor sta cu bratele încrucişate dacă Israelul atacă Libanul sau Siria.

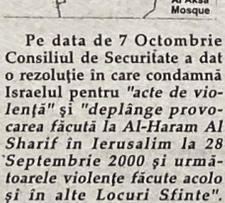

Pe data de 7 Octombrie Consiliul de Securitate a dat o rezoluţie în care condamnă Israelul pentru *"acte de violenţă"* şi *"deplânge provocarea făcută la Al-Haram Al Sharif în Ierusalim la 28 Septembrie 2000 şi următoarele violenţe făcute acolo şi în alte Locuri Sfinte"*. Statele Unite s'au abţinut dela vot... dar Evreii americani ar fi dorit ca Preşedintele Clinton să blocheze rezoluţia cu un veto.

In urma presiunilor externe, Barak a anunţat că ultimatumul dat Palestinienilor va fi prelungit cu încă treipatru zile, dar ciocnirile au continuat. S'a desfăşurat o vie activitate diplomatică. Au sosit în regiune Secretarul General ONU, Kofi Annan şi Ministrul de Externe rus Igor Ivanov, care au luat legătura cu Barak şi Arafat, dar violenţele au continuat. Preşedintele Clinton a vrut să facă o întâlnire comună cu Mubarak, Arafat şi Barak, dar preşedintele egiptean a condiţionat ţinerea acestei conferinţe numai după ce Israelul va accepta o investigaţie internaţională şi trupele israeliene se retrag de pe teritoriile palestiniene. Mubarak este ocupat şi cu pregătirea întâlnirii liderilor arabi care va avea loc la Cairo la 21-23 Octombrie, prima întâlnire la vârf din 1996.

Pietre contra gloanţe

Conflictul a degenerat la maximum pe data de 12 Octombrie. Doi soldaţi israelieni, care se amestecaseră la Ramalah în cortegiul funerar al unui Palestinian ucis cu gloanţe de Israelieni, au fost duşi de poliţia palestiniană la postul lor dar o mulţime furioasă de sute de demonstranţi au năvălit în clădire şi au linşat pe cei doi soldaţi.

Ca represalii, elicopterele israeliene au bombardat cu rachete postul respectiv de poliţie şi alte posturi similare ale poliţiei palestiniene. A fost atacat şi un post de gardă din Gaza, la numai 130 m de cartiereul general al lui Arafat, care se afla acolo şi care a declarat că acesta este un act de război.

Barak a făcut apel la constituirea unui guvern de unitate naţională cu partidul extremist de opoziţie Likud, al lui Sharon. La rândul ei, Autoritatea Palestiniană a declarat o stare de urgenţă. Preşedintele Clinton a făcut apel la cele două părţi să înceteze confruntările. Pe primul plan este deocamdată încetarea focului, cât priveşte continuarea convorbirilor de pace acestea par acum din nou foarte depărtate. Israelienii au acuzat pe Arafat că a orchestrat întreaga violenţă palestiniană.

Situaţia din Orientul Mijlociu s'a înrăutăţit şi mai mult odată cu avarierea gravă a distrugătorului american *Cole*, în Yemen, în urma unei explozii produsă de o barcă capcană care s'a apropiat de vas. Au fost ucişi 17 marinari, iar peste treizeci au fost răniţi. Investigaţiile continuă.

ALEGERI - REVOLTĂ - ALT PREŞEDINTE

După douăsprezece zile dela alegerile din 24 Septembrie şi turburări care ameninţau să degenereze într'un război civil, Iugoslavia a căpătat un nou preşedinte. Acesta este Vojislav Kostunica candidatul opoziţiei, 56 ani, avocat şi profesor de drept la Universitatea din Belgrad.

Alegerile din Iugoslavia care au avut loc pe data de 24 Septembrie erau aşteptate cu interes, bănuindu-se că Miloşevici va căuta diverse trucuri ca să-şi adjudece victoria sau măcar să împiedice victoria contra-candidatului principal al opoziţiei Vojislav Kostunica. Aşa s'a şi întâmplat. Pe data de 26 Septembrie opoziţia a anunţat că prezenţa la vot a fost de 74% şi Kostunica a obţinut 54,66% voturi iar Miloşevici 35,01% (5 candidaţi) după rezultatele obţinute dela monitori în fiecare circumscripţie, înainte ca acestea să ajungă la Belgrad. Staţia de televiziune a anunţat seara că Kostunica a câştigat 48.23% iar Miloşevici 40,23%, cu o prezenţă la vot de 64,65%. Comisia Electorală a făcut cunoscut că liderul opoziţiei, Kostunica nu a obţinut baremul de 50% pentru a câştiga, astfel că pe data de 8 Octombrie va trebui să aibă loc al doilea tur de scrutin între cei doi candidaţi principali.

Liderii occidentali în frunte cu Preşedintele Clinton au recunoscut în unanimitate victoria lui Kostunica şi au criticat poziţia lui Miloşevici de a căuta să se menţină la putere cu orice fel de mijloace... De notat că administraţia americană a sprijinit opoziţia iugoslavă cu 25 milioane de dolari pentru medii de informaţii independente şi educaţie.

Kostunica, adresându-se la Belgrad unei mulţimi de 200.000 de demonstranţi în seara zilei de 27 Septembrie, a spus că opoziţia va boicota alegerile din 8 Octombrie fiindcă, prezentându-se, ar însemna ca să accepte frauda electorală şi să trădeze voturile poporului.

Biserica ortodoxă sârbă în frunte cu Patriarhul Pavle l-a considerat pe Kostunica *"preşedintele ales"* ca de altfel şi Muntenegrul.

Guvernele occidentale au făcut cunoscut lui Miloşevici că are la dispoziţie câteva zile ca să renunţe la putere şi să părăsească ţara fără dificultate şi să se refugieze unde vrea, dar dacă amână, el poate fi arestat şi judecat la Haga pentru crime de război.

În zilele care au urmat, demonstraţiile anti-Miloşevici au cuprins majoritatea oraşelor din Serbia, cu greve care urmau să paralizeze întreaga activitate a ţării.

Un moment hotărîtor a fost greva minierilor dela Kolubra, mina care alimentează producţia electrică pentru jumătate din Iugoslavia. Poliţia a încercat să intervină ca să evacueze pe minieri, dar aceştia au refuzat, iar în noaptea de 5 Octombrie forţele poliţiei s'au retras din mină.

Evenimentele au început să se desfăşoare rapid. Sute de mii de demonstranţi au invadat străzile Belgradului, înlăturând barierele poliţiei şi cerând demisia lui Miloşevici. A fost forţată pătrunderea în clădirea parlamentului, căreia i s'a dat foc. Poliţia a reacţionat cu gaze lacrimogene, dar unii poliţişti s'au predat, iar alţii au fraternizat cu demonstranţii.

În dimineaţa zilei de 6 Octombrie, Ministrul de Externe rus Igor Ivanov s'a întâlnit cu Kostunica şi cu Miloşevici, dând asigurări acestuia că dacă va renunţa la putere el şi familia sa vor putea să rămână în Serbia. În aceeaşi după amiază, Curtea Constituţională a dat un comunicat în care se specifica aprobarea apelului lui Kostunica în privinţa rezultatului alegerilor...

Seara, Kostunica a anunţat că s'a întâlnit cu Miloşevici şi cu Generalul Nebojsa Pavcovici, care l-au felicitat pentru victoria în alegeri. La ora 23.30 Slobodan Miloşevici a apărut la televiziune anunţând că a demisionat, dar va continua activitatea politică pentru a-şi întări partidul său în activitatea de dezvoltare a ţării.

Noul preşedinte a depus jurământul pe data de 7 Octombrie, dar va avea de întâmpinat destule greutăţi. *"Voi avea de întâmpinat greutăţi atât dela prieteni, cât şi dela duşmani"*, s'a exprimat el. Guvernul actual nu vrea să demisioneze, iar parlamentul până la alegerile din 17 Decembrie este dominat şi el de coaliţia de stânga, în care Miloşevici are încă destulă autoritate ca să pună beţe în roate. Atât aliaţii lui Kostunica cât şi duşmanii săi caută să pună mâna pe ministerele mai importante.

Vojislav Kostunica

Liderii occidentali au felicitat pe noul preşedinte şi poporul iugoslav pentru alegerile democrate care au avut loc. Uniunea Europeană a anunţat că va ridica sancţiunile impuse Iugoslaviei şi va acorda un ajutor de 2 miliarde de dolari. Kostunica încearcă să normalizeze şi relaţiile cu Washingtonul, criticat de noul preşedinte. *"Statele Unite s'au amestecat prea mult în afacerile noastre interne"*, a spus el. Kostunica a declarat că nu intenţionează să predea pe Miloşevici tribunalului dela Haga, căruia nu-i recunoaşte legitimitatea în problemele iugoslave.

AVÂNTUL ECONOMIC ÎN ROMÂNIA

ROMÂNIA LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XX

-V-

UMBRELE RĂZBOIULUI

——Wilfred H. LANG——

(Observator economic pentru Europa de Sud-Est)

Stalin ocupă Basarabia

Basarabia, ţinutul dintre Prut şi Nistru, unul dintre primele voevodate româneşti bine închegate, care-şi trage numele dela Basarab (1310-1352), domn al Ţării Româneşti, a fost locuit de o populaţie majoritar românească, chiar conform unei statistici ruseşti din anul 1817. Ţinând cont de faptul că Împărăţia Ucrainei a luat naştere în jurul anului 1401, deci la aproape un secol după aceea, iar cnezatul Moscovei (Rusia de mai apoi) prin Ivan al IV-lea (cel groaznic) după anul 1530, se pune întrebarea, de unde deduc aceştia pretenţia de a fi stăpânitorii unui ţinut care a existat mai înaintea naşterii lor? Poate exista oare un fiu al cărui tată încă nu s'a născut? Încorporarea samavolnică a Basarabiei de către Rusia ţaristă din anul 1812, în urma războiului Ruso-Turc (1806-1812) nu poate fi nicidecum o explicaţie concludentă. De abia după Primul Război Mondial, în anul 1918, Basarabia se realipeşte Regatului României. Din cauza instabilităţii politice din România, intervenită în a doua jumătate a perioadei interbelice, aşa-zisa perioadă de aur a economiei româneşti, în care însă, 24 de guverne s'au schimbat în timp de zece ani, regele Carol II a intervenit prin acea *Dictatură Carlistă*", pentru a salva situaţia economică a ţării. Între timp, pe scena politică a Europei Centrale şi de Est, influenţa Germaniei sub forma celui de-al III-lea Reich, precum şi a Uniunii Sovietice sub conducerea lui Iosif Visarionovici Djukaşvili, zis Stalin, tranzacţiile secrete, economico-militare luaseră proporţii ameninţătoare pentru interesele politico-strategice ale României Mari. Românii, fiind preocupaţi, ca şi în ziua de astăzi, de certurile lor interne, în cea mai mare parte ridicole şi meschine, nu au observat norii care începeau să apară pe cerul ţării. Înţelegerea tacită între Hitler şi Stalin, începută încă din anul 1937, prin care Nemţii livrau Sovieticilor armament în schimbul unor materii prime, în special petrol şi metale neferoase, făcuse din România un fel de obiect de negocieri, care au culminat până la urmă în acel faimos tratat Ribbentrop-Molotov (Septembrie 1939), cu toate documentele sale adiţionale, secrete, având repercursiuni catastrofale pentru viitorul României.

Profitând de deruta Românilor şi sprijinindu-se pe acordul tacit al Nemţilor, Stalin ocupă Basarabia în 1940, după un scurt ultimatum, pur formal, care nu permitea decât fuga în dezordine a multor cetăţeni români spre patria lor de origine. Recapitulând, se poate spune că Nemţii şi Rusii au negociat soarta României în timp ce Românii se certau între ei, ocupându-se de invidii personale şi treburi nesemnificative. Cine crede că a descoperit o paralelă şi la cele ce se desfăşoară actualmente la Bucureşti, nu greşeşte.

Arbitrajul dela Viena

Datorită aceleiaşi indolenţe generale în România, au rămas neobservate pregătirile de *"reglementare"* teritoriale în Europa Centrală şi de Est, întreprinse de puterile de axă, Italia şi Germania, reprezentate prin miniştrii lor de externe, contele Galeazzo Ciano şi respectiv Joachim von Ribbentrop. În primul arbitraj, în Noembrie 1938 era vorba în speţă de cedarea unei regiuni din Sudul Slovaciei în favoarea Ungariei, iar în al doilea arbitraj, la 30 August 1940, de împărţirea Transilvaniei, respectiv trecerea Transilvaniei de Nord şi a Colţului Secuiesc sub stăpânire maghiară. Guvernul României şi însuşi regele Carol al II-lea s'au văzut foarte surprinşi şi complet nepregătiţi, deoarece se sperase mereu că *"nu o să facă fraţii noştri români aşa ceva..."* Dar iată că au făcut şi *"prietenii"* noştri germani s'au declarat cu totul de acord. De fapt, despre un arbitraj propriu zis nici nu a putut fi vorba, ci doar de un dictat al celor puternici împotriva celor slabi, indolenţi şi visători. Singurul care ar fi putut opri această desfăşurare, pe atunci generalul Ion Antonescu, fusese arestat în preajma în apropiere de Sinaia şi internat mai apoi la mănăstirea Bistriţa, din ordinul regelui Carol al II-lea. De ce fusese arestat acest mare ofiţer şi specialist militar, una din puţinele personalităţi de înaltă integritate morală şi demnitate exemplară, pe care le-a avut România cândva? Pentrucă, văzând cele ce vor veni, a căutat să înzestreze armata română cu armament modern, cu echipament solid şi o structură bine organizată. Asta contravenind intereselor diverşilor politicieni egoişti şi speculanţi de ultimă speţă, care nu urmăreau decât influenţa şi profitul lor propriu. Aceştia determinându-l pe regele Carol al II-lea, să-l elimine pe acela, care ar fi putut să le stânjenească agoniseala, prin investiţii făcute în folosul armatei. Să fie asta oare o altă paralelă la ceea ce se întâmplă astăzi, când din nou Transilvania e pretinsă de alte puteri, iar România dovedeşte din ce în ce mai mult că nu este în stare să se administreze singură?

Vă ordon: treceţi Prutul

În Europa de Vest, Franţa era ocupată de Nemţi iar corpul de expediţie englez se retrăsese, după dezastrul dela Dunkerque (24.05. 1940), pe insula britanică, Belgia şi Olanda fuseseră ocupate de trupele germane în doar câteva zile şi nimeni nu se mai îndoia de superioritatea alianţei italo-germane în Europa. Intervenise însă un fel de răgaz de răsuflare pentru toţi participanţii la război, situaţia României devenind din ce în ce mai gravă. Astfel, în Europa de Est, Stalin avea mână liberă să facă ce vrea. După ocuparea Basarabiei şi a Bucovinei de Nord de către trupele sovietice, regele Carol al II-lea a fost obligat să abdice, formându-se la 14 Septembrie 1940 guvernul Ion Antonescu. La 7 Septembrie 1940 Carol împreună cu Elena Lupescu şi suita sa au părăsit ţara.

După instalarea guvernului Ion Antonescu, relaţiile economice româno-germane au luat o amploare deosebită, nu însă în sensul dorit de Nemţi, Antonescu nefăcând aliaţilor săi germani concesii economice, ci doar militare. Trebue ştiut că pe atunci Leul românesc era o valută forte, iar Reichsmark-ul nu era recunoscut pe plan financiar internaţional. Faţă de aceste relaţii, Nemţii încercau să-şi mărească influenţa economică şi strategică chiar, prin achiziţionarea de cât mai multe acţiuni ale societăţilor de petrol româneşti. Datorită fermităţii mareşalului Ion Antonescu, România a rămas stăpână pe economia sa naţională, reuşind să conserve substanţa sa economică chiar până la sfârşitul campaniei din Est. Din păcate însă, profitorii finali fiind ocupanţii sovietici şi slugoii lor comunişti după 23 August 1944, care au ruinat şi au jefuit după aceea economia naţională românească, aşa cum nu fusese ruinată nici prin toate războaiele din ultima sută de ani, luate împreună. Pe data de 14 Ianuarie 1941 Ion Antonescu pleacă în vizită la Adolf Hitler în Germania. Acesta îl pune la curent cu aşa-zisul plan Barbarossa, adică planul de atac împotriva Uniunii Sovietice. În acelaşi timp Antonescu a căpătat lumina verde pentru reprimarea sângeroasă a rebeliunii legionare, deoarece pentru Hitler era mai importantă armata română decât Garda de Fier. Trebue spus că prin ţinuta fermă şi plină de demnitate, Antonescu l-a impresionat pe Hitler în mod deosebit, acesta spunând după aceea: *"Iată un adevărat conducător de oşti"*.

Văzând în alianţa cu Germania singura şansă de recuperare a Basarabiei şi Bucovinei de Nord, Ion Antonescu aderase la Pactul Tripartit încă din Noembrie 1940, iar la 22 Iunie 1941 proclamă începerea războiului împotriva Uniunii Sovietice prin acele cuvinte istorice: *"Ostaşi, vă ordon: Treceţi Prutul!"*

Transnistria

Şi într'adevăr, ostaşii au trecut Prutul cu o vehemenţă şi o viteje deosebită, tipică doar pentru cei care luptă pe pământ propriu, împotriva unui uzurpator samavolnic şi neîndurător. Atrocităţile Sovieticilor din timpul ocupării Basarabiei cu un an în urmă, nu fuseseră uitate. Sprijinite de focul atrileriei grele germane şi a bombardierelor de luptă ale lui Luftwaffe, acele faimoase şi demoralizante JU 87 (Stuka), trupele româneşti înaintează vertiginos, trecând apoi Nistrul şi cucerind însemnate părţi teritoriale, care după aceea urmau să capete denumirea de *"Transnistria"*. Armata sovietică retrăgându-se în dezordine şi cu mari pierderi în oameni şi material, trupele româno-germane înaintau destul de repede în direcţia Mării Negre. La 14 August 1941, Armata a IV-a română de sub comanda gen. Nicolae Ciupercă încercuieşte Odessa. Începe o luptă crâncenă şi sângeroasă dar fără prea mare succes. Chiar şi asalturile repetate cu încă 5 divizii (în total 21) n'au adus vreun progres deosebit. La 24 Septembrie Antonescu cere ajutor Nemţilor, care intervin cu alte 4 divizii, dintre care una de tancuri şi două de artilerie grea. După ce acestea au efectuat o pregătire de artilerie de aproape 48 de ore, făcând praf şi pulbere tot ce mai rămăsese din forţele de apărare sovietice, adaugându-se factorul demoralizant al aviaţiei germane, armata română, în frunte cu divizia I-a Vânători de Munte, după foarte mari pierderi, cucereşte Odessa. Strălucita victorie, cum a fost prezentată după aceea de aparatul de propagandă din Bucureşti şi sărbătorită cu o paradă militară fastuoasă, nu poate ascunde jertfele imense, în bună parte nejustificate şi sângele vărsat de ostaşii români pe acele meleaguri. Oricum, la 22 August 1941, generalul Ion Antonescu fusese ridicat la rangul de mareşal, de însuşi regele Mihai I. Repercursiunile economice ale acestui prim an de război au fost interpretate şi prezentate până acum în fel şi chip. Cu toate cuceririle teritoriale şi o recoltă abundentă în Transnistria, Statul Român suferea în acest răstimp pierderi de peste un miliard de Lei aur. Nemaivorbind de catastrofa care urma să vină şi care va trebui analizată mai târziu în cu totul alt context.

(Va urma)

THE ROMANIAN VOICE /LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului cu cel putin 4 saptamâni înainte.

EFEMERIDE

TOAMNA POLITICĂ

După marile secete, pe pământul pârjolit, uscat şi crăpat de uscăciune, primele plante care răsar, nesemănate de nimeni, sunt buruienile, scaieţii şi tot ce dă de lucru gospodarului, când pământul începe să fie gata de arat şi semănat.

Seceta de oameni politici din România a făcut ca în această toamnă să apară pe ogorul politic românesc, toate buruienile, scaieţii, ciulinii şi tot felul de buruieni domestice şi de peste hotare, că bietul gospodar - alegătorul - nu mai ştie dacă are rost să meargă la vot, că despre defrişare curată, nu mai poate fi vorba în România.

În ultimii zece ani în ţară nu s'a putut înfiripa nici o formaţie politică serioasă, pentrucă *"vigilenţa securistă"* a trecut dela faza răpirilor în toiul nopţii a indezirabililor din trecut la o acţiune de anulare a oricărei posibilităţi de înjghebare a unei forţe politice reale.

Se vorbeşte despre trădarea aşa-ziselor partide istorice. Nimic mai puţin adevărat! Cei care şi-au ridicat câte o firmă cu numele unor foste formaţiuni politice din trecut, nu mai aveau ce trăda, pentrucă, din 1938, trădările, compromisurile, corupţia şi în bună parte teroarea comunistă, au anulat orice tendinţă de revenire la formele din deceniul trei al secolului care se sfârşeşte.

Nu există în realitate nici un partid ţărănesc, nici un partid liberal - fie el clasic sau georgist - după cum nu există nici un partid social democrat. Toate aceste forme de manifestare au fost tolerate după 1989, pentru ca echipa de conspiratori care a pregătit lovitura de stat şi a luat puterea, să poată justifica în faţa Occidentului trecerea dela comunism la democraţie.

Referitor la orientarea spre Occident, europenizarea, alianţa NATO şi alte asemenea lozinci apărute după 1989 în România, ele nu au avut decât un caracter propagandistic. Occidentul nu era şi nu este interesat de soarta României. Dacă România le va cădea ca un fruct copt, vor face marele efort să se aplece şi să-l ridice, dar pentru a pune umărul şi bani de scoaterea ei din marasmul în care se află - tot datorită unor acţiuni conştiente ale Occidentului prin târgul dela Teheran şi Yalta - asta nu intră în calculele Europei Apusene.

Cei mai conştienţi de această realitate au fost securiştii. Prin extraordinarul sistem de teroare internă şi spionaj extern, Securitatea şi toate anexele DIE şi serviciul secret al Armatei, cunoşteau perfect situaţia chiar în 1989, că Occidentul nu va mişca un deget în favoarea României, iar dacă evenimentele din Decembrie '89 ar fi evoluat într'un război civil, cea care avea misiunea să intervină pentru a stinge conflictul, chiar intervenind cu forţă armată, era... Uniunea Sovietică.

"Aliaţii noştri fireşti" nu ne-au fost aliaţi nici în 1944, când ţara aştepta ca Americanii să debarce la Constanţa şi în locul lor am fost cotropiţi de Ruşi, şi nici în 1997 când ne-au trântit în nas poarta intrării în NATO.

De această situaţie, cei mai informaţi erau tot securiştii - sereişti care, cunoscând toate datele problemei, s'au apucat să devalizeze ţara de toate bunurile şi bogăţiile ei, pe care tot ei le cunoşteau cel mai bine, realizând în scurt timp un imperiu capitalist de tip mafiot pe care l-ar invidia toţi gangsterii din lume.

Întoarcere la comunism? Nici gând la aceşti noi îmbogăţiţi după pomana rămasă dela rsr-pcr.

Alianţă cu Occidentul? Ce sunt nebuni? Cu ce pot fi ei competitori în cursa actuală de progres, supraproducţie şi avansată tehnologie?

Ţelul lor? Continuarea pescuitului în apele tulburi ale politicii româneşti, prin promovarea în posturile cheie ale conducerii statului, a unor elemente incapabile, corupte, dispuse la orice ilegalitate monstruoasă, pentrucă justiţia subordonată lor, nu-i va pedepsi niciodată.

Există totuşi o cale de luptă împotriva lor? Desigur că da, dar ea poate fi dusă cu succes numai de o formaţiune de dreapta, această dreaptă care a fost sabotată, marginalizată, umilită de toate formaţiunile politice de după 1989.

Tendinţa de polarizare a electoratului român de către CDR-2000 din această toamnă este deocamdată singura nădejde; deci singura formaţiune care trebue sprijinită. Dar o dreaptă autentică nu va fi întărită până când tineretul României, conştient de misiunea lui naţională şi istorică, nu-şi va spune cuvântul asupra viitorului, care este al lui şi numai al lui.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

EXTEMPORAL AL IDEILOR

—Ion BOIERU—

Memorialistica foştilor deţinuţi politici din perioada dictaturii partidului este foarte bogată şi în ea se descrie viaţa deţinuţilor politici în cele mai inimaginabile forme de inumanitate şi de educaţie sovietică, specifică sovietică, pentru crearea *"omului nou"*, stalinist şi leninist.

Ca să ne dăm seama de sensibilitatea intelectualilor români şi a aşa-zişilor semi-intelectuali din gazetărie, provocăm pe toţi cititorii ziarului nostru să ne anunţe dacă au întâlnit vreo gazetă românească, cu dări de seamă despre suferinţele şi metodele de desfiinţare a personalităţii omului, care a fost trimis în fundurile temniţelor şi ale lagărelor de muncă ani de zile, fără nici o vină, şi chinuit în toate formele posibile de gardieni nepregătiţi pentru viaţa publică şi needucaţi nici măcar în şcolile primare, cu programa analitică din vremea dintre cele două războaie mondiale. Adică, întreg lumpen-proletariatul partidului comunist.

Toate temniţele din ţară vuiau de bătăi, schingiuiri, şi iar bătăi nesfârşite. Suferinţe care, la o distanţă de zece ani de când au luat sfârşit, nu au aflat ascultare şi înregistrare, ca să fie aduse la cunoştinţa acelor care au scăpat de tălăzuirea temniţelor şi urâciunilor îngroziitoare ale iadului roşu. Îmi este şi ruşine să pomenesc pe scriitorii care, în aceşti zece ani au ridicat în slăvi cărţi care nu reprezentau nimic în cultura română sau pe ziariştii semidocţi care îndrăzneau să critice ideologia naţională a celor ce o îmbrăţişaseră şi în numele ei rezistau în cele mai cumplite torturi în fundul temniţelor, ca să înfrunte hoardele sălbatice ale bolşevicilor, care sunt strămoşii comuniştilor din România.

Împotriva memoriilor din temniţele comuniste stau moştenitorii comunişti, care au scăpat de toate mizeriile şi după răsturnarea politică din Decembrie 1989 s'au îmbogăţit, nu se ştie cum, şi sunt barosani ai unor afaceri, pentru care nu au dat nici o socoteală, căci au fost ocrotiţi de neonomenclatura care a apărut, tot nu se ştie cum la guvernarea ţării şi au sucit capetele oamenilor ca să nu vadă cu limpeziciune jafurile care s'au perpetuat mai mari, decât în perioada dela 1945 la 1989.

Foştii membri de partid continuă atacurile împotriva foştilor deţinuţi politici, cu aceleaşi sloganuri lansate din laboratoarele comitetului central şi ale secţiei de propagandă din vremurile în care erau conduse între alţii şi de Silviu Brucan. Brucan reprezintă astăzi culmea gestului de IMORALITATE, prin aroganţa cu care a devenit MONITORUL de opinie politică al poporului român şi are obrăznicia de a arăta ameninţări care îi pândesc pe unii candidaţi la Preşedinţia ţării.

Imoralitatea lui constă în faptul că vizează pe unul singur, care ar putea avea toate şansele să-l înfrângă pe Ion Ilici Iliescu. Argumentul lui Brucan, tipic comunist, cu educaţie avansată în manipularea oamenilor este că respectivul candidat nu-şi dă seama ce-l aşteaptă, cu iarna grea care vine şi valurile de scumpiri care se vor succede, atrăgându-i atenţia să nu candideze. Adică, se vede treaba că-l sfătuieşte să se retragă. Întrebarea noastră este, de ce nu-l sfătuieşte pe Iliescu, care a făcut nenumărate înşelăciuni în politica românească, să se retragă, că şi el are de întâmpinat aceleaşi valuri de scumpiri şi dificultăţi insurmontabile? De unde l-a apucat dragostea de Isărescu, ca acesta să nu se lase ales de popor? Asta înseamnă ticăloşie de cultură şi educaţie comunistă.

Imoralitatea lui Brucan merge însă până la mari adâncimi, căci are nerușinarea de a se prezenta în faţa poporului român, după ce timp de 50 de ani a fost mentorul partidului comunist din România şi a promovat o politică de lichidare a valorilor spirituale, culturale şi civilizatorii. Şi prin metodele comuniste a participat, în directă asociere, la toate crimele şi asasinatele săvârşite împotriva poporului român: intelectualitatea politică, savanţi de mare renume şi creatori de valori unice, de studenţi cu o pregătire excepţională (Piteşti), ţărani, care au plâns pe marginile ţarinelor lor, moştenite din moşi strămoşi, cu lacrimi de sânge şi apoi trimişi în temniţe, să înfrunte suferinţe pe care nu le meritau. Şi mulţi au putrezit acolo. Peste mormintele lor, Silviu Brucan dă astăzi lecţii de politică poporului român care se trudeşte să afle o cale de salvare din dezastrul în care l-au adus. Brucan a fost promovat de Patronul PROTV care, imediat după răscoala din Decembrie 1989, umbla prin America şi făcea propagandă în favoarea lui Ilici Iliescu, ca cel mai bun pentru conducerea ţării.

Pe lângă Brucan, există în România o serie întreagă de foşti membri de partid care s'au cocoţat, în complexul istoric după 1989, în diferite zone de activitate pentru care nu aveau pregătirea necesară, mai ales în jurnalistică şi televiziune. Dar nu avea cine să ocupe aceste locuri, nu au avut concurenţă, şi s'au trezit ca şi Brucan în calitatea de buni flaşnetari ai partidului, ascuns în umbră şi prin adăposturi necunoscute. Şi în felul acesta îşi permit să-şi bată joc de toţi acei care au suferit în timpul prelungit al prigoanelor comuniste. Noi, acei care mai supravieţuim, nu le-am cerut niciodată socoteală şi nici ei, dacă au fost pomeniţi în rândurile călăilor în cărţile care au fost scrise cu amintiri din temniţe, nu au avut niciodată curajul să explice vreodată ceva sau să-şi ia răspunderea pentru faptele lor. Singurul curaj pe care-l au este acela de a ocoli subiectul, sau obrăznicia de a trece la atacuri pe căi camuflate.

În numărul viitor voi prezenta două cărţi despre însemnări din temniţele comuniste, ca să arăt violenţa călăilor şi răutatea sufletului comunist, precum şi seninătatea creştină a unui luptător pentru adevăr şi dreptate.

UN ISTORIC ROMÂN...

Urmare din pag. 18

bărbaţii. Aflând că tata a fost student în perioada când îşi făcuse şi dânsa studiile juridice la Kiev, a început o discuţie de amintiri comune. Deputata Gageva, care ştia numai câteva fraze în limba rusă, s'a intimidat, a renunţat la pretenţia de-a locui în casa parohială şi la insistenţele judecătoarei a dat o declaraţie că popa a fost totdeauna corect cu dânsa şi este de acord cu oprirea procesului.

Probabil că Gageva a schimbat pe moment tactica, în sinea ei nu voia să renunţe la pat şi la casa parohială, dar acum pleca la Moscova la sesiuni, unde deputaţii Sovietului Suprem erau cazaţi în vile şi hoteluri luxoase. În schimb, la 3-4 nopţi, a început pe la orele 2-3 dimineaţa, să vină la noi miliţianul şi cu doi dela primărie, care se uitau ce cărţi aveam în bibliotecă şi cereau tatei să doneze bani pentru Armata Roşie, argumentând că, deservind mai multe sate ca preot (şi, deci, îi vin bani dela botezuri, nunţi, înmormântări), surplusul trebue cedat statului sovietic, căci se apropie confruntarea cu Germania hitleristă. Venind la asemenea ore miliţia peste tine, oamenii erau bucuroşi să-şi dea şi ultima cămaşă, că au scăpat pe moment de puşcărie sau deportare.

Părinţii erau îngrijoraţi de faptul că într'o noapte ne-am pomenit peste noi cu un văr de-al tatei, care era căutat de Securitatea sovietică la Ismail. În toamna lui 1940, când i s'a pus în vedere să părăsească oraşul şi să se stabilească la cel puţin 40 de kilometri în afara zonei de frontieră, el s'a ascuns la o serie de subalterni, apoi 4 luni a stat într'o casă părăsită, fără să facă focul, ca să nu se dea de gol. În fine, a stat la noi într'o hrubă a beciului, în şubă şi căciulă, iar când erau nopţi întunecoase ieşea să se plimbe. A stat până în Iulie la noi, până au intrat trupele române.

(Va urma)

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 40 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 35 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

ZIG ZAG

● La alegerile locale din anul acesta, electoratul român nu a avut ocazia să ştie dacă cei cărora le-a acordat votul au fost sau nu agenţi sau colaboratori ai fostei Securităţi. Pentrucă Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (CNSAS) a fost înfiinţat cu puţin timp, înaintea scrutinului electoral nici un cadidat din ţară nu a trecut prin sita acestei instituţii, excepţie făcând doar candidaţii pentru Primăria Capitalei. Până la momentul alegerilor generale CNSAS va trebui să verifice între 3.000 şi 5.000 de actuali demnitari şi persoane care vor cadida în toamnă pentru o demnitate publică. Gheorghe Onişoru, preşedintele Colegiului CNSAS spune că se intenţionează să se verifice în primă fază candidaţii plasaţi pe primele locuri în listele partidelor cu şanse la alegeri.

● În sala *"Gafencu"* a Ministerului Afacerilor Externe a avut loc lansarea spectacolului *"Jurnal"* a lui René de Weck, scriitor şi diplomat elveţian. René de Weck a consemnat în *"Jurnal"* evenimentele din România anilor 1929-1945.

● Deputaţii au răspuns solicitării Ministerului de Interne de a institui o comisie specială care să urmărească transparenţa procesului electoral. Această Comisie parlamentară este alcătuită din câte un reprezentant al fiecărui grup parlamentar şi are ca sarcină verificarea modului în care M.I. îşi îndeplineşte obligaţiile legale în ceea ce priveşte întocmirea listelor electorale şi a cărţilor de alegător, precum şi distribuirea acestor cărţi în conformitate cu legea electorală. Camera Deputaţilor a decis că din această comisie vor face parte: Ovidiu Petrescu (PDSR), Gavril Dejeu (PNŢCD), Liviu Negoiţă (PD), Dumitru Bălăeţ (PRM), Vaida Francisc Attila (UDMR), Carol Kovacz (PNL), Nicolae Ionescu (PUNR) şi Iosif Paneş (minorităţi naţionale, aletele decât cea maghiară). Activitatea Comisiei parlamentare speciale se va desfăşura în baza unui regulament propriu de funcţionare.

● Moaştele Sfântului Gheorghe vor fi expuse la Catedrala Mitropolitană din Iaşi timp de zece zile, alături de cele ale Cuvioasei Paraschiva, protectoarea Moldovei.

● Studenţii dela Universitatea Tehnică din Iaşi sunt autorii unor invenţii mai puţin obişnuite, care în prezent îşi aşteaptă brevetul: pentru femei, în mare vogă sunt poşeta-rochia, pălărioara-evantai şi saboţi cu feţe interschimbabile, bărbaţii vor atrage privirile dacă vor îmbrăca pantaloni care îşi schimbă culoarea.

● Un colectiv al Societăţii Academice (ASR) din România coordonat de Alina Mungiu-Pippidi a redactat primul manual de politologie pentru liceu, publicat de Editura Polirom. Manualul trece în revistă tot ceea ce trebue să ştie un adult despre politică, dela rolul partidelor la tipurile de Parlamentar, constituţii şi organizaţii. Exemplele sunt din viaţa contemporană românească.

● Ordinul 66 din Mai 2000, emis de Scretariatul de Stat pentru Handicapaţi (SSPH) scoate din această categorie pe cei care au avut vreodată carte de muncă. Aceste persoane sunt considerate invalide şi au alte drepturi decât cele care decurg din încadrarea la persoane handicap. Pensia de invaliditate este de 700.000 de lei, beneficiind şi de o reducere de 50 la sută pe transportul urban. Cei cu handicap au doar 400.000 lei lunar, dar în schimb au gratuitate la abonamentul TV, la transportul în comun (suprafaţă şi metrou) şi la câteva călătorii cu trenul.

● Achiziţionarea unui loc de veci a devenit, în ultimul timp, un adevărat lux pentru Români. Un cavou cu criptă în Cimitirul Bellu se vinde cu 6.000 de dolari.

● La Muzeul *"George Enescu"* a avut loc lansarea unui nou album semnat de celebra soprană Elena Cernei. Discul intitulat *"Elena Cernei - mezzosoprano"* şi editat de Electrecord conţine 16 momente artistice foarte dificile din repertoriul de mezzosoprană.

● Teatru *"Toma Caragiu"* din Ploieşti îşi deschide stagiunea dela sediu cu premiera piesei autorului american Neagle Jackson *"Schimb urgent... trei surori"*. Regia este semnată de Canadianul de origine română Peter Bokor, scenografia de Maria Miu. La reuşita montării contribuie şi baletul *"Majestic"* al Secţiei de revistă a teatrului. Piesa şi spectacolul reţin prin imaginea mutaţiilor social-politice, dar mai ales prin portretele de mare profunzime şi acurateţe ale personajelor, surprinse în mijlocul pasiunilor, orgoliilor şi disperării specifice lumii artistice

● Cei 220 de copii dela Şcoala Specială din Roman, jud. Neamţ au rămas fără alimente din cauza datoriilor către furnizori. Societatea electrică a întrerupt, la rândul ei, furnizarea energiei electrice. Şcoala Specială a cumulat datorii de 750 milioane de lei către furnizori şi nu mai poate asigura nici măcar minimul de hrană pentru copii.

Cornelia SCĂEŞTEANU